

Patagonia6

Conversation details

Participants: Carolina (CRL - 54 yr, female, Adult), Unknown (OSE - male, Child), Sara (SAR - 96 yr, female, Adult). **Background:** Conversation at Sara and Carolina's house in eastern Chubut, Argentina. **Duration:** 00 hr 27 min 17 sec. **Date:** 30 October 2009. **Transcriber:** Myfyr Prys and Diana Carter, Bangor University. **Note:** There may be an error rate of up to 2% in the glosses generated.

- (1) CRL: ar ffarm Bryncrwn@s:cym&spa .

CRL: ar ffarm Bryncrwn_S^C

aut: on.PREP farm.N.F.SG name

on Bryncrwn farm

- (2) SAR: +< ie .

SAR: ie

aut: yes.ADV

yes

- (3) SAR: huh ?

SAR: huh

aut: huh.IM.[or].huh.IM

- (4) CRL: yn Bryncrwn@s:cym&spa oedd yr ffarm (y)ma ?

CRL: yn Bryncrwn_S^C oedd yr ffarm yma

aut: in.PREP name be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF farm.N.F.SG here.ADV

was it in Bryncrwn, this farm?

- (5) SAR: +< yn Bryncrwn@s:cym&spa .

SAR: yn Bryncrwn_S^C

aut: in.PREP name

in Bryncrwn

- (6) SAR: ia .

SAR: ia

aut: yes.ADV

yes

- (7) CRL: +< mmhm .

CRL: mmhm

aut: mmhm.IM

- (8) SAR: ffarm Brynchrwn@s:cym&spa lle mae capel Brynchrwn@s:cym&spa .
SAR: ffarm Brynchrwn^C lle mae capel Brynchrwn^C
aut: farm.N.F.SG name where.INT be.V.3S.PRES chapel.N.M.SG name
 Brynchrwn farm where Brynchrwn chapel is
- (9) CRL: +< dyna lle mae o .
CRL: dyna lle mae o
aut: that.is.ADV where.INT be.V.3S.PRES he.PRON.M.3S
 that's where it is
- (10) SAR: ti (y)n mynd lawr jyst <yn ddim> [?] .
SAR: ti yn mynd lawr jyst yn
aut: you.PRON.2S PRT go.V.INFIN floor.N.M.SG+SM just.ADV PRT
 ddim
 nothing.N.M.SG+SM.[or].not.ADV+SM
 you go down in just no time
- (11) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (12) SAR: dim_ond Rhodri_Jones@s:cym&spa a (e)i wraig sy (y)n perthyn i (y)r capel
 (y)na rŵan .
SAR: dim_ond Rhodri_Jones^C a ei wraig
aut: only.ADV name and.CONJ his.ADJ.POSS.M.3S wife.N.F.SG+SM
 sy yn perthyn i yr capel yna
 be.V.3SP.PRES.REL PRT belong.V.INFIN I.PRON.1S the.DET.DEF chapel.N.M.SG there.ADV
 rŵan
 now.ADV
 only Rhodri Jones and his wife belong to that chapel now
- (13) CRL: +< mm (.) ia .
CRL: mm ia
aut: mm.IM yes.ADV
 mm, yes
- (14) SAR: ar_ôl colli Aled@s:cym&spa (.) dan ni (we)di colli (y)r cwblwl .
SAR: ar_ôl colli Aled^C dan ni wedi colli
aut: after.PREP lose.V.INFIN name be.V.1P.PRES we.PRON.1P after.PREP lose.V.INFIN
 yr cwblwl
 the.DET.DEF all.ADJ
 after losing Aled we've lost them all
- (15) CRL: +< mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM

- (16) CRL: ia .
CRL: ia
aut: yes.ADV
 yes
- (17) SAR: Aled_Jones@s:cym&spa .
SAR: Aled_Jones_S^C
aut: name
- (18) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (19) SAR: ac wedyn (..) amser <felly (y)n_ôl> [?] oedd capten Humphreys@s:cym&spa (y)ma (..) a (e)i deulu .
SAR: ac wedyn amser felly yn_ôl oedd capten
aut: and.CONJ afterwards.ADV time.N.M.SG so.ADV back.ADV be.V.3S.IMPERF captain.N.M.SG
Humphreys_S^C yma a ei deulu
name here.ADV and.CONJ his.ADJ.POSS.M.3S family.N.M.SG+SM
 and then, back round that time captain Humphreys was here, and his family
- (20) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (21) SAR: a fyntau ar ffarm ochr isa lle mae (y)r ysgol .
SAR: a fyntau ar ffarm ochr isa lle
aut: and.CONJ he.PRON.EMPH.M.3S on.PREP farm.N.F.SG side.N.F.SG lowest.ADJ where.INT
mae yr ysgol
be.V.3S.PRES the.DET.DEF school.N.F.SG
 and he was on the farm on the lower side where the school is
- (22) SAR: ysgol ddyddiol amser hynny .
SAR: ysgol ddyddiol amser hynny
aut: school.N.F.SG daily.ADJ+SM time.N.M.SG that.ADJ.DEM.SP
 a day school back then
- (23) CRL: +< mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (24) SAR: gawson ni ddim mynd mawr o ddim (y)na .
SAR: gawson ni ddim mynd mawr o
aut: get.V.3P.PAST+SM we.PRON.1P not.ADV+SM go.V.INFIN big.ADJ of.PREP
ddim yna
nothing.N.M.SG+SM there.ADV
 we hardly ever got to go there

- (25) SAR: ac oedd o a nain (.) Edwards@s:cym&spa (.) a ryw ddyn na chofies i erioed mo ei enw fo (..) yn mynd yn y cwch ar i (y)r lle .

SAR: ac oedd o a nain Edwards_S^C
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S and.CONJ grandmother.N.F.SG name
a ryw ddyn na chofies
and.CONJ some.PREQ+SM man.N.M.SG+SM who_not.PRON.REL.NEG remember.V.1S.PAST+AM
i erioed mo ei enw fo yn mynd
I.PRON.1S never.ADV not.ADV his.ADJ.POSS.M.3S name.N.M.SG he.PRON.M.3S PRT go.V.INFIN
yn y cwch ar i yr lle
in.PREP the.DET.DEF boat.N.M.SG on.PREP to.PREP the.DET.DEF place.N.M.SG

and he and granny Edwards and some man whose name I never remembered used to go to the place by boat

- (26) SAR: achos oedd y dŵr yn un môr o ddŵr .

SAR: achos oedd y dŵr yn un môr
aut: cause.N.M.SG be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF water.N.M.SG PRT one.NUM sea.N.M.SG
o ddŵr
of.PREP water.N.M.SG+SM

because the water was one ocean of water

- (27) CRL: +< mm (...) ie .

CRL: mm ie
aut: mm.IM yes.ADV
mmm, yes

- (28) SAR: a capten Humphreys@s:cym&spa yn deud wrth nain +"/.

SAR: a capten Humphreys_S^C yn deud wrth nain
aut: and.CONJ captain.N.M.SG name PRT say.V.INFIN by.PREP grandmother.N.F.SG

and captain Humphreys would say to granny:

- (29) SAR: +" dyna (y)r unig boncyn sy yn y golwg ar y &h ffarm chi .

SAR: dyna yr unig boncyn sy yn
aut: that_is.ADV the.DET.DEF only.PREQ hillock.N.M.SG+SM be.V.3SP.PRES.REL in.PREP
y golwg ar y ffarm chi
the.DET.DEF view.N.F.SG on.PREP the.DET.DEF farm.N.F.SG you.PRON.2P

"that's the only rising ground to be seen on your farm"

- (30) SAR: +" yr arglwydd a (e)i piau .

SAR: yr arglwydd a ei
aut: the.DET.DEF lord.N.M.SG who.PRON.REL his.ADJ.POSS.M.3S.[or].her.ADJ.POSS.F.3S.[or].go.V.2S.PRES
piaiu
(who).owns.ADV

"it belongs to the Lord"

- (31) SAR: meddai +".
SAR: meddai
aut: say.V.3S.IMPERF
 he said
- (32) SAR: a mi roth o (y)r tir yna iddyn nhw .
SAR: a mi roth o yr tir yna
aut: and.CONJ PRT.AFF give.V.3S.PAST of.PREP the.DET.DEF land.N.M.SG there.ADV
 iddyn nhw
 to_them.PREP+PRON.3P they.PRON.3P
 and he gave them that land
- (33) CRL: +< hym +...
CRL: hym
aut: hmm.IM
- (34) CRL: hym +...
CRL: hym
aut: hmm.IM
- (35) SAR: a mae (we)di roi yr telerau roth Meirug_Jones@s:cym&spa ar bapur i fi .
SAR: a mae wedi roi yr telerau
aut: and.CONJ be.V.3S.PRES after.PREP give.V.INFIN+SM the.DET.DEF terms.N.M.PL
 roth Meirug_Jones^C ar bapur i fi
 give.V.3S.PAST name on.PREP paper.N.M.SG+SM to.PREP I.PRON.1S+SM
 and he's put the terms that Meirug Jones gave on paper for me
- (36) SAR: a (y)r telerau +...
SAR: a yr telerau
aut: and.CONJ the.DET.DEF terms.N.M.PL
 and the terms...
- (37) CRL: ia .
CRL: ia
aut: yes.ADV
 yes
- (38) SAR: tasai ryw sectau yn trio hawlio (y)r capel .
SAR: tasai ryw sectau yn trio hawlio
aut: be.V.3S.PLUPERF.HYP some.PREQ+SM sect.N.F.PL PRT try.V.INFIN claim.V.INFIN
 yr capel
 the.DET.DEF chapel.N.M.SG
 if any sects tried to claim the chapel

- (39) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (40) SAR: oedd hwnna yn cael ei dynnu o fan (y)na i fynd i rywle yn ymyl (.) i (y)r un mantais .
SAR: oedd hwnna yn cael ei dynnu
aut: be.V.3S.IMPERF that.PRON.M.SG PRT get.V.INFIN his.ADJ.POSS.M.3S draw.V.INFIN+SM
o fan yna i fynd i
he.PRON.M.3S place.N.MF.SG+SM there.ADV to.PREP go.V.INFIN+SM to.PREP
rywle yn ymyl i yr un mantais
somewhere.N.M.SG+SM in.PREP edge.N.F.SG to.PREP the.DET.DEF one.NUM advantage.N.F.SG
that would be taken from there to go to somewhere next to it, to the same advantage
- (41) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (42) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (43) SAR: ac um +...
SAR: ac um
aut: and.CONJ um.IM
and um...
- (44) SAR: ac ar ôl (hy)nny (.) mi oedd mam farw pan ni (y)n fach .
SAR: ac ar ôl hynny mi oedd mam
aut: and.CONJ after.PREP that.PRON.SP PRT.AFF be.V.3S.IMPERF mother.N.F.SG
farw pan ni yn fach
die.V.INFIN+SM when.CONJ we.PRON.1P PRT small.ADJ+SM
and after that, Mum was dead when we were little
- (45) SAR: ac oedden ni (y)n byw fan hyn ar y ffarm erbyn hyn .
SAR: ac oedden ni yn byw fan
aut: and.CONJ be.V.3P.IMPERF we.PRON.1P PRT live.V.INFIN place.N.MF.SG+SM
hyn ar y ffarm erbyn hyn
this.ADJ.DEM.SP on.PREP the.DET.DEF farm.N.F.SG by.PREP this.PRON.SP
and we were living here on the farm by this time
- (46) SAR: mi o(edde)n nhw (y)n reit hir cyn dod [/ /] gallu dod i (y)r ffermydd .
SAR: mi oedden nhw yn reit hir cyn
aut: PRT.AFF be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT quite.ADV long.ADJ before.PREP
dod gallu dod i yr ffermydd
come.V.INFIN be_able.V.INFIN come.V.INFIN to.PREP the.DET.DEF farms.N.F.PL
they took a very long time before being able to come to the farms

- (47) SAR: a (y)r chwiorydd eraill yn [/] ar yr un ffarm a un brawd .

SAR: a yr chwiorydd eraill yn ar
aut: and.CONJ the.DET.DEF sisters.N.F.PL others.PRON PRT.[or].in.PREP on.PREP
 yr un ffarm a un brawd
 the.DET.DEF one.NUM farm.N.F.SG and.CONJ one.NUM brother.N.M.SG
 and the other sisters were on the same farm, and one brother

- (48) SAR: Dafydd_Edwards@s:cym&spa oedd ei enw fo .

SAR: Dafydd_Edwards^C oedd ei enw fo
aut: name be.V.3S.IMPERF his.ADJ.POSS.M.3S name.N.M.SG he.PRON.M.3S
 Dafydd Edwards was his name

- (49) SAR: y saer oedden nhw (y)n galw wrtho wrth ei grefft .

SAR: y saer oedden nhw yn galw
aut: the.DET.DEF carpenter.N.M.SG be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT call.V.INFIN
 wrtho wrth ei grefft
 to_him.PREP+PRON.M.3S by.PREP his.ADJ.POSS.M.3S handicraft.N.F.SG+SM
 they used to call him the mason, after his craft

- (50) SAR: a Siwan@s:cym&spa oedd yr un fach ond oedd yn faban .

SAR: a Siwan^C oedd yr un fach ond
aut: and.CONJ name be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF one.NUM small.ADJ+SM but.CONJ
 oedd yn faban
 be.V.3S.IMPERF PRT baby.N.M.SG+SM
 and Siwan was the little one who was a baby

- (51) SAR: ac erbyn hyn oedd (y)na fodryb i ni (y)n chwaer i nain Edwards@s:cym&spa (we)di bod yma am dro .

SAR: ac erbyn hyn oedd yna fodryb i
aut: and.CONJ by.PREP this.PRON.SP be.V.3S.IMPERF there.ADV aunt.N.F.SG+SM to.PREP
 ni yn chwaer i nain Edwards^C wedi
 we.PRON.1P PRT.[or].in.PREP sister.N.F.SG to.PREP grandmother.N.F.SG name after.PREP
 bod yma am dro
 be.V.INFIN here.ADV for.PREP turn.N.M.SG+SM
 and by this time there was an aunt of ours, a sister of granny Edwards, who'd been here a while

- (52) SAR: ac oedd un chwaer bach i mam (.) â ryw (y)chydig o ddiffyg arni hi welsoch chi ar ei meddwl hi .

SAR: ac oedd un chwaer bach i mam
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF one.NUM sister.N.F.SG small.ADJ to.PREP mother.N.F.SG
 â ryw ychydig o ddiffyg
 as.CONJ.[or].with.PREP.[or].go.V.3S.PRES some.PREQ+SM a_little.QUAN of.PREP lack.N.M.SG+SM
 arni hi welsoch chi ar
 on_her.PREP+PRON.F.3S she.PRON.F.3S see.V.2P.PAST+SM you.PRON.2P on.PREP
 ei meddwl hi
 her.ADJ.POSS.F.3S think.V.INFIN she.PRON.F.3S
 and Mum had a little sister with a slight defect, you see, mentally

- (53) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (54) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (55) SAR: a mi aeth hi â honno ffwrdd i (y)r hen wlad efo hi .
SAR: a mi aeth hi â honno ffwrdd
aut: and.CONJ PRT.AFF go.V.3S.PAST she.PRON.F.3S with.PREP that.PRON.F.SG way.N.M.SG
i yr hen wlad efo hi
to.PREP the.DET.DEF old.ADJ country.N.F.SG+SM with.PREP she.PRON.F.3S
and she took her awayto the old country with her
- (56) SAR: Eleri@s:cym&spa oedd ei enw hi .
SAR: Eleri_S oedd ei enw hi
aut: name be.V.3S.IMPERF her.ADJ.POSS.F.3S name.N.M.SG she.PRON.F.3S
Eleri was her name
- (57) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (58) SAR: a wedyn dim_ond mam o(edd) yn sefyll .
SAR: a wedyn dim_ond mam oedd yn sefyll
aut: and.CONJ afterwards.ADV only.ADV mother.N.F.SG be.V.3S.IMPERF PRT stand.V.INFIN
and then only Mum was standing
- (59) SAR: a wedyn (ddi)m yn hir ar_ôl uh (..) uh (.) sefyll yn weddw (.) mi wnaeth nain Edwards@s:cym&spa briodi efo ryw ddyn yn dod ar ei dro .
SAR: a wedyn ddim yn hir ar_ôl uh uh
aut: and.CONJ afterwards.ADV not.ADV+SM PRT long.ADJ after.PREP uh.IM uh.IM
sefyll yn weddw mi wnaeth nain
stand.V.INFIN PRT widowed.ADJ+SM PRT.AFF do.V.3S.PAST+SM grandmother.N.F.SG
Edwards_S briodi efo ryw ddyn yn dod
name marry.V.INFIN+SM with.PREP some.PREQ+SM man.N.M.SG+SM PRT come.V.INFIN
ar ei dro
on.PREP his.ADJ.POSS.M.3S turn.N.M.SG+SM
and then not long after being widowed, granny Edwards married some man who came along
- (60) SAR: mae ryw salwch twp yn ein teulu ni .
SAR: mae ryw salwch twp yn ein
aut: be.V.3S.PRES some.PREQ+SM illness.N.M.SG stupid.ADJ PRT.[or].in.PREP our.ADJ.POSS.1P
teulu ni
family.N.M.SG we.PRON.1P
there's some stupid disease in our family

- (61) CRL: &=laugh .
- (62) SAR: barod i helpu hwn a (y)r llall a dan ni heb ddim .
SAR: barod i helpu hwn a yr llall
aut: ready.ADJ+SM to.PREP help.V.INFIN this.PRON.M.SG and.CONJ the.DET.DEF other.PRON
a dan ni heb ddim
and.CONJ be.V.1P.PRES we.PRON.1P without.PREP nothing.N.M.SG+SM
ready to help this or the other person, and we haven't a thing
- (63) CRL: &=laugh .
- (64) SAR: ac oedd ryw ddynes yn deud wrtha i +//.
SAR: ac oedd ryw ddynes yn deud
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF some.PREQ+SM woman.N.F.SG+SM PRT say.V.INFIN
wrtha i
to_me.PREP+PRON.1S I.PRON.1S
and some woman told me...
- (65) SAR: cenhades oedd hi +"/.
SAR: cenhades oedd hi
aut: missionary.N.F.SG be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S
she was a missionary
- (66) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (67) SAR: os fydd gyda chi rywdro rywbeth i helpu rywrai peidiwch â roi pob peth a sefyll at ddim .
SAR: os fydd gyda chi rywdro
aut: if.CONJ be.V.3S.FUT+SM with.PREP you.PRON.2P some_time.ADV+SM
rywbeth i helpu rywrai peidiwch â
something.N.M.SG+SM to.PREP help.V.INFIN some_people.PRON+SM stop.V.2P.IMPER with.PREP
roi pob peth a sefyll at ddim
give.V.INFIN+SM each.PREQ thing.N.M.SG and.CONJ stand.V.INFIN to.PREP nothing.N.M.SG+SM
if ever you have something to help some people, don't give everything and stand for anything
- (68) CRL: +< xxx .
- (69) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (70) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM

- (71) SAR: achos xxx peidiwch â mynd at rei dach chi wedi roi help iddyn nhw .
SAR: achos peidiwch â mynd at rei
aut: cause.N.M.SG stop.V.2P.IMPER with.PREP go.V.INFIN to.PREP some.PRON+SM
dach chi wedi roi help iddyn
be.V.2P.PRES you.PRON.2P after.PREP give.V.INFIN+SM help.N.SG to_them.PREP+PRON.3P
nhw
they.PRON.3P
because [...] don't go to those to whom you have given help
- (72) CRL: &=laugh .
- (73) SAR: chewch chi ddim .
SAR: chewch chi ddim
aut: get.V.2P.PRES+AM you.PRON.2P not.ADV+SM
you can't
- (74) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (75) SAR: ac mae hwnna mae (y)n dramp .
SAR: ac mae hwnna mae yn dramp
aut: and.CONJ be.V.3S.PRES that.PRON.M.SG be.V.3S.PRES PRT tramp.N.M.SG+SM
and him, he's a tramp
- (76) SAR: oedd o (y)n dod o (y)r xxx Porth_Madryn@s:cym&spa ar ei draed a neb yn rhoi lle iddo .
SAR: oedd o yn dod o yr
aut: be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT come.V.INFIN of.PREP the.DET.DEF
Porth_Madryn^C ar ei draed a neb yn
name on.PREP his.ADJ.POSS.M.3S feet.N.MF.SG+SM and.CONJ anyone.PRON PRT
rhoi lle iddo
give.V.INFIN where.INT.[or].place.N.M.SG to_him.PREP+PRON.M.3S
he came from the [...] Puerto Madryn on foot and nobody gave him a place
- (77) SAR: dyn mawr cryf .
SAR: dyn mawr cryf
aut: man.N.M.SG big.ADJ strong.ADJ
a big strong man
- (78) CRL: +< mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM

- (79) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (80) SAR: dyn morwr .
SAR: dyn morwr
aut: be.V.3P.PRES.[or].man.N.M.SG.[or].draw.V.3S.PRES+SM sailor.N.M.SG
a sailor man
- (81) SAR: dyn ymladd .
SAR: dyn ymladd
aut: be.V.3P.PRES.[or].man.N.M.SG.[or].draw.V.3S.PRES+SM fight.V.INFIN
a fighting man
- (82) CRL: +< xxx .
- (83) SAR: uh Fabio_González@s:cym&spa oedd ei enw fo .
SAR: uh Fabio_González_S oedd ei enw fo
aut: uh.IM name be.V.3S.IMPERF his.ADJ.POSS.M.3S name.N.M.SG he.PRON.M.3S
Fabio Gonzales was his name
- (84) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (85) SAR: ac oedd gyda fo ddim un iaith .
SAR: ac oedd gyda fo ddim un
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF with.PREP he.PRON.M.3S not.ADV+SM one.NUM
iaith
language.N.F.SG
and he didn't have any language
- (86) SAR: oedd o (y)n gallu Saesneg yn iawn .
SAR: oedd o yn gallu Saesneg yn iawn
aut: be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT be_able.V.INFIN English.N.F.SG PRT OK.ADV
he could speak English ok
- (87) SAR: ond dw i (ddi)m yn gwybod am be oedd o (y)n siarad .
SAR: ond dw i ddim yn gwybod am be
aut: but.CONJ be.V.1S.PRES I.PRON.1S not.ADV+SM PRT know.V.INFIN for.PREP what.INT
oedd o yn siarad
be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT talk.V.INFIN
but I don't know what he was talking about

(88) SAR: a ddysgodd dipyn o Gymraeg .

SAR: a ddysgodd dipyn o Gymraeg
aut: and.CONJ teach.V.3S.PAST+SM little.bit.N.M.SG+SM of.PREP Welsh.N.F.SG+SM
 and he learned a little Welsh

(89) SAR: ond oedd o (y)n cymysgu (y)chydig o Gymraeg a (y)chydig o (y)r Sbanish a ryw bethau .

SAR: ond oedd o yn cymysgu ychydig o
aut: but.CONJ be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT mix.V.INFIN a.little.QUAN of.PREP
 Gymraeg a ychydig o yr Sbanish a
 Welsh.N.F.SG+SM and.CONJ a.little.QUAN of.PREP the.DET.DEF Spanish.N.F.SG and.CONJ
 ryw bethau
 some.PREQ+SM things.N.M.PL+SM

but he would mix a little Welsh and a little Spanish and things

(90) SAR: a oedd o (y)n gweithio ar ffarm erbyn hyn .

SAR: a oedd o yn gweithio ar ffarm
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT work.V.INFIN on.PREP farm.N.F.SG
 erbyn hyn
 by.PREP this.PRON.SP

and he was working on a farm by this time

(91) SAR: xxx yn y lle oedd o (y)n sefyll .

SAR: yn y lle oedd o yn sefyll
aut: in.PREP the.DET.DEF place.N.M.SG be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT stand.V.INFIN
 [...] in the place where he stood

(92) CRL: +< mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

(93) CRL: a wnaethon nhw deall <heb y> [/] heb y iaith ?

CRL: a wnaethon nhw deall heb
aut: and.CONJ do.V.3P.PAST+SM they.PRON.3P understand.V.INFIN without.PREP
 y heb y iaith
 the.DET.DEF without.PREP the.DET.DEF language.N.F.SG

and did they understand without the language?

(94) CRL: xxx wnaeson nhw deall xxx .

CRL: wnaeson nhw deall
aut: do.V.13P.PRES+SM they.PRON.3P understand.V.INFIN
 [...] they understood [...]

- (95) SAR: be ?
SAR: be
aut: *what.INT*
 what?
- (96) CRL: bod [///] wnaeson nhw dod i deall <rhwn y> [/] rhwn y dau ?
CRL: bod wnaeson nhw dod i deall
aut: *be.V.INFIN do.V.13P.PRES+SM they.PRON.3P come.V.INFIN to.PREP understand.V.INFIN*
 rhwn y rhwn y dau
between.PREP the.DET.DEF between.PREP the.DET.DEF two.NUM.M
 did they come to understand each other?
- (97) CRL: achos oedd (y)na dim Cymraeg efo fo .
CRL: achos oedd yna dim Cymraeg efo fo
aut: *cause.N.M.SG be.V.3S.IMPERF there.ADV not.ADV Welsh.N.F.SG with.PREP he.PRON.M.3S*
 because he had no Welsh
- (98) CRL: ond oedden nhw dod i deall &=laugh ?
CRL: ond oedden nhw dod i deall
aut: *but.CONJ be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P come.V.INFIN to.PREP understand.V.INFIN*
 but did they come to understand?
- (99) SAR: +< (yn)dy yndy .
SAR: yndy yndy
aut: *be.V.3S.PRES.EMPH be.V.3S.PRES.EMPH*
 it is, yes
- (100) SAR: a mae (y)na y ffordd oedd yr hen Gymry yn deall efo (y)r Indiaid .
SAR: a mae yna y ffordd oedd
aut: *and.CONJ be.V.3S.PRES there.ADV the.DET.DEF road.N.F.SG be.V.3S.IMPERF*
 yr hen Gymry yn deall efo
the.DET.DEF old.ADJ Welsh_people.N.M.PL+SM PRT understand.V.INFIN with.PREP
 yr Indiaid
the.DET.DEF name
 and there's the way the old Welsh people used to understand the Indians
- (101) CRL: wel wn i ddim achos oedd yr Indiaid ddim siarad Cymraeg .
CRL: wel wn i ddim achos oedd
aut: *well.IM know.V.1S.PRES+SM I.PRON.1S not.ADV+SM cause.N.M.SG be.V.3S.IMPERF*
 yr Indiaid ddim siarad Cymraeg
the.DET.DEF name not.ADV+SM talk.V.INFIN Welsh.N.F.SG
 well, I don't know, because the Indians didn't speak Welsh

- (102) SAR: +< xxx siarad efo nhw .
SAR: siarad efo nhw
aut: talk.V.2S.IMPER with.PREP they.PRON.3P
 [...] talking with them
- (103) CRL: rho i y hanes hwn iddych chi .
CRL: rho i y hanes
aut: give.V.2S.IMPER.[or].give.V.2S.IMPER I.PRON.1S.[or].to.PREP the.DET.DEF story.N.M.SG
 hwn iddych chi
 this.ADJ.DEM.M.SG to_you.PREP+PRON.2P you.PRON.2P
 I'll give you this story
- (104) SAR: awn ni (y)n_ôl at yr xxx +//.
SAR: awn ni yn_ôl at yr
aut: go.V.1P.PRES we.PRON.1P back.ADV to.PREP the.DET.DEF
 we'll go back to the [...]
- (105) SAR: dw i yn [?] licio hanes yr Indiaid .
SAR: dw i yn licio hanes yr Indiaid
aut: be.V.1S.PRES I.PRON.1S PRT like.V.INFIN story.N.M.SG the.DET.DEF name
 I do like the story of the Indians
- (106) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (107) SAR: a (.) xxx efo ei ddwy ferch .
SAR: a efo ei ddwy ferch
aut: and.CONJ with.PREP his.ADJ.POSS.M.3S two.NUM.F+SM daughter.N.F.SG+SM
 and [...] with her two daughters
- (108) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (109) SAR: +< wel dwy ferch ardderchog o wragedd y(dyn) nhw .
SAR: wel dwy ferch ardderchog o wragedd
aut: well.IM two.NUM.F daughter.N.F.SG+SM excellent.ADJ of.PREP wives.N.F.PL+SM
 ydyn nhw
 be.V.3P.PRES they.PRON.3P
 well, two daughters who are excellent wives
- (110) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM

- (111) SAR: briododd un efo Trefor Abraham Huws@s:cym&spa .
SAR: briododd un efo Trefor Abraham Huws_S^C
aut: marry.V.3S.PAST+SM one.NUM with.PREP name
 one married Trefor Abraham Huws
- (112) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (113) SAR: a un uh (.) o (y)r plant ydy Heulwen@s:cym&spa (.) mam xxx +//.
SAR: a un uh o yr plant ydy Heulwen_S^C
aut: and.CONJ one.NUM uh.IM of.PREP the.DET.DEF child.N.M.PL be.V.3S.PRES name
mam
mother.N.F.SG
 and one of the children is Heulwen, mother of [...]...
- (114) SAR: be (y)dy enw (y)r hogan (y)na ?
SAR: be ydy enw yr hogan yna
aut: what.INT be.V.3S.PRES name.N.M.SG the.DET.DEF girl.N.F.SG there.ADV
 what's that girl called?
- (115) CRL: +< Elizabeth@s:cym&spa .
CRL: Elizabeth_S^C
aut: name
- (116) SAR: Regina@s:cym&spa o xxx .
SAR: Regina_S^C o
aut: name of.PREP
 Regina, from [...]
- (117) CRL: +< ah@s:cym&spa Regina@s:cym&spa .
CRL: ah_S^C Regina_S^C
aut: ah.IM name
- (118) CRL: ah@s:cym&spa xxx .
CRL: ah_S^C
aut: ah.IM
- (119) SAR: +< a dw i (we)di roi hanes uh teulu ni i Dylan@s:cym&spa mewn llythyr tipyn (y)n_ôl .
SAR: a dw i wedi roi hanes uh
aut: and.CONJ be.V.1S.PRES I.PRON.1S after.PREP give.V.INFIN+SM story.N.M.SG uh.IM
teulu ni i Dylan_S^C mewn llythyr tipyn yn_ôl
family.N.M.SG we.PRON.1P to.PREP name in.PREP letter.N.M.SG little_bit.N.M.SG back.ADV
 and I've given the history of our family to Dylan in a letter a while back

- (120) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (121) SAR: ac oedd o (y)n falch iawn .
SAR: ac oedd o yn falch iawn
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT proud.ADJ+SM very.ADV
 and he was very pleased
- (122) SAR: achos mae ei frawd o wrthi (y)n casglu hanes ers blynyddoedd .
SAR: achos mae ei frawd o
aut: cause.N.M.SG be.V.3S.PRES his.ADJ.POSS.M.3S brother.N.M.SG+SM he.PRON.M.3S
wrthi yn casglu hanes ers blynyddoedd
to.her.PREP+PRON.F.3S PRT collect.V.INFIN story.N.M.SG since.ADJ years.N.F.PL
 because his brother had been busy gathering history for years
- (123) CRL: +< ia .
CRL: ia
aut: yes.ADV
 yes
- (124) CRL: oh@s:cym&spa da iawn .
CRL: oh_S^C da iawn
aut: oh.IM good.ADJ very.ADV
 oh, very good
- (125) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (126) SAR: a (dy)na fo mi gadawa i o fan (y)na .
SAR: a dyna fo mi gadawa i
aut: and.CONJ that.is.ADV he.PRON.M.3S PRT.AFF leave.V.3S.PRES I.PRON.1S.[or].to.PREP
o fan yna
of.PREP place.N.MF.SG+SM there.ADV
 and that's it, he left from there
- (127) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (128) SAR: a oedd raid i ni priodi .
SAR: a oedd raid i ni priodi
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF necessity.N.M.SG+SM to.PREP we.PRON.1P marry.V.INFIN
 and we had to get married

- (129) SAR: ac oedden nhw yn byw ar yr un ffarm .
SAR: ac oedden nhw yn byw ar yr
aut: and.CONJ be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT live.V.INFIN on.PREP the.DET.DEF
 un ffarm
 one.NUM farm.N.F.SG
 and they lived on the same farm
- (130) SAR: ac yn bobl gymwynasgar .
SAR: ac yn bobl gymwynasgar
aut: and.CONJ PRT people.N.F.SG+SM kind.ADJ+SM
 and were very obliging people
- (131) SAR: ond mi farwodd mam .
SAR: ond mi farwodd mam
aut: but.CONJ PRT.AFF die.V.3S.PAST+SM mother.N.F.SG
 but mother died
- (132) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (133) SAR: ac oedd Dada ddim yn gyrru ni i (y)r ysgol .
SAR: ac oedd Dada ddim yn gyrru ni i
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF name not.ADV+SM PRT drive.V.INFIN we.PRON.1P to.PREP
 yr ysgol
 the.DET.DEF school.N.F.SG
 and Dad didn't drive us to school
- (134) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (135) SAR: a chaeson ddim un ohonon ni orffen yr ysgol yn iawn .
SAR: a chaeson ddim un ohonon
aut: and.CONJ get.V.1P.PAST+AM not.ADV+SM one.NUM from.us.PREP+PRON.1P
 ni orffen yr ysgol yn iawn
 we.PRON.1P complete.V.INFIN+SM the.DET.DEF school.N.F.SG PRT OK.ADV
 and not one of us got to finish school properly
- (136) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM

- (137) SAR: debyg i blant Tecwyn_Edwards@s:cym&spa mam a tad &m Helen@s:cym&spa a rheina .
SAR: debyg i blant Tecwyn_Edwards_S^C mam
aut: similar.ADJ+SM to.PREP child.N.M.PL+SM name mother.N.F.SG
a tad Helen_S^C a rheina
and.CONJ father.N.M.SG name and.CONJ those.PRON
similar to Tecwyn Edwards' children, mother and father of Helen and those
- (138) SAR: caeson nhw ddim mynd i (y)r ysgol na chapel .
SAR: caeson nhw ddim mynd i yr
aut: get.V.1P.PAST they.PRON.3P not.ADV+SM go.V.INFIN to.PREP the.DET.DEF
ysgol na chapel
school.N.F.SG (n)or.CONJ chapel.N.M.SG+AM
they didn't get to go to school or chapel
- (139) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (140) SAR: a dysgu Lladin a Groeg yn y tŷ beirdd .
SAR: a dysgu Lladin a Groeg yn y
aut: and.CONJ teach.V.INFIN Latin.N.F.SG and.CONJ Greek.N.F.SG in.PREP the.DET.DEF
tŷ beirdd
house.N.M.SG poets.N.M.PL
and learnt Latin and Greek in the poets' house
- (141) SAR: rheini y ddau hynny .
SAR: rheini y ddau hynny
aut: those.PRON the.DET.DEF two.NUM.M+SM that.PRON.SP
those, those two
- (142) CRL: ia .
CRL: ia
aut: yes.ADV
yes
- (143) SAR: dyn twp oedd o .
SAR: dyn twp oedd o
aut: man.N.M.SG stupid.ADJ be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S
he was a stupid man
- (144) SAR: achos dyn xxx yn byw ar_wahân oedd o .
SAR: achos dyn yn byw
aut: cause.N.M.SG be.V.3P.PRES.[or].man.N.M.SG.[or].draw_.V.3S.PRES+SM PRT live.V.INFIN
ar_wahân oedd o
separate.ADV be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S
because he was a man [...] living separately

- (145) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (146) SAR: ac um (...) dan ni (ddi)m gwybod fawr o hanes gwraig
Tecwyn_Edwards@s:cym&spa .
SAR: ac um dan ni ddim gwybod fawr
aut: and.CONJ um.IM be.V.1P.PRES we.PRON.1P not.ADV+SM know.V.INFIN big.ADJ+SM
o hanes gwraig Tecwyn_Edwards_S^C
of.PREP story.N.M.SG wife.N.F.SG name
and um, we don't know much of Tecwyn Edwards' wife's story
- (147) SAR: (d)im_ond mai newydd xxx yn ddiweddar mewn llythyr o Dylan@s:cym&spa ges i
wybod mai (.) un o dras yr Indiaid oedd hi .
SAR: dim_ond mai newydd yn ddiweddar mewn llythyr
aut: only.ADV that_it.is.CONJ.FOCUS new.ADJ PRT recent.ADJ+SM in.PREP letter.N.M.SG
o Dylan_S^C ges i wybod mai
from.PREP name get.V.1S.PAST+SM I.PRON.1S know.V.INFIN+SM that_it.is.CONJ.FOCUS
un o dras yr Indiaid oedd hi
one.NUM of.PREP kin.N.F.SG+SM the.DET.DEF name be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S
only that just [...] recently in a letter from Dylan did I find out that she was from the race of
the Indians
- (148) CRL: ah@s:cym&spa ia ?
CRL: ah_S^C ia
aut: ah.IM yes.ADV
oh yes?
- (149) SAR: xxx oedd o (ddi)m (y)n briod chwaith .
SAR: oedd o ddim yn briod chwaith
aut: be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S not.ADV+SM PRT married.ADJ+SM neither.ADV
[...] he wasn't married either
- (150) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (151) SAR: dyn rhyfedd oedd o .
SAR: dyn rhyfedd oedd o
aut: man.N.M.SG strange.ADJ be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S
he was a strange man
- (152) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM

- (153) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (154) SAR: wel awn ni (y)n_ôl at yr Indiaid .
SAR: wel awn ni yn_ôl at yr Indiaid
aut: well.IM go.V.1P.PRES we.PRON.1P back.ADV to.PREP the.DET.DEF name
 well, we'll go back to the Indians
- (155) CRL: &=laugh .
- (156) SAR: dw i (ddi)m yn meddwl am (r)heina .
SAR: dw i ddim yn meddwl am rheina
aut: be.V.1S.PRES I.PRON.1S not.ADV+SM PRT think.V.INFIN for.PREP those.PRON
 I don't think about them
- (157) SAR: buon ni (y)n lwcus mai (y)r Tehuelches@s:cym&spa ddoth lawr .
SAR: buon ni yn lwcus mai yr
aut: be.V.3P.PAST we.PRON.1P PRT lucky.ADJ that_it_is.CONJ.FOCUS the.DET.DEF
Tehuelches^G ddoth lawr
name come.V.3S.PAST+SM floor.N.M.SG+SM
 we were lucky that it was the Tehuelches who came down
- (158) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (159) CRL: ia .
CRL: ia
aut: yes.ADV
 yes
- (160) SAR: achos y rhai tawel oedden nhw .
SAR: achos y rhai tawel oedden nhw
aut: cause.N.M.SG the.DET.DEF some.PRON quiet.ADJ be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P
 because they were the quiet ones
- (161) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM

- (162) SAR: pw y oedd yn ffrind i (y)r daith ?
SAR: pw y oedd yn ffrind i yr
aut: who.PRON be.V.3S.IMPERF PRT.[or].in.PREP friend.N.M.SG to.PREP the.DET.DEF
 daith
 journey.N.F.SG+SM
 who was a friend of the journey
- (163) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (164) SAR: ynde ?
SAR: ynde
aut: isn't_it.IM
 eh?
- (165) SAR: pw y ond Duw ?
SAR: pw y ond Duw
aut: who.PRON but.CONJ name
 who but God?
- (166) SAR: mmhm .
SAR: mmhm
aut: mmhm.IM
- (167) SAR: achos tasai (y)r lleill (we)di dod +//.
SAR: achos tasai yr lleill wedi dod
aut: cause.N.M.SG be.V.3S.PLUPERF.HYP the.DET.DEF others.PRON after.PREP come.V.INFIN
 because if the others had come...
- (168) SAR: oedd y lleill isio cael lladd yr Indiaid a isio yr Tehuelches@s:cym&spa i joinio efo nhw .
SAR: oedd y lleill isio cael lladd
aut: be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF others.PRON want.N.M.SG get.V.INFIN kill.V.INFIN
 yr Indiaid a isio yr Tehuelches^C i
 the.DET.DEF name and.CONJ want.N.M.SG the.DET.DEF name to.PREP
 joinio efo nhw
 join.V.INFIN with.PREP they.PRON.3P
 the others wanted to be able to kill the Indians, and wanted the Tehuelches to join with them
- (169) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM

- (170) CRL: tegell .
CRL: tegell
aut: kettle.N.M.SG
 kettle
- (171) SAR: ac uh +...
SAR: ac uh
aut: and.CONJ uh.IM
 and, er...
- (172) SAR: be sy ?
SAR: be sy
aut: what.INT be.V.3SP.PRES.REL
 what's up?
- (173) CRL: na tegell .
CRL: na tegell
aut: PRT.NEG kettle.N.M.SG
 no, kettle
- (174) CRL: mae e [/] mae +/.
CRL: mae e mae
aut: be.V.3S.PRES he.PRON.M.3S be.V.3S.PRES
 it's...
- (175) SAR: joinio efo nhw .
SAR: joinio efo nhw
aut: join.V.INFIN with.PREP they.PRON.3P
 join with them
- (176) SAR: ond wnaeson nhw +"/.
SAR: ond wnaeson nhw
aut: but.CONJ do.V.13P.PRES+SM they.PRON.3P
 but they [said]...
- (177) SAR: +" na peidiwch chi ymosod nhw .
SAR: na peidiwch chi ymosod nhw
aut: PRT.NEG stop.V.2P.IMPER you.PRON.2P attack.V.INFIN they.PRON.3P
 "no, don't fight them"
- (178) SAR: +" xxx .

- (179) SAR: +" maen nhw (y)n ffrindiau efo ni .
SAR: maen nhw yn ffrindiau efo ni
aut: be.V.3P.PRES they.PRON.3P PRT.[or].in.PREP friends.N.M.PL with.PREP we.PRON.1P
 "they're friends with us"
- (180) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (181) CRL: ia .
CRL: ia
aut: yes.ADV
 yes
- (182) SAR: achos oedd yr Indiaid wedyn (.) dan ni (ddi)m yn gwybod ffordd oedden nhw (y)n deall .
SAR: achos oedd yr Indiaid wedyn dan
aut: cause.N.M.SG be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF name afterwards.ADV be.V.1P.PRES
 ni ddim yn gwybod ffordd oedden nhw yn
aut: we.PRON.1P not.ADV+SM PRT know.V.INFIN road.N.F.SG be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT
 deall
aut: understand.V.INFIN
 because the Indians afterwards, we don't know how they understood
- (183) SAR: pwyl ond y bobl hynny sy wedi trefnu bob peth .
SAR: pwyl ond y bobl hynny
aut: who.PRON but.CONJ the.DET.DEF people.N.F.SG+SM that.ADJ.DEM.SP
 sy wedi trefnu bob peth
aut: be.V.3SP.PRES.REL after.PREP arrange.V.INFIN each.PREQ+SM thing.N.M.SG
 who but those people who have arranged everything
- (184) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (185) SAR: ffordd oedden nhw (y)n deall ei_gilydd .
SAR: ffordd oedden nhw yn deall
aut: road.N.F.SG be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT understand.V.INFIN
 ei_gilydd
aut: each_other.PRON.3SP
 the way they understood each other
- (186) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM

(187) SAR: mi wnaeth yr Indiaid ddysgu yr uh Cymry (.) i fynd ar gefnau ceffylau hela .

SAR: mi wnaeth yr Indiaid ddysgu yr
aut: PRT.AFF do.V.3S.PAST+SM the.DET.DEF name teach.V.INFIN+SM the.DET.DEF
 uh Cymry i fynd ar gefnau ceffylau
uh.IM Welsh-people.N.M.PL to.PREP go.V.INFIN+SM on.PREP backs.N.M.PL+SM horses.N.M.PL
 hela
hunt.V.INFIN

the Indians taught the Welsh to go on horseback to hunt

(188) CRL: mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

(189) SAR: a dysgu nhw ffordd o torri (y)r cig .

SAR: a dysgu nhw ffordd o torri yr
aut: and.CONJ teach.V.INFIN they.PRON.3P road.N.F.SG of.PREP break.V.INFIN the.DET.DEF
 cig
meat.N.M.SG

and taught them a way of cutting meat

(190) SAR: achos dim <o (y)r cael hwnnw> [?] yng Nghymru .

SAR: achos dim o yr cael hwnnw
aut: cause.N.M.SG nothing.N.M.SG of.PREP the.DET.DEF get.V.INFIN that.PRON.M.SG
 yng Nghymru
my.ADJ.POSS.1S Wales.N.F.SG.PLACE+NM

because there's no getting that in Wales

(191) CRL: na .

CRL: na
aut: PRT.NEG
 no

(192) CRL: na ddefnyddio (y)r waliau xxx .

CRL: na ddefnyddio yr waliau
aut: PRT.NEG use.V.INFIN+SM the.DET.DEF walls.N.F.PL
 no, using the [...] walls

(193) SAR: a (y)r tirfeddianwyr oedd draw fan (a)cw ynde ?

SAR: a yr tirfeddianwyr oedd draw
aut: and.CONJ the.DET.DEF landowner.N.M.PL be.V.3S.IMPERF yonder.ADV
 fan acw ynde
place.N.MF.SG+SM over.there.ADV isn't.it.IM

and it was landowners who were over there, wasn't it?

- (194) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (195) SAR: (dy)na pam oedd y Cymry yn dod i fan (h)yn .
SAR: dyna pam oedd y Cymry yn
aut: that.is.ADV why?.ADV be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF Welsh_people.N.M.PL PRT
dod i fan hyn
come.V.INFIN to.PREP place.N.MF.SG+SM this.ADJ.DEM.SP
that's why the Welsh came here
- (196) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (197) SAR: a mi sefon yma +//.
SAR: a mi sefon yma
aut: and.CONJ PRT.AFF stand.V.3P.PAST here.ADV
and they stood here...
- (198) SAR: o(eddw)n i (y)n darllen yn llyfr Huws_Maeloch@s:cym&spa .
SAR: oeddwn i yn darllen yn llyfr
aut: be.V.1S.IMPERF I.PRON.1S PRT read.V.INFIN PRT.[or].in.PREP book.N.M.SG
Huws_Maeloch_S
name
I was reading in Huws Maeloch's book
- (199) SAR: yn y flwyddyn mil naw cant a dau (.) mi aeth ran fwyaf ffwrdd .
SAR: yn y flwyddyn mil naw cant
aut: in.PREP the.DET.DEF year.N.F.SG+SM thousand.N.F.SG nine.NUM hundred.N.M.SG
a dau mi aeth ran fwyaf ffwrdd
and.CONJ two.NUM.M PRT.AFF go.V.3S.PAST part.N.F.SG+SM biggest.ADJ+SM way.N.M.SG
in the year 1902 most of them went away
- (200) SAR: mi sefodd (y)na naw_deg pump o bobl fan (h)yn .
SAR: mi sefodd yna naw_deg pump o bobl
aut: PRT.AFF stand.V.3S.PAST there.ADV ninety.NUM five.NUM of.PREP people.N.F.SG+SM
fan hyn
place.N.MF.SG+SM this.ADJ.DEM.SP
there stood ninety-five people here
- (201) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM

- (202) SAR: plant gwŷr a gwragedd .
SAR: plant gwŷr a gwragedd
aut: *child.N.M.PL men.N.M.PL.[or].husbands.N.M.PL and.CONJ wives.N.F.PL*
 children, men and women
- (203) SAR: dim_ond rheina yn griw bach fan (y)na .
SAR: dim_ond rheina yn griw bach fan yna
aut: *only.ADV those.PRON PRT crew.N.M.SG+SM small.ADJ place.N.MF.SG+SM there.ADV*
 only those in a small group there
- (204) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: *mm.IM*
- (205) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: *mmhm.IM*
- (206) SAR: heb neb wrth gefn (..) heblaw (..) sawl sy (y)n arwain xxx .
SAR: heb neb wrth gefn heblaw sawl
aut: *without.PREP anyone.PRON by.PREP back.N.M.SG+SM without.PREP several.ADJ*
 sy yn arwain
be.V.3SP.PRES.REL PRT lead.V.INFIN
 with no one in reserve, except for those who lead the ...
- (207) SAR: ac uh (..) oedden nhw (y)n dal ymlaen .
SAR: ac uh oedden nhw yn dal ymlaen
aut: *and.CONJ uh.IM be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT continue.V.INFIN forward.ADV*
 and er, they were carrying on
- (208) SAR: oedden nhw (y)n dod fel teithwyr o(edde)n nhw .
SAR: oedden nhw yn dod fel teithwyr
aut: *be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT come.V.INFIN like.CONJ travellers.N.M.PL*
 oedden nhw
be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P
 they were coming as travellers
- (209) SAR: oedden nhw yna yn codi tai i wneud <tai ac> [?] +...
SAR: oedden nhw yna yn codi tai i
aut: *be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P there.ADV PRT lift.V.INFIN houses.N.M.PL to.PREP*
 wneud tai ac
make.V.INFIN+SM houses.N.M.PL and.CONJ
 they were erecting houses to make houses and...

- (210) SAR: tai y xxx .
SAR: tai y
aut: houses.N.M.PL the.DET.DEF
the houses of the ...
- (211) SAR: be maen nhw (y)n galw yn Gymraeg .
SAR: be maen nhw yn galw yn Gymraeg
aut: what.INT be.V.3P.PRES they.PRON.3P PRT call.V.INFIN in.PREP Welsh.N.F.SG+SM
what they call in Welsh
- (212) SAR: toldos@s:spa oedden ni (y)n deud yn Sbanish .
SAR: toldos^S oedden ni yn deud yn Sbanish
aut: awning.N.M.PL be.V.3P.IMPERF we.PRON.1P PRT say.V.INFIN in.PREP Spanish.N.F.SG
we said "toldos" in Spanish
- (213) CRL: a (y)r (.) croen yr xxx agos (y)na .
CRL: a yr croen yr agos yna
aut: and.CONJ the.DET.DEF skin.N.M.SG the.DET.DEF near.ADJ there.ADV
and the skin of [...] close there
- (214) SAR: ah@s:cym&spa ia efo crwyn a coed ac ati .
SAR: ah_S^C ia efo crwyn a coed ac
aut: ah.IM yes.ADV with.PREP skins.N.M.PL and.CONJ trees.N.M.SG and.CONJ
ati
to.her.PREP+PRON.F.3S
ah yes, with skins and wood and that
- (215) CRL: +< mm ia .
CRL: mm ia
aut: mm.IM yes.ADV
mm, yes
- (216) SAR: a (y)r plant a gwagedd a chwbl mynd efo nhw .
SAR: a yr plant a gwagedd a chwbl
aut: and.CONJ the.DET.DEF child.N.M.PL and.CONJ wives.N.F.PL and.CONJ all.ADJ+AM
mynd efo nhw
go.V.INFIN with.PREP they.PRON.3P
and the children and women and everything with them
- (217) CRL: ia .
CRL: ia
aut: yes.ADV
yes

- (218) SAR: ac oedden nhw (y)n canlyn ar_ôl lle oedd yr anifeiliaid yn mynd .
SAR: ac oedden nhw yn canlyn ar_ôl lle
aut: and.CONJ be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT follow.V.INFIN after.PREP where.INT
 oedd yr anifeiliaid yn mynd
 be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF animals.N.M.PL PRT go.V.INFIN
 and they were following after where the animals went
- (219) SAR: achos oedden nhw yn gwybod yr hanes yn_ôl xxx bob amser .
SAR: achos oedden nhw yn gwybod yr
aut: cause.N.M.SG be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT know.V.INFIN the.DET.DEF
 hanes yn_ôl bob amser
 story.N.M.SG back.ADV each.PREQ+SM time.N.M.SG
 because they knew the history back [...] always
- (220) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (221) SAR: ac oedden nhw (y)n um dod i edrych am y Cymry .
SAR: ac oedden nhw yn um dod i
aut: and.CONJ be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT.[or].in.PREP um.IM come.V.INFIN to.PREP
 edrych am y Cymry
 look.V.INFIN for.PREP the.DET.DEF Welsh-people.N.M.PL
 and they came to look for the Welsh
- (222) SAR: ac oedden nhw (y)n hela (.) dim_ond be oedd raid wneud .
SAR: ac oedden nhw yn hela dim_ond be
aut: and.CONJ be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT hunt.V.INFIN only.ADV what.INT
 oedd raid wneud
 be.V.3S.IMPERF necessity.N.M.SG+SM make.V.INFIN+SM
 and they used to hunt only what was needed
- (223) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (224) SAR: a wedyn pam oedden nhw jyst â gorffen (.) o(edde)n nhw (y)n mynd (y)n_ôl i hela &we &h eto .
SAR: a wedyn pam oedden nhw jyst
aut: and.CONJ afterwards.ADV why?.ADV be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P just.ADV
 â gorffen oedden nhw yn
 as.CONJ.[or].with.PREP.[or].go.V.3S.PRES complete.V.INFIN be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT
 mynd yn_ôl i hela eto
 go.V.INFIN back.ADV to.PREP hunt.V.INFIN again.ADV
 and then when they were about to finish, they went back to hunting again

(225) CRL: mm +...

CRL: mm

aut: mm.IM

(226) SAR: a dw i (y)n meddwl mai (y)n ôl y lleuad a (y)r sêr maen nhw (y)n wneud .

SAR: a dw i yn meddwl mai yn ôl

aut: and.CONJ be.V.1S.PRES I.PRON.1S PRT think.V.INFIN that_it.is.CONJ.FOCUS back.ADV

y lleuad a yr sêr maen nhw
the.DET.DEF moon.N.F.SG and.CONJ the.DET.DEF stars.N.F.PL be.V.3P.PRES they.PRON.3P

yn wneud

PRT make.V.INFIN+SM

and I think it's by the moon and the stars that they do it

(227) SAR: achos oedd y Cymry yn darllen lot o hanes ynde .

SAR: achos oedd y Cymry yn darllen

aut: cause.N.M.SG be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF Welsh_people.N.M.PL PRT read.V.INFIN

lot o hanes ynde

lot.QUAN of.PREP story.N.M.SG isn't_it.IM

because the Welsh used to read a lot of history, eh

(228) SAR: ac oedd Dada hefyd yn darllen .

SAR: ac oedd Dada hefyd yn darllen

aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF name also.ADV PRT read.V.INFIN

and Dad also used to read

(229) CRL: mm +...

CRL: mm

aut: mm.IM

(230) SAR: fy nhad i .

SAR: fy nhad i

aut: my.ADJ.POSS.1S father.N.M.SG+NM to.PREP

my father

(231) CRL: mmhm .

CRL: mmhm

aut: mmhm.IM

(232) SAR: yn sylwi lot ar y lleuad a (y)r sêr .

SAR: yn sylwi lot ar y lleuad a

aut: PRT notice.V.INFIN lot.QUAN on.PREP the.DET.DEF moon.N.F.SG and.CONJ

yr sêr

the.DET.DEF stars.N.F.PL

remarking a lot on the moon and stars

- (233) SAR: efo be arall allen nhw fod wedi yna ?
SAR: efo be arall allen nhw fod
aut: with.PREP what.INT other.ADJ be_able.V.1P.IMPERF+SM they.PRON.3P be.V.INFIN+SM
wedi yna
after.PREP there.ADV
with what else could they be after that?
- (234) CRL: ia oedd (y)na dim byd arall .
CRL: ia oedd yna dim byd arall
aut: yes.ADV be.V.3S.IMPERF there.ADV anything.ADV other.ADJ
yes, there was nothing else
- (235) SAR: dod i ddeall .
SAR: dod i ddeall
aut: come.V.INFIN to.PREP understand.V.INFIN+SM
coming to understand
- (236) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (237) SAR: achos [?] mae (y)r lleuad dach chi (y)n gwybod sut i hela (.) a pryd .
SAR: achos mae yr lleuad dach chi yn
aut: cause.N.M.SG be.V.3S.PRES the.DET.DEF moon.N.F.SG be.V.2P.PRES you.PRON.2P PRT
gwybod sut i hela a pryd
know.V.INFIN how.INT to.PREP hunt.V.INFIN and.CONJ when.INT.[or].time.N.M.SG
because it's the moon that you know how to hunt and when
- (238) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (239) SAR: a pryd mae xxx ffermydd yn dyfrio popeth nawr .
SAR: a pryd mae ffermydd yn dyfrio
aut: and.CONJ when.INT.[or].time.N.M.SG be.V.3S.PRES farms.N.F.PL PRT water.V.INFIN
popeth nawr
everything.N.M.SG now.ADV
and when [...] farms watering everything now
- (240) SAR: <pryd mae> [/]/ pan mae (y)r peiriannau newydd (y)ma (y)n dod nawr i hau india_corn a sorgo@s:spa ynde .
SAR: pryd mae pan mae yr peiriannau
aut: when.INT be.V.3S.PRES when.CONJ be.V.3S.PRES the.DET.DEF machines.N.M.PL
newydd yma yn dod nawr i hau india_corn
new.ADJ here.ADV PRT come.V.INFIN now.ADV to.PREP sow.V.INFIN maize.N.M.SG
a sorgo^S ynde
and.CONJ sorghum.N.M.SG isn't-it.IM
when these new machines come now to harvest maize and sorghum, right

- (241) CRL: +< mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (242) CRL: iawn .
CRL: iawn
aut: OK.ADV
 ok
- (243) SAR: ac um +...
SAR: ac um
aut: and.CONJ um.IM
 and, um...
- (244) SAR: ac mae &ha lot o hanes yn y llyfr bach Nel_Fach_Y_Bwcs@s:cym&spa .
SAR: ac mae lot o hanes yn y
aut: and.CONJ be.V.3S.PRES lot.QUAN of.PREP story.N.M.SG in.PREP the.DET.DEF
 llyfr bach Nel_Fach_Y_Bwcs_S^C
 book.N.M.SG small.ADJ name
 and there's a lot of history in the little book "Nel Fach y Bwcs"
- (245) SAR: ond (dy)dy o ddim yn gywir .
SAR: ond dydy o ddim yn gywir
aut: but.CONJ be.V.3SP.PRES.NEG he.PRON.M.3S not.ADV+SM PRT correct.ADJ+SM
 but it's not right
- (246) CRL: oh@s:cym&spa na ?
CRL: oh_S^C na
aut: oh.IM PRT.NEG
 oh no?
- (247) SAR: achos oedd y bobl yn gwybod pryd oedd yr afon allan .
SAR: achos oedd y bobl yn gwybod
aut: cause.N.M.SG be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF people.N.F.SG+SM PRT know.V.INFIN
 pryd oedd yr afon allan
 when.INT.[or].time.N.M.SG be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF river.N.F.SG out.ADV
 because people knew when the river was out
- (248) SAR: achos oedd pawb yn mynd i xxx (y)r afon .
SAR: achos oedd pawb yn mynd i yr
aut: cause.N.M.SG be.V.3S.IMPERF everyone.PRON PRT go.V.INFIN to.PREP the.DET.DEF
 afon
 river.N.F.SG
 because everyone used to go to [...] the river

(249) SAR: sôn am xxx .

SAR: sôn am
aut: mention.V.INFIN for.PREP
 talk about [...]

(250) SAR: xxx gwaith Hughes@s:cym&spa um +...

SAR: gwaith Hughes_S^C um
aut: time.N.F.SG.[or].work.N.M.SG name um.IM
 [...] Hughes's work, um...

(251) SAR: ddim Hughes@s:cym&spa .

SAR: ddim Hughes_S^C
aut: not.ADV+SM name
 not Hughes

(252) SAR: Maeloch@s:cym&spa y llall um +/.

SAR: Maeloch_S^C y llall um
aut: name the.DET.DEF other.PRON um.IM
 Maeloch the other one, um...

(253) SAR: Glancaeron@s:cym&spa wedi mynd i goll .

SAR: Glancaeron_S^C wedi mynd i goll
aut: name after.PREP go.V.INFIN to.PREP missing.ADJ+SM
 Glancaeron has gone missing

(254) CRL: +< mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

(255) SAR: does neb yn gwybod o (y)r uh (.) etifeddwyr lle [/] be ddoth o (y)r hanes na (ddi)m_byd .

SAR: does neb yn
aut: be.V.3S.PRES.INDEF.NEG.[or].be.V.3S.PRES.INDEF.NEG+SM anyone.PRON PRT
 gwybod o yr uh etifeddwyr lle be
 know.V.INFIN of.PREP the.DET.DEF uh.IM heir.N.M.PL where.INT.[or].place.N.M.SG what.INT
 ddoth o yr hanes na
 come.V.3S.PAST+SM of.PREP the.DET.DEF story.N.M.SG PRT.NEG.[or].who_not.PRON.REL.NEG.[or].(n)or.CONJ.[or].tha
 ddim_byd
 anything.ADV+SM
 nobody knows about the beneficiaries, what came of the story or anything

(256) CRL: +< ah@s:cym&spa ?

CRL: ah_S^C
aut: ah.IM

- (257) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (258) SAR: oedd o (y)n wneud penillion a ro(edde)n nhw (y)n drafod ambell waith .
SAR: oedd o yn wneud penillion a
aut: be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT make.V.INFIN+SM verses.N.M.PL and.CONJ
 roedden nhw yn drafod ambell waith
 be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT discuss.V.INFIN+SM occasional.PREQ time.N.F.SG+SM
 he wrote poems and they would occasionally recite them
- (259) CRL: ia .
CRL: ia
aut: yes.ADV
 yes
- (260) SAR: ac oedd pobl yn dwyn dŵr amser hynny ar ei_gilydd .
SAR: ac oedd pobl yn dwyn dŵr amser
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF people.N.F.SG PRT take.V.INFIN water.N.M.SG time.N.M.SG
 hynny ar ei_gilydd
 that.ADJ.DEM.SP on.PREP each_other.PRON.3SP
 and people used to steal water from each other back then
- (261) SAR: fel maen nhw (we)di wneud yn dyffryn hyn ar hyd y blynyddau .
SAR: fel maen nhw wedi wneud yn
aut: like.CONJ be.V.3P.PRES they.PRON.3P after.PREP make.V.INFIN+SM PRT.[or].in.PREP
 dyffryn hyn ar hyd y blynyddau
 valley.N.M.SG this.ADJ.DEM.SP on.PREP length.N.M.SG the.DET.DEF years.N.F.PL
 as they have done in this valley over the years
- (262) CRL: ia .
CRL: ia
aut: yes.ADV
 yes
- (263) SAR: mae <ryw rai> [/] ryw rai yn cael bob peth .
SAR: mae ryw rai ryw rai yn
aut: be.V.3S.PRES some.PREQ+SM some.PRON+SM some.PREQ+SM some.PRON+SM PRT
 cael bob peth
 get.V.INFIN each.PREQ+SM thing.N.M.SG
 some people get everything

- (264) SAR: a felly mae (y)n dal ar hyd yr oes .
SAR: a felly mae yn dal ar hyd
aut: and.CONJ so.ADV be.V.3S.PRES PRT continue.V.INFIN on.PREP length.N.M.SG
 yr oes
 that.PRON.REL be.V.3S.PRES.INDEF.[or].age.N.F.SG
 and so it continues down the ages
- (265) CRL: +< fel (y)na mae o .
CRL: fel yna mae o
aut: like.CONJ there.ADV be.V.3S.PRES he.PRON.M.3S
 that's how it is
- (266) SAR: ac uh ti (y)n cofio Robert_Ap_Iwan@s:cym&spa .
SAR: ac uh ti yn cofio Robert_Ap_Iwan_S^C
aut: and.CONJ uh.IM you.PRON.2S PRT remember.V.INFIN name
 and er, you remember Robert Ap Iwan
- (267) SAR: mab i bregethwr oedd o .
SAR: mab i bregethwr oedd o
aut: son.N.M.SG to.PREP preacher.N.M.SG+SM be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S
 he was a preacher's son
- (268) SAR: mister Jones@s:cym&spa Niwbwrch@s:cym&spa .
SAR: mister Jones_S^C Niwbwrch_S^C
aut: mr.N.M.SG name name
 Mr Jones of Newborough
- (269) SAR: oedden nhw yn byw yn xxx ymyl Dolafon@s:cym&spa .
SAR: oedden nhw yn byw yn ymyl Dolafon_S^C
aut: be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT live.V.INFIN in.PREP edge.N.F.SG name
 they lived in [...] next to Dolavon
- (270) SAR: yn cofio am y pennill yn emyn xxx .
SAR: yn cofio am y pennill yn
aut: PRT remember.V.INFIN for.PREP the.DET.DEF verse.N.M.SG PRT.[or].in.PREP
 emyn
 hymn.N.M.SG
 remembering the verse of a hymn [...]
- (271) SAR: ac oedd o (y)n deud ar ddiwedd y pennill .
SAR: ac oedd o yn deud ar ddiwedd
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT say.V.INFIN on.PREP end.N.M.SG+SM
 y pennill
 the.DET.DEF verse.N.M.SG
 and it said at the end of the verse

(272) SAR: xxx .

(273) SAR: pwyl fasai (y)n meddwl bod o (y)n dwyn dŵr ?

SAR: pwyl fasai yn meddwl bod o yn
aut: who.PRON be.V.3S.PLUPERF+SM PRT think.V.INFIN be.V.INFIN he.PRON.M.3S PRT
dwyn dŵr
take.V.INFIN water.N.M.SG
who would think that he would steal water?

(274) CRL: &=laugh .

(275) SAR: a felly mae (y)n bwysig .

SAR: a felly mae yn bwysig
aut: and.CONJ so.ADV be.V.3S.PRES PRT important.ADJ+SM.[or].important.ADJ+SM
and so it's important

(276) SAR: dw i (we)di bod yn meddwl lawer gwaith am be aeth y capeli Cymraeg lawr ?

SAR: dw i wedi bod yn meddwl lawer
aut: be.V.1S.PRES I.PRON.1S after.PREP be.V.INFIN PRT think.V.INFIN many.QUAN+SM
gwaith am be aeth y capeli Cymraeg
time.N.F.SG for.PREP what.INT go.V.3S.PAST the.DET.DEF chapels.N.M.PL Welsh.N.F.SG
lawr
floor.N.M.SG+SM

I've been thinking many times, why did the Welsh chapels decline?

(277) CRL: mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

(278) SAR: dw i (y)n deud bod lot o ragrith (we)di bod .

SAR: dw i yn deud bod lot o
aut: be.V.1S.PRES I.PRON.1S PRT say.V.INFIN be.V.INFIN lot.QUAN of.PREP
ragrith wedi bod
hypocrisy.N.M.SG+SM after.PREP be.V.INFIN

I say there's been a lot of hypocrisy

(279) SAR: achos (dy)dy pawb ddim yn mynd i (y)r capel o xxx o ddifri .

SAR: achos dydy pawb ddim yn mynd i
aut: cause.N.M.SG be.V.3SP.PRES.NEG everyone.PRON not.ADV+SM PRT go.V.INFIN to.PREP
yr capel o o ddifri
the.DET.DEF chapel.N.M.SG of.PREP he.PRON.M.3S serious.ADJ+SM
because not everyone goes to chapel [...] seriously

(280) CRL: mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

- (281) SAR: maen nhw (y)n mynd xxx .
SAR: maen nhw yn mynd
aut: be.V.3P.PRES they.PRON.3P PRT go.V.INFIN
 they go [...]
- (282) SAR: a rŵan [?] mewn llawer le dw i (we)di clywed aml un yn deud .
SAR: a rŵan mewn llawer le dw i
aut: and.CONJ now.ADV in.PREP many.QUAN where.INT+SM be.V.1S.PRES I.PRON.1S
 wedi clywed aml un yn deud
after.PREP hear.V.INFIN frequent.ADJ one.NUM PRT say.V.INFIN
 and now in many places I've heard several people saying so
- (283) SAR: (e)fallai bod fi (y)n bach yn gul .
SAR: efallai bod fi yn bach yn gul
aut: perhaps.CONJ be.V.INFIN I.PRON.1S+SM PRT small.ADJ PRT narrow.ADJ+SM
 maybe I'm a little bit narrow[-minded]
- (284) SAR: ond uh felly welson ni .
SAR: ond uh felly welson ni
aut: but.CONJ uh.IM so.ADV see.V.1P.PAST+SM we.PRON.1P
 but, er, that's what we saw
- (285) SAR: achos oedd nain Edwards@s:cym&spa yn deud .
SAR: achos oedd nain Edwards^C yn deud
aut: cause.N.M.SG be.V.3S.IMPERF grandmother.N.F.SG name PRT say.V.INFIN
 because granny Edwards said so
- (286) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (287) SAR: +< er iddi hi roi tir oedd hi (y)n rhoi tir efo dim un amcan xxx amddiffyn ei hunan .
SAR: er iddi hi roi tir
aut: er.IM to.her.PREP+PRON.F.3S she.PRON.F.3S give.V.INFIN+SM land.N.M.SG
 oedd hi yn rhoi tir efo dim un
be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S PRT give.V.INFIN land.N.M.SG with.PREP not.ADV one.NUM
 amcan amddiffyn ei hunan
objective.N.M.SG defend.V.3S.PRES.[or].defend.V.INFIN his.ADJ.POSS.M.3S self.PRON.SG
 although she gave land, she was giving land with not a single intention [...] defending herself
- (288) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM

- (289) SAR: wnaeth neb ei helpu ddi yn y tlodi oedd hi (y)n byw .
SAR: wnaeth neb ei helpu ddi yn
aut: do.V.3S.PAST+SM anyone.PRON her.ADJ.POSS.F.3S help.V.INFIN she.PRON.F.3S PRT
y tlodi oedd hi yn byw
that.PRON.REL impoverish.V.INFIN be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S PRT live.V.INFIN
nobody helped her in the poverty she lived out
- (290) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (291) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (292) SAR: oedd hi (y)n cau (y)r plant yn y tŷ .
SAR: oedd hi yn cau yr plant yn
aut: be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S PRT close.V.INFIN the.DET.DEF child.N.M.PL in.PREP
y tŷ
the.DET.DEF house.N.M.SG
she used to shut the children in the house
- (293) SAR: hon â (e)i tŷ bach neis .
SAR: hon â ei tŷ
aut: this.PRON.F.SG as.CONJ.[or].with.PREP.[or].go.V.3S.PRES his.ADJ.POSS.M.3S house.N.M.SG
bach neis
small.ADJ nice.ADJ
her with her nice little house
- (294) SAR: cloeon ar y drysau hefyd .
SAR: cloeon ar y drysau
aut: locks.N.M.PL.[or].lock.V.1P.PAST.[or].lock.V.3P.PAST on.PREP the.DET.DEF doors.N.M.PL
hefyd
also.ADV
locks on the doors too
- (295) SAR: <yn y tŷ tasai> [?] hi (y)n mynd allan i hel y goesgoch a ryw borfa
eraill i ferwi neu fwyta hwy hi a (y)r plant .
SAR: yn y tŷ tasai hi yn
aut: in.PREP the.DET.DEF house.N.M.SG be.V.3S.PLUPERF.HYP she.PRON.F.3S PRT
mynd allan i hel y goesgoch a
go.V.INFIN out.ADV to.PREP collect.V.INFIN the.DET.DEF redshank.N.M.SG+SM and.CONJ
ryw borfa eraill i ferwi neu
some.PREQ+SM pasture.N.F.SG+SM others.PRON to.PREP boil.V.INFIN+SM or.CONJ
fwyta hwy hi a yr plant
eat.V.INFIN+SM they.PRON.3P she.PRON.F.3S and.CONJ the.DET.DEF child.N.M.PL
in the house if she went out to collect the herb robert and some other grasses to boil or eat
them, her and her children

- (296) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (297) SAR: a fan (y)na farwodd yr hogan fach .
SAR: a fan yna farwodd yr hogan
aut: and.CONJ place.N.MF.SG+SM there.ADV die.V.3S.PAST+SM the.DET.DEF girl.N.F.SG
 fach
 small.ADJ+SM
 and that's where the little girl died
- (298) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (299) SAR: y llall yn wanach na mam roedd y meddyg yn deud .
SAR: y llall yn wanach na mam
aut: the.DET.DEF other.PRON PRT weak.ADJ.COMP than.CONJ mother.N.F.SG
 roedd y meddyg yn deud
 be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF doctor.N.M.SG PRT say.V.INFIN
 the other one weaker than mother, the doctor said
- (300) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (301) SAR: a (y)r bechgyn yn iengach .
SAR: a yr bechgyn yn iengach
aut: and.CONJ the.DET.DEF boys.N.M.PL PRT young.ADJ.COMP
 and the boys were younger
- (302) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (303) SAR: ac uh be arall xxx .
SAR: ac uh be arall
aut: and.CONJ uh.IM what.INT other.ADJ
 and er, what else [...]
- (304) SAR: hanes yr Indiaid .
SAR: hanes yr Indiaid
aut: story.N.M.SG the.DET.DEF name
 the story of the Indians

- (305) SAR: yn llyfr Nel_Fach_Y_Bwcs@s:cym&spa maen nhw (y)n sôn bod nhw yn mynd allan i (y)r bryniau wedyn .

SAR: yn llyfr Nel_Fach_Y_Bwcs_S maen nhw yn
aut: PRT.[or].in.PREP book.N.M.SG name be.V.3P.PRES they.PRON.3P PRT
 sôn bod nhw yn mynd allan i yr
mention.V.INFIN be.V.INFIN they.PRON.3P PRT go.V.INFIN out.ADV to.PREP the.DET.DEF
 bryniau wedyn
hill.N.M.PL afterwards.ADV

In the book, "Nel Fach Y Bwcs", they say that they went out to the hills after that

- (306) SAR: a bod y ceffylau at ei pennau_gliniau mewn dŵr .

SAR: a bod y ceffylau at ei
aut: and.CONJ be.V.INFIN the.DET.DEF horses.N.M.PL to.PREP his.ADJ.POSS.M.3S
 pennau_gliniau mewn dŵr
knee.N.M.PL in.PREP water.N.M.SG

and that the horses were up to their knees in water

- (307) SAR: nac oedden .

SAR: nac oedden
aut: PRT.NEG be.V.3P.IMPERF

no they weren't

- (308) CRL: +< mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

- (309) SAR: wneith ceffylau ddim gallu cerdded yn y mwd efo cario xx a tynnu wrth y wagan .

SAR: wneith ceffylau ddim gallu
aut: do.V.2S.FUT.[or].do.V.3S.FUT+SM horses.N.M.PL not.ADV+SM be_able.V.INFIN
 cerdded yn y mwd efo cario a
walk.V.INFIN in.PREP the.DET.DEF mud.N.M.SG with.PREP carry.V.INFIN and.CONJ
 tynnu wrth y wagan
draw.V.INFIN by.PREP that.PRON.REL wagon.N.F.SG

horses won't be able to walk in mud while carrying [...] and pulling the wagon

- (310) CRL: +< mmhm .

CRL: mmhm
aut: mmhm.IM

- (311) SAR: achos mynd â pethau i_gyd allan .

SAR: achos mynd â pethau i_gyd allan
aut: cause.N.M.SG go.V.INFIN with.PREP things.N.M.PL all.ADJ out.ADV

because [they were] taking all the things out

- (312) CRL: +< na .
CRL: na
aut: *PRT.NEG*
no
- (313) SAR: xxx mynd â rai pethau .
SAR: mynd â rai pethau
aut: *go.V.INFIN with.PREP some.PREQ+SM things.N.M.PL*
[...]
taking some things
- (314) CRL: ia .
CRL: ia
aut: *yes.ADV*
yes
- (315) SAR: aml xxx wedi syrthio .
SAR: aml wedi syrthio
aut: *frequent.ADJ after.PREP fall.V.INFIN*
many had fallen to the ground
- (316) CRL: ia siŵr .
CRL: ia siŵr
aut: *yes.ADV sure.ADJ*
yes, I'm sure
- (317) SAR: a wnaeth uh <tad uh tŷ> [/ /] tad Nel@s:cym&spa fach ddim syrthio fan (y)na lle mae tŷ Berwyn_Wyn@s:cym&spa .
SAR: a wnaeth uh tad uh tŷ tad
aut: *and.CONJ do.V.3S.PAST+SM uh.IM father.N.M.SG uh.IM house.N.M.SG father.N.M.SG*
Nel_S^C fach ddim syrthio fan yna lle
name small.ADJ+SM not.ADV+SM fall.V.INFIN place.N.MF.SG+SM there.ADV where.INT
mae tŷ Berwyn_Wyn_S^C
be.V.3S.PRES house.N.M.SG name
and little Nel's father didn't fall there where Berwyn Wyn's house is
- (318) SAR: mae (y)r xxx yn ymyl ein ffarm ni .
SAR: mae yr yn ymyl ein ffarm
aut: *be.V.3S.PRES the.DET.DEF in.PREP edge.N.F.SG our.ADJ.POSS.1P farm.N.F.SG*
ni
we.PRON.1P
the [...] is next to our farm
- (319) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: *mmhm.IM*

- (320) SAR: wnawn nhw i_gyd mynd allan cyn i (y)r afon ddod allan .
SAR: wnawn nhw i_gyd mynd allan
aut: do.V.1S.IMPERF+SM.[or].do.V.1P.PRES+SM they.PRON.3P all.ADJ go.V.INFIN out.ADV
 cyn i yr afon ddod allan
 before.PREP to.PREP the.DET.DEF river.N.F.SG come.V.INFIN+SM out.ADV
 they all go out before the river goes out
- (321) SAR: o(edde)n nhw allan yn y bryniau o (y)r ddwy ochrau y dyffryn .
SAR: oedden nhw allan yn y bryniau o
aut: be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P out.ADV in.PREP the.DET.DEF hill.N.M.PL of.PREP
 yr ddwy ochrau y dyffryn
 the.DET.DEF two.NUM.F+SM sides.N.F.PL the.DET.DEF valley.N.M.SG
 they were out on the hills of both sides of the valley
- (322) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (323) SAR: achos yn Rawson@s:cym&spa buon nhw am hir iawn .
SAR: achos yn Rawson^C buon nhw am hir
aut: cause.N.M.SG in.PREP name be.V.3P.PAST they.PRON.3P for.PREP long.ADJ
 iawn
 very.ADV
 because they were in Rawson for a long time
- (324) SAR: a wedyn aeson fyny am Gaiman@s:cym&spa ac i (y)r lle (y)na ac ati .
SAR: a wedyn aeson fyny am Gaiman^C ac
aut: and.CONJ afterwards.ADV go.V.1P.PAST up.ADV for.PREP name and.CONJ
 i yr lle yna ac ati
 to.PREP the.DET.DEF place.N.M.SG there.ADV and.CONJ to.her.PREP+PRON.F.3S
 and then they went up to Gaiman and to that place and that
- (325) SAR: a wedyn oedden nhw (we)di mynd i (y)r ffermydd erbyn hyn .
SAR: a wedyn oedden nhw wedi mynd
aut: and.CONJ afterwards.ADV be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P after.PREP go.V.INFIN
 i yr ffermydd erbyn hyn
 to.PREP the.DET.DEF farms.N.F.PL by.PREP this.PRON.SP
 and then they'd gone to the farms by this time
- (326) SAR: ac uh (.) oedd pawb yn cychwyn allan .
SAR: ac uh oedd pawb yn cychwyn allan
aut: and.CONJ uh.IM be.V.3S.IMPERF everyone.PRON PRT start.V.INFIN out.ADV
 and everyone was starting out

- (327) SAR: wedyn mae ryw stori yn rywle (.) bod nhw (y)n mynd rywle yn hwyr yn prynhawn am (.) be (y)dy enw (.) a bod (y)na plentyn bach (we)di cwmpo o (y)r wagan .

SAR: wedyn mae ryw stori yn rywle
aut: afterwards.ADV be.V.3S.PRES some.PREQ+SM story.N.F.SG PRT somewhere.N.M.SG+SM
 bod nhw yn mynd rywle yn hwyr yn
 be.V.INFIN they.PRON.3P PRT go.V.INFIN somewhere.N.M.SG+SM PRT late.ADJ PRT.[or].in.PREP
 prynhawn am be ydy enw a bod
 afternoon.N.M.SG for.PREP what.INT be.V.3S.PRES name.N.M.SG and.CONJ be.V.INFIN
 yna plentyn bach wedi cwmpo o yr
 there.ADV child.N.M.SG small.ADJ after.PREP fall.V.INFIN he.PRON.M.3S that.PRON.REL
 wagan
 wagon.N.F.SG

then there's some story somewhere that they went somewhere late in the afternoon for what-do-you-call-it, and that a little child had fallen from the wagon

- (328) SAR: plentyn bach dwy flwydd .

SAR: plentyn bach dwy flwydd
aut: child.N.M.SG small.ADJ two.NUM.F year.N.F.SG+SM
 a little child of two

- (329) SAR: ddigwyddodd yr fath beth erioed .

SAR: ddigwyddodd yr fath beth erioed
aut: happen.V.3S.PAST+SM the.DET.DEF type.N.F.SG+SM thing.N.M.SG+SM never.ADV
 such a thing never happened

- (330) CRL: +< mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

- (331) CRL: mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

- (332) SAR: oedd neb yn wneud gwmpo plentyn o wagan .

SAR: oedd neb yn wneud gwmpo plentyn
aut: be.V.3S.IMPERF anyone.PRON PRT make.V.INFIN+SM fall.V.INFIN+SM child.N.M.SG
 o wagan
 of.PREP wagon.N.F.SG
 nobody made a child fall from a wagon

- (333) SAR: oedden bobl ofalus ofnadwy .

SAR: oedden bobl ofalus ofnadwy
aut: be.V.3P.IMPERF people.N.F.SG+SM careful.ADJ+SM terrible.ADJ
 they were very careful people

- (334) SAR: ac eto (.) tasai (y)r mater hynny .
SAR: ac eto tasai yr mater
aut: and.CONJ again.ADV be.V.3S.PLUPERF.HYP the.DET.DEF matter.N.M.SG
 hynny
 that.ADJ.DEM.SP
 and yet, there would be that matter
- (335) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (336) CRL: ia dw i wedi darllen hwnna .
CRL: ia dw i wedi darllen hwnna
aut: yes.ADV be.V.1S.PRES I.PRON.1S after.PREP read.V.INFIN that.PRON.M.SG
 yes, I've read that
- (337) SAR: +< a bore wedyn bod ei thad hi bod yn y lle (y)na holi <amdanyn nhw> [?]
 .
SAR: a bore wedyn bod ei
aut: and.CONJ morning.N.M.SG afterwards.ADV be.V.INFIN her.ADJ.POSS.F.3S
 thad hi bod yn y lle yna
 father.N.M.SG+AM she.PRON.F.3S be.V.INFIN in.PREP the.DET.DEF place.N.M.SG there.ADV
 holi amdanyn nhw
 ask.V.INFIN for_them.PREP+PRON.3P they.PRON.3P
 and the next morning that her father was in that place asking after them
- (338) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (339) SAR: o le andros oedd bobl xxx y fath beth xxx .
SAR: o le andros oedd
aut: of.PREP place.N.M.SG+SM.[or].where.INT+SM exceptionally.ADV be.V.3S.IMPERF
 bobl y fath beth
 people.N.F.SG+SM the.DET.DEF type.N.F.SG+SM thing.N.M.SG+SM
 from where on earth were people [...] such a thing [...]
- (340) SAR: mae (y)na xxx llawer o lyfrau .
SAR: mae yna llawer o lyfrau
aut: be.V.3S.PRES there.ADV many.QUAN of.PREP books.N.M.PL+SM
 there are [...] many books
- (341) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM

- (342) SAR: mae (y)na glwyddau yn gael ei deud (y)na .
SAR: mae yna glwyddau yn gael ei
aut: be.V.3S.PRES there.ADV lies.N.M.PL+SM PRT get.V.INFIN+SM his.ADJ.POSS.M.3S
 deud yna
say.V.INFIN there.ADV
 there are lies told there
- (343) CRL: wel maen nhw (y)n darllen xxx .
CRL: wel maen nhw yn darllen
aut: well.IM be.V.3P.PRES they.PRON.3P PRT read.V.INFIN
 well, they read [...]
- (344) SAR: +< maen nhw (y)n wneud e fel rhyw stori nofel a +//.
SAR: maen nhw yn wneud e fel rhyw
aut: be.V.3P.PRES they.PRON.3P PRT make.V.INFIN+SM he.PRON.M.3S like.CONJ some.PREQ
 stori nofel a
story.N.F.SG novel.N.F.SG and.CONJ
 they do it like the storyline of some novel and...
- (345) CRL: ia .
CRL: ia
aut: yes.ADV
 yes
- (346) SAR: a mae rywun gwybod yr hanes .
SAR: a mae rywun gwybod yr hanes
aut: and.CONJ be.V.3S.PRES someone.N.M.SG+SM know.V.INFIN the.DET.DEF story.N.M.SG
 and someone knows the history
- (347) SAR: neb o ni ddim yna wrth_gwrs .
SAR: neb o ni ddim yna
aut: anyone.PRON of.PREP we.PRON.1P nothing.N.M.SG+SM.[or].not.ADV+SM there.ADV
 wrth_gwrs
of_course.ADV
 none of us there of course
- (348) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (349) SAR: ond maen nhw xxx .
SAR: ond maen nhw
aut: but.CONJ be.V.3P.PRES they.PRON.3P
 but they [...]

- (350) SAR: maen nhw yn gadael hel y plant at ei gilydd rhoi nhw yn y wagan a (y)r fam efo nhw .
SAR: maen nhw yn gadael hel y plant
aut: be.V.3P.PRES they.PRON.3P PRT leave.V.INFIN collect.V.INFIN the.DET.DEF child.N.M.PL
 at ei gilydd rhoi nhw yn y
to.PREP each_other.PRON.3SP give.V.INFIN they.PRON.3P PRT.[or].in.PREP that.PRON.REL
 wagan a yr fam efo nhw
wagon.N.F.SG and.CONJ the.DET.DEF mother.N.F.SG+SM with.PREP they.PRON.3P
 they leave, collect the children together, put them in the wagon, and the mother with them
- (351) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (352) SAR: pwy blentyn basai (y)n syrthio ?
SAR: pwy blentyn basai yn syrthio
aut: who.PRON child.N.M.SG+SM be.V.3S.PLUPERF PRT fall.V.INFIN
 what child would fall?
- (353) CRL: mmhm na fel (y)na mae uh storïau .
CRL: mmhm na fel
aut: mmhm.IM PRT.NEG.[or].who_not.PRON.REL.NEG.[or].(n)or.CONJ.[or].than.CONJ like.CONJ
 yna mae uh storïau
there.ADV be.V.3S.PRES uh.IM story.N.F.PL
 mmhm, that's the way stories are
- (354) SAR: a dw i (ddi)m [?] yn cofio ryw bethau eraill yn y llyfr bach hwn .
SAR: a dw i ddim yn cofio ryw
aut: and.CONJ be.V.1S.PRES I.PRON.1S not.ADV+SM PRT remember.V.INFIN some.PREQ+SM
 bethau eraill yn y llyfr bach hwn
things.N.M.PL+SM others.PRON in.PREP the.DET.DEF book.N.M.SG small.ADJ this.PRON.M.SG
 and I don't remember any other things from that little book
- (355) CRL: (n)a .
CRL: na
aut: PRT.NEG
 no
- (356) SAR: ond lyfr bach neis eu hanes nhw a eu mam nhw wedi marw a ryw lot o bethau .
SAR: ond lyfr bach neis eu hanes
aut: but.CONJ book.N.M.SG+SM small.ADJ nice.ADJ their.ADJ.POSS.3P story.N.M.SG
 nhw a eu mam nhw wedi
they.PRON.3P and.CONJ their.ADJ.POSS.3P mother.N.F.SG they.PRON.3P after.PREP
 marw a ryw lot o bethau
die.V.INFIN and.CONJ some.PREQ+SM lot.QUAN of.PREP things.N.M.PL+SM
 but a nice book of their story, and their mother died and lots of things

- (357) SAR: ryw ddyn go ddifater oedd taid Nel_Fach_Y_Bwcs@s:cym&spa .
SAR: ryw ddyn go ddifater oedd
aut: some.PREQ+SM man.N.M.SG+SM rather.ADV indifferent.ADJ+SM be.V.3S.IMPERF
 taid Nel_Fach_Y_Bwcs_S^C
 grandfather.N.M.SG name
 Nel Fach Y Bwcs's grandfather was quite an uncaring man
- (358) SAR: so oedd o a (y)r bachgen wedi mynd i rywle (.) tra oedd y wraig +//.
SAR: so oedd o a yr bachgen wedi
aut: so.CONJ be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S and.CONJ the.DET.DEF boy.N.M.SG after.PREP
 mynd i rywle tra oedd y
 go.V.INFIN to.PREP somewhere.N.M.SG+SM while.CONJ be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF
 wraig
 wife.N.F.SG+SM
 so he and the boy had gone off somewhere while the wife...
- (359) SAR: fath â mae (y)n digwydd i finnau lawer gwaith .
SAR: fath â mae yn digwydd i
aut: type.N.F.SG+SM with.PREP be.V.3S.PRES PRT happen.V.INFIN I.PRON.1S
 finnau lawer gwaith
 I.PRON.EMPH.1S+SM many.QUAN+SM time.N.F.SG
 as happens to me many times
- (360) SAR: +, yn sefyll hunan .
SAR: yn sefyll hunan
aut: PRT stand.V.INFIN self.PRON.SG
 standing alone
- (361) CRL: hym +...
CRL: hym
aut: hmm.IM
- (362) SAR: a mi farwodd .
SAR: a mi farwodd
aut: and.CONJ PRT.AFF die.V.3S.PAST+SM
 and she died
- (363) CRL: hym +...
CRL: hym
aut: hmm.IM
- (364) SAR: ac <roedd hi> [//] oedd gyda hi <petiso@s:spa bach> [//] poni@s:cym&spa bach .
SAR: ac roedd hi oedd gyda hi
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S be.V.3S.IMPERF with.PREP she.PRON.F.3S
 petiso^S bach poni_S^C bach
 pony.N.M.SG small.ADJ pony.N.M.SG small.ADJ
 and she had a little pony

- (365) SAR: ac oedd hi xxx mae yn debyg yn_ôl yr hanes .
SAR: ac oedd hi mae yn debyg yn_ôl
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S be.V.3S.PRES PRT similar.ADJ+SM back.ADV
 yr hanes
 the.DET.DEF story.N.M.SG
 and she was [...] probably, according to the story
- (366) SAR: a misus Jones@s:cym&spa Rhymni@s:cym&spa (.) Brynchrwn@s:cym&spa oedd [/]
 oedd y <bydwraig &m ynde> [//] partera@s:spa ynde .
SAR: a misus Jones^C Rhymni^C Brynchrwn^C oedd
aut: and.CONJ Mrs.N.F.SG.[or].mrs.N.F.SG name name name be.V.3S.IMPERF
 oedd y bydwraig ynde partera^S ynde
 be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF midwife.N.F.SG isn't_it.IM midwife.N.F.SG isn't_it.IM
 and Mrs Jones Rhymni Brynchrwn was the midwife, right
- (367) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (368) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (369) SAR: a bod hi wedi methu (y)r ffordd achos oedd hi yn nos a mi ddoth yn_ôl .
SAR: a bod hi wedi methu yr ffordd
aut: and.CONJ be.V.INFIN she.PRON.F.3S after.PREP fail.V.INFIN the.DET.DEF road.N.F.SG
 achos oedd hi yn nos a mi
 cause.N.M.SG be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S in.PREP night.N.F.SG and.CONJ PRT.AFF
 ddoth yn_ôl
 come.V.3S.PAST+SM back.ADV
 and that she had come off the road because it was night and she came back
- (370) SAR: a feddylodd bod ei mam hi &n yn cysgu .
SAR: a feddylodd bod ei mam
aut: and.CONJ think.V.3S.PAST+SM be.V.INFIN her.ADJ.POSS.F.3S mother.N.F.SG
 hi yn cysgu
 she.PRON.F.3S PRT sleep.V.INFIN
 and she thought her mother was asleep
- (371) CRL: ia .
CRL: ia
aut: yes.ADV
 yes

(372) SAR: a mi aeth hi a mi orwedd yn ei ochr hi .

SAR: a mi aeth hi a mi
aut: and.CONJ PRT.AFF go.V.3S.PAST she.PRON.F.3S and.CONJ PRT.AFF
orwedd yn ei ochr
lie_down.V.INFIN+SM.[or].lie_down.V.3S.PRES+SM in.PREP.[or].PRT her.ADJ.POSS.F.3S side.N.F.SG
hi
she.PRON.F.3S
and she went and lay by her side

(373) SAR: plentyn bach oedd hithau .

SAR: plentyn bach oedd hithau
aut: child.N.M.SG small.ADJ be.V.3S.IMPERF she.PRON.EMPH.F.3S
she was a little child

(374) CRL: mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

(375) SAR: wel lle oedd ei gwr hi ?

SAR: wel lle oedd ei gwr hi
aut: well.IM where.INT be.V.3S.IMPERF her.ADJ.POSS.F.3S fringe.N.M.SG+SM she.PRON.F.3S
well, where was her husband?

(376) CRL: +< ia .

CRL: ia
aut: yes.ADV
yes

(377) CRL: mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

(378) SAR: mae (y)na ddynion fel (y)na i gael .

SAR: mae yna ddynion fel yna i gael
aut: be.V.3S.PRES there.ADV men.N.M.PL+SM like.CONJ there.ADV to.PREP get.V.INFIN+SM
there are men like that around

(379) CRL: +< mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

(380) SAR: maen nhw i gael eto .

SAR: maen nhw i gael eto
aut: be.V.3P.PRES they.PRON.3P to.PREP get.V.INFIN+SM again.ADV
they're still around

- (381) CRL: +< xxx .
- (382) CRL: iawn (e)fallai oedd o (y)n gweithio yn bell .
CRL: iawn efallai oedd o yn gweithio yn
aut: OK.ADV perhaps.CONJ be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT work.V.INFIN PRT
 bell
 far.ADJ+SM
 ok, he might have been working far away
- (383) SAR: +< a mae (y)na wragedd hefyd .
SAR: a mae yna wragedd hefyd
aut: and.CONJ be.V.3S.PRES there.ADV wives.N.F.PL+SM also.ADV
 and there are women too
- (384) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (385) CRL: wel +...
CRL: wel
aut: well.IM
 well
- (386) SAR: ac uh (.) be arall alla i ddweud wrtho ti ?
SAR: ac uh be arall alla i ddweud
aut: and.CONJ uh.IM what.INT other.ADJ be_able.V.13S.PRES+SM I.PRON.1S say.V.INFIN+SM
 wrtho ti
 to_him.PREP+PRON.M.3S you.PRON.2S
 and er, what else can I tell you?
- (387) CRL: <y boi (y)na os oedd o> [?] +//.
CRL: y boi yna os oedd o
aut: the.DET.DEF lad.N.M.SG there.ADV if.CONJ be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S
 that boy, if he was...
- (388) CRL: oedd rywun o (y)r teulu wedi aros yn Cymru rywdro wedyn ?
CRL: oedd rywun o yr teulu wedi
aut: be.V.3S.IMPERF someone.N.M.SG+SM of.PREP the.DET.DEF family.N.M.SG after.PREP
 aros yn Cymru rywdro wedyn
 wait.V.INFIN PRT.[or].in.PREP Wales.N.F.SG.PLACE some_time.ADV+SM afterwards.ADV
 had anyone from the family stayed in Wales any time after that?
- (389) CRL: wnaethoch chi gael gwybod neu na ?
CRL: wnaethoch chi gael gwybod neu na
aut: do.V.2P.PAST+SM you.PRON.2P get.V.INFIN+SM know.V.INFIN or.CONJ PRT.NEG
 did you find out or not?

- (390) SAR: ond hanes uh teulu taid chaeson ni ddim hanes .
SAR: ond hanes uh teulu taid chaeson
aut: but.CONJ story.N.M.SG uh.IM family.N.M.SG grandfather.N.M.SG get.V.1P.PAST+AM
 ni ddim hanes
 we.PRON.1P not.ADV+SM story.N.M.SG
 but of grandpa's family we got no stories
- (391) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (392) SAR: achos oedden nhw (y)n dod (y)r holl xxx ynde .
SAR: achos oedden nhw yn dod yr holl
aut: cause.N.M.SG be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT come.V.INFIN the.DET.DEF all.PREQ
 ynde
 isn't.it.IM
 because they came the whole [...], isn't it
- (393) CRL: ac oedd Dada byth yn deud dim o hanes teulu mam .
CRL: ac oedd Dada byth yn deud dim o
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF name never.ADV PRT say.V.INFIN nothing.N.M.SG of.PREP
 hanes teulu mam
 story.N.M.SG family.N.M.SG mother.N.F.SG
 and Dad never used to say anything about mother's family history
- (394) SAR: mm +...
SAR: mm
aut: mm.IM
- (395) SAR: ond oedden ni (y)n byw xxx i_gyd .
SAR: ond oedden ni yn byw i_gyd
aut: but.CONJ be.V.3P.IMPERF we.PRON.1P PRT live.V.INFIN all.ADJ
 but we were all living [...]
- (396) SAR: <oedd o (y)n mynd> [?] xxx a (y)chydig iawn oedd mam yn gallu mynd yn dlawd iawn .
SAR: oedd o yn mynd a ychydig iawn
aut: be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT go.V.INFIN and.CONJ a_little.QUAN OK.ADV
 oedd mam yn gallu mynd yn dlawd iawn
 be.V.3S.IMPERF mother.N.F.SG PRT be_able.V.INFIN go.V.INFIN PRT poor.ADJ+SM very.ADV
 he was going [...] and very little, Mum could become very poor
- (397) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM

(398) SAR: oedd hi (y)n wneud gardd lysiau ac yn godro hyn a (y)r llall .

SAR: oedd hi yn wneud gardd
aut: be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S PRT make.V.INFIN+SM garden.N.F.SG
 lysiau ac yn godro hyn a yr
 vegetables.N.M.PL+SM and.CONJ PRT milk.V.INFIN this.PRON.SP and.CONJ the.DET.DEF
 llall
 other.PRON

she did some garden vegetables and milked a here and there

(399) SAR: xxx oedd gyda nhw wair a ryw bethau erbyn hyn .

SAR: oedd gyda nhw wair a ryw
aut: be.V.3S.IMPERF with.PREP they.PRON.3P hay.N.M.SG+SM and.CONJ some.PREQ+SM
 bethau erbyn hyn
 things.N.M.PL+SM by.PREP this.PRON.SP

[...] they had hay and things by this time

(400) SAR: a mi aeson lawr a lawr .

SAR: a mi aeson lawr a lawr
aut: and.CONJ PRT.AFF go.V.1P.PAST floor.N.M.SG+SM and.CONJ floor.N.M.SG+SM

and it went down and down

(401) SAR: nac oedd dim byd i gael yn diwedd .

SAR: nac oedd dim byd i gael yn
aut: PRT.NEG be.V.3S.IMPERF anything.ADV to.PREP get.V.INFIN+SM PRT.[or].in.PREP
 diwedd
 end.N.M.SG

there was nothing available in the end

(402) SAR: a mae llawer un wedi marw yn y man hyn yn dyffryn o ddiffyg dim meddyg i gael (.) neu dim arian neu dim ffordd neu (.) ie (.) diffyg parch .

SAR: a mae llawer un wedi marw yn
aut: and.CONJ be.V.3S.PRES many.QUAN one.NUM after.PREP die.V.INFIN in.PREP
 y man hyn yn dyffryn o
 the.DET.DEF place.N.MF.SG this.ADJ.DEM.SP PRT.[or].in.PREP valley.N.M.SG of.PREP
 ddiffyg dim meddyg i gael neu dim
 lack.N.M.SG+SM not.ADV doctor.N.M.SG to.PREP get.V.INFIN+SM or.CONJ not.ADV
 arian neu dim ffordd neu ie diffyg parch
 money.N.M.SG or.CONJ not.ADV road.N.F.SG or.CONJ yes.ADV lack.N.M.SG respect.N.M.SG

and many a one has died in this place, in the valley, for lack of an available doctor, or of money, or of a road or, yes, lack of respect

(403) CRL: mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

- (404) SAR: pa blwyddyn <buest ti> [/]/ mi est ti byw i Ddolafon@s:cym&spa ?
SAR: pa blwyddyn buest ti mi est ti
aut: which.ADJ year.N.F.SG be.V.2S.PAST you.PRON.2S PRT.AFF go.V.2S.PAST you.PRON.2S
byw i Ddolafon_S^C
live.V.INFIN to.PREP name
 which year did you go to live in Dolavon?
- (405) CRL: am pump blwyddyn .
CRL: am pump blwyddyn
aut: for.PREP five.NUM year.N.F.SG
 for 5 years
- (406) SAR: pan briodais i yn y flwyddyn tri_deg saith .
SAR: pan briodais i yn y flwyddyn
aut: when.CONJ marry.V.1S.PAST+SM I.PRON.1S in.PREP the.DET.DEF year.N.F.SG+SM
tri_deg saith
thirty.NUM seven.NUM
 when I married, in (19)37
- (407) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (408) SAR: o(eddw)n i (we)di bod yn Dolafon@s:cym&spa rywdro yn forwyn yn lle Sara_Morris@s:cym&spa uh merch i Sam_Rhys@s:cym&spa y cefn y teulu mawr yn Dolafon@s:cym&spa .
SAR: oeddwn i wedi bod yn Dolafon_S^C
aut: be.V.1S.IMPERF I.PRON.1S after.PREP be.V.INFIN in.PREP name
rywdro yn forwyn yn lle Sara_Morris_S^C uh
some_time.ADV+SM PRT maid.N.F.SG+SM in.PREP where.INT name uh.IM
merch i Sam_Rhys_S^C y cefn y teulu
daughter.N.F.SG to.PREP name the.DET.DEF back.N.M.SG the.DET.DEF family.N.M.SG
mawr yn Dolafon_S^C
big.ADJ in.PREP name
 I'd been in Dolavon sometime as a maid at Sara Morris's place, who was the daughter of Sam Rhys the back [?], the big family in Dolavon
- (409) SAR: wel teulu yn werth sôn amdanyn nhw .
SAR: wel teulu yn werth sôn
aut: well.IM family.N.M.SG PRT value.N.M.SG+SM.[or].sell.V.3S.PRES+SM mention.V.INFIN
amdanyn nhw
for_them.PREP+PRON.3P they.PRON.3P
 well, a family worth talking about

- (410) SAR: <mae (y)n> [?] batrwm yma .
SAR: mae yn batrwm yma
aut: be.V.3S.PRES PRT pattern.N.M.SG+SM here.ADV
 it's a pattern here
- (411) SAR: maen nhw (we)di cael eu rhannu lot nawr .
SAR: maen nhw wedi cael eu rhannu
aut: be.V.3P.PRES they.PRON.3P after.PREP get.V.INFIN their.ADJ.POSS.3P divide.V.INFIN
lot nawr
lot.QUAN now.ADV
 they've been shared a lot now
- (412) SAR: ond mae (y)r coed a hyn a (y)r llall lot o bethau +...
SAR: ond mae yr coed a hyn a
aut: but.CONJ be.V.3S.PRES the.DET.DEF trees.N.M.SG and.CONJ this.PRON.SP and.CONJ
yr llall lot o bethau
the.DET.DEF other.PRON lot.QUAN of.PREP things.N.M.PL+SM
 but the trees and this and that, lots of things...
- (413) SAR: mae Peter.Green@s:cym&spa yn [/] yn ŵyr iddyn nhw .
SAR: mae Peter.Green^C yn yn ŵyr
aut: be.V.3S.PRES name PRT.[or].in.PREP PRT.[or].in.PREP grandson.N.M.SG
iddyn nhw
to_them.PREP+PRON.3P they.PRON.3P
 Peter Green is a grandson of theirs
- (414) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (415) SAR: Douglas.Green@s:cym&spa oedd ei dad o .
SAR: Douglas.Green^C oedd ei dad o
aut: name be.V.3S.IMPERF his.ADJ.POSS.M.3S father.N.M.SG+SM he.PRON.M.3S
 Douglas Green was his father
- (416) SAR: yn byw yn y xxx .
SAR: yn byw yn y
aut: PRT live.V.INFIN in.PREP the.DET.DEF
 living in [...]
- (417) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM

- (418) SAR: ac oedd &n gyda nhw ardd fawr a llysiau a codi gwair a &n &n anifeiliaid efo nhw a corral_iau@s:spa+cym da cwt ieir da .

SAR: ac oedd gyda nhw ardd fawr
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF with.PREP they.PRON.3P garden.N.F.SG+SM big.ADJ+SM
 a llysiau a codi gwair a anifeiliaid
 and.CONJ vegetables.N.M.PL and.CONJ lift.V.INFIN hay.N.M.SG and.CONJ animals.N.M.PL
 efo nhw a corral_iau_C^{S+} da cwt ieir
 with.PREP they.PRON.3P and.CONJ farmyard.N.M.SG good.ADJ hut.N.M.SG hens.N.F.PL
 da
 good.ADJ

and they had a big garden and vegetables and a harvester and animals and good cattle enclosures and a good chicken coop

- (419) SAR: achos oedden nhw yn wneud gardd lysiau cheith yr ieir ddim fod allan .

SAR: achos oedden nhw yn wneud gardd
aut: cause.N.M.SG be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT make.V.INFIN+SM garden.N.F.SG
 lysiau cheith yr ieir ddim fod
 vegetables.N.M.PL+SM get.V.3S.PRES+AM the.DET.DEF hens.N.F.PL not.ADV+SM be.V.INFIN+SM
 allan
 out.ADV

because they were doing a vegetable garden the chickens can't be outside

- (420) CRL: +< mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

- (421) SAR: o(edde)n nhw yn ofalus fel (y)na .

SAR: oedden nhw yn ofalus fel yna
aut: be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT careful.ADJ+SM like.CONJ there.ADV

they were careful like that

- (422) CRL: mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

- (423) SAR: oedd llawer un yn chwerthin Sam_Rhys@s:cym&spa wedi wneud lloft i (y)r ieir .

SAR: oedd llawer un yn chwerthin Sam_Rhys_S^C wedi
aut: be.V.3S.IMPERF many.QUAN one.NUM PRT laugh.V.INFIN name after.PREP
 wneud lloft i yr ieir
 make.V.INFIN+SM room.N.F.SG to.PREP the.DET.DEF hens.N.F.PL

many people used to laugh that Sam Rhys had made a bedroom for the chickens

(424) SAR: oedd o yn wneud lle yn top i (y)r ieir gysgu er_mwyn chael cadw yn gau .

SAR: oedd o yn wneud lle
aut: *be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT make.V.INFIN+SM where.INT.[or].place.N.M.SG*
 yn top i yr ieir gysgu
PRT.[or].in.PREP top.N.M.SG to.PREP the.DET.DEF hens.N.F.PL sleep.V.INFIN+SM
 er_mwyn chael cadw yn gau
for.the_sake_of.PREP get.V.INFIN+AM keep.V.INFIN PRT close.V.INFIN+SM
 he used to make a place at the top for the chickens to sleep so as to stay shut

(425) CRL: +< mm &=laugh (..) oh@s:cym&spa .

CRL: mm oh_S^C
aut: *mm.IM oh.IM*

(426) SAR: achos oedd (y)na bobl yn dwyn .

SAR: achos oedd yna bobl yn dwyn
aut: *cause.N.M.SG be.V.3S.IMPERF there.ADV people.N.F.SG+SM PRT take.V.INFIN*
 because there were people stealing

(427) CRL: +< mm +...

CRL: mm
aut: *mm.IM*

(428) CRL: ah@s:cym&spa siŵr o fod .

CRL: ah_S^C siŵr o fod
aut: *ah.IM sure.ADJ of.PREP be.V.INFIN+SM*
 ah, I'm sure

(429) SAR: ac uh ar gwaelod oedden nhw (y)n dod lawr i fwyta yn y dydd a ryw bethau felly fel (y)na .

SAR: ac uh ar gwaelod oedden nhw yn
aut: *and.CONJ uh.IM on.PREP bottom.N.M.SG be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT*
 dod lawr i fwyta yn y dydd
come.V.INFIN floor.N.M.SG+SM to.PREP eat.V.INFIN+SM in.PREP the.DET.DEF day.N.M.SG
 a ryw bethau felly fel yna
and.CONJ some.PREQ+SM things.N.M.PL+SM so.ADV like.CONJ there.ADV
 and at the bottom they used to come down to eat in the day and some such things like that

(430) CRL: mm +...

CRL: mm
aut: *mm.IM*

(431) SAR: ac oedden nhw yn bobl ofnadwy o barchus .

SAR: ac oedden nhw yn bobl ofnadwy o
aut: *and.CONJ be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT people.N.F.SG+SM terrible.ADJ of.PREP*
 barchus
respectful.ADJ+SM
 and they were extremely respectable people

- (432) SAR: a misus Sam_Rhys@s:cym&spa oedd y fydwraig fuodd yn tendio arnaf i .
SAR: a misus Sam_Rhys^C oedd y
aut: and.CONJ Mrs.N.F.SG.[or].mrs.N.F.SG name be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF
 fydwraig fuodd yn tendio arnaf i
midwife.N.F.SG+SM be.V.3S.PAST+SM PRT tend.V.INFIN on-me.PREP+PRON.1S I.PRON.1S
 and Mrs Sam Rhys was the midwife who tended to me
- (433) SAR: tan aeth hi wedyn efo ryw anaf ar ei bys hi .
SAR: tan aeth hi wedyn efo ryw
aut: until.PREP go.V.3S.PAST she.PRON.F.3S afterwards.ADV with.PREP some.PREQ+SM
 anaf ar ei bys hi
wound.N.M.SG on.PREP her.ADJ.POSS.F.3S finger.N.M.SG.[or].pea.N.F.PL+SM she.PRON.F.3S
 until she went afterwards with some blemish her finger
- (434) SAR: yr drwg yn dechrau torri allan o ei xxx .
SAR: yr drwg yn dechrau torri allan o
aut: the.DET.DEF bad.ADJ PRT begin.V.INFIN break.V.INFIN out.ADV of.PREP
 ei
his.ADJ.POSS.M.3S.[or].her.ADJ.POSS.F.3S.[or].go.V.2S.PRES
 the badness starting to cut out of her [...]
- (435) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (436) SAR: farwodd o (y)r canser .
SAR: farwodd o yr canser
aut: die.V.3S.PAST+SM of.PREP the.DET.DEF cancer.N.M.SG
 she died of cancer
- (437) SAR: buodd yn hir yn sâl .
SAR: buodd yn hir yn sâl
aut: be.V.3S.PAST PRT long.ADJ PRT ill.ADJ
 she was sick a long time
- (438) SAR: ac wedyn buodd gwragedd eraill ynde .
SAR: ac wedyn buodd gwragedd eraill ynde
aut: and.CONJ afterwards.ADV be.V.3S.PAST wives.N.F.PL others.PRON isn't.it.IM
 and then there were other wives
- (439) SAR: a mi es i (y)n lwcus trwy bob peth .
SAR: a mi es i yn lwcus trwy
aut: and.CONJ PRT.AFF go.V.1S.PAST I.PRON.1S PRT lucky.ADJ through.PREP
 bob peth
each.PREQ+SM thing.N.M.SG
 and I got through everything luckily

- (440) SAR: mi ddaliodd Duw ni (y)n fyw y plant a finnau .
SAR: mi ddaliodd Duw ni yn fyw y
aut: PRT.AFF continue.V.3S.PAST+SM name we.PRON.1P PRT live.V.INFIN+SM the.DET.DEF
 plant a finnau
 child.N.M.PL and.CONJ I.PRON.EMPH.1S+SM
 God kept us alive, the children and myself
- (441) SAR: mae hynny achos oedd Dada (y)n wneud [?] lawer ar y lle wedyn am blynnyddau .
SAR: mae hynny achos oedd Dada yn wneud
aut: be.V.3S.PRES that.PRON.SP cause.N.M.SG be.V.3S.IMPERF name PRT make.V.INFIN+SM
 lawer ar y lle wedyn am blynnyddau
 many.QUAN+SM on.PREP the.DET.DEF place.N.M.SG afterwards.ADV for.PREP years.N.F.PL
 that's because Dad did a lot to the place after that for years
- (442) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (443) SAR: oedd o (ddi)m yn licio trin tir .
SAR: oedd o ddim yn licio trin tir
aut: be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S not.ADV+SM PRT like.V.INFIN treat.V.INFIN land.N.M.SG
 he didn't like cultivating land
- (444) SAR: oedd o (y)n debyg iawn i (y)r uh (..) ryw lyfr ddarllenais i rywdro .
SAR: oedd o yn debyg iawn i yr
aut: be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT similar.ADJ+SM very.ADV to.PREP the.DET.DEF
 uh ryw lyfr ddarllenais i rywdro
 uh.IM some.PREQ+SM book.N.M.SG+SM read.V.1S.PAST+SM I.PRON.1S some_time.ADV+SM
 he was much like the, er... some book I read once
- (445) SAR: hanes yn (y)r hen wlad oedd o .
SAR: hanes yn yr hen wlad oedd
aut: story.N.M.SG in.PREP the.DET.DEF old.ADJ country.N.F.SG+SM be.V.3S.IMPERF
 o
 he.PRON.M.3S
 it was a story from the old country

- (446) SAR: rhyw ddyn wedi mynd i rywle i wrando ar y preliminares@s:spa ynde yr uh yr rhagbrawf efo ryw gôr a ryw bethau ynde .

SAR: rhyw ddyn wedi mynd i rywle
aut: some.PREQ man.N.M.SG+SM after.PREP go.V.INFIN to.PREP somewhere.N.M.SG+SM
 i wrando ar y preliminares^S ynde
 to.PREP listen.V.INFIN+SM on.PREP the.DET.DEF preliminary.ADJ.M.PL isn't.it.IM
 yr uh yr rhagbrawf efo
 the.DET.DEF uh.IM the.DET.DEF preliminary_round.N.G.SG.[or].preliminary_test.N.M.SG with.PREP
 ryw gôr a ryw bethau ynde
 some.PREQ+SM choir.N.M.SG+SM and.CONJ some.PREQ+SM things.N.M.PL+SM isn't.it.IM
 some man had gone somewhere to listen to the preliminaries, right, the preliminary test with
 some choir and things, right

- (447) SAR: a ryw ddyn [?] arall xxx isio ei weld o bore neu rywbeth +"/.

SAR: a ryw ddyn arall isio ei
aut: and.CONJ some.PREQ+SM man.N.M.SG+SM other.ADJ want.N.M.SG his.ADJ.POSS.M.3S
 weld o bore neu rywbeth
 see.V.INFIN+SM he.PRON.M.3S morning.N.M.SG or.CONJ something.N.M.SG+SM
 and some other man [...] wanted to see him in the morning or something

- (448) SAR: +" na .

SAR: na
aut: PRT.NEG
 "no"

- (449) SAR: meddai (.) ei wraig o +".

SAR: meddai ei wraig o
aut: say.V.3S.IMPERF his.ADJ.POSS.M.3S wife.N.F.SG+SM he.PRON.M.3S
 his wife said

- (450) SAR: +" dw i yn brysur ofnadwy .

SAR: dw i yn brysur ofnadwy
aut: be.V.1S.PRES I.PRON.1S PRT busy.ADJ+SM terrible.ADJ
 "I'm very busy"

- (451) SAR: +" ond deudwch be dach chi +...

SAR: ond deudwch be dach chi
aut: but.CONJ say.V.2P.PRES what.INT be.V.2P.PRES you.PRON.2P
 "but say what you..."

- (452) SAR: mae rywbeth rhyngddo fo &bob .

SAR: mae rywbeth rhyngddo fo
aut: be.V.3S.PRES something.N.M.SG+SM between.him.PREP+PRON.M.3S he.PRON.M.3S
 there's something between him...

- (453) SAR: a oedd yr anthem digwydd bod Ni_Phlygwn_Byth_I_Lawr@s:cym&spa .
SAR: a oedd yr anthem digwydd bod
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF anthem.N.F.SG happen.V.INFIN be.V.INFIN
 Ni_Phlygwn_Byth_I_Lawr_S^C
 name
 and the anthem happened to be "Ni Phlygwn Byth I Lawr" ['We shall not bow down']
- (454) SAR: darn o (y)r Beibl ydy o ynde .
SAR: darn o yr Beibl ydy
aut: fragment.N.M.SG.[or].piece.N.M.SG of.PREP the.DET.DEF Bible.N.M.SG be.V.3S.PRES
 o ynde
 he.PRON.M.3S isn't.it.IM
 it's a passage from the Bible
- (455) SAR: na dan ni (ddi)m plygu i ddelwau na (ddi)m byd felly ynde .
SAR: na dan ni ddim plygu i
aut: PRT.NEG be.V.1P.PRES we.PRON.1P not.ADV+SM fold.V.INFIN to.PREP
 ddelwau na
 image.N.F.PL+SM PRT.NEG.[or].who_not.PRON.REL.NEG.[or].(n)or.CONJ.[or].than.CONJ
 ddim_byd felly ynde
 anything.ADV+SM so.ADV isn't.it.IM
 no, we don't bow to idols or anything like that
- (456) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (457) SAR: mae ryw &r um Ni_Phlygwn_Byth_I_Lawr@s:cym&spa rhyngtho bob caib a rhaw bore (y)ma .
SAR: mae ryw um Ni_Phlygwn_Byth_I_Lawr_S^C rhyngtho
aut: be.V.3S.PRES some.PREQ+SM um.IM name between.PREP
 bob caib a rhaw bore yma
 each.PREQ+SM pickaxe.N.F.SG and.CONJ spade.N.F.SG morning.N.M.SG here.ADV
 there's some "Ni Phlygwn Byth I Lawr" between every pick and shovel this morning
- (458) CRL: &=laugh .
- (459) SAR: a wedyn [=! laughs] +...
SAR: a wedyn
aut: and.CONJ afterwards.ADV
 and then...
- (460) SAR: &=laugh .
- (461) CRL: +< &=laugh .

(462) SAR: a [/] &=laugh <a peidio plygu lawr> [=! laugh] .

SAR: a a peidio plygu lawr
aut: and.CONJ and.CONJ stop.V.INFIN fold.V.INFIN floor.N.M.SG+SM
 and not bowing down

(463) CRL: &ts .

(464) SAR: a mae llawer i nhw (y)n ofn y ga i +//.

SAR: a mae llawer i nhw yn
aut: and.CONJ be.V.3S.PRES many.QUAN to.PREP they.PRON.3P PRT.[or].in.PREP
 ofn y ga i
 fear.N.M.SG that.PRON.REL get.V.1S.PRES+SM I.PRON.1S
 and many of them are afraid I'll get...

(465) SAR: a gwaith wneith i (y)r caib a rhaw .

SAR: a gwaith wneith
aut: and.CONJ time.N.F.SG.[or].work.N.M.SG do.V.2S.FUT.[or].do.V.3S.FUT+SM
 i yr caib a rhaw
 I.PRON.1S.[or].to.PREP the.DET.DEF pickaxe.N.F.SG and.CONJ spade.N.F.SG
 and he did work to pick and shovel

(466) SAR: achos dw i (we)di wneud o (.) (we)di bod ar y ffarm (.) efo (y)r arad a (y)r orsel (.) oedden ni (y)n gallu pan oedden ni (y)n blant ifanc .

SAR: achos dw i wedi wneud o
aut: cause.N.M.SG be.V.1S.PRES I.PRON.1S after.PREP make.V.INFIN+SM he.PRON.M.3S
 wedi bod ar y ffarm efo yr
 after.PREP be.V.INFIN on.PREP the.DET.DEF farm.N.F.SG with.PREP the.DET.DEF
 arad a yr orsel oedden ni yn gallu
 plough.N.M.SG and.CONJ the.DET.DEF unk be.V.3P.IMPERF we.PRON.1P PRT be_able.V.INFIN
 pan oedden ni yn blant ifanc
 when.CONJ be.V.3P.IMPERF we.PRON.1P PRT child.N.M.PL+SM young.ADJ

because I do it, having been on the farm with the plough and the harrow [?] we were able when we were little children

(467) CRL: +< mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

(468) SAR: mynd i (y)r camp i nôl coed tân bob amser .

SAR: mynd i yr camp i nôl
aut: go.V.INFIN to.PREP the.DET.DEF achievement.N.F.SG to.PREP fetch.V.INFIN
 coed tân bob amser
 trees.N.M.SG fire.N.M.SG each.PREQ+SM time.N.M.SG
 going to the camp [?] to fetch firewood all the time

- (469) SAR: oedd o (y)n hen arferiad oedd lle bod ni ddim allan i (y)r camp (.) i nôl coed tân na sefyll yn tŷ achos oedden ni (y)n ofn .

SAR: oedd o yn hen arferiad oedd lle
aut: *be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT old.ADJ custom.N.MF.SG be.V.3S.IMPERF where.INT*
 bod ni ddim allan i yr
be.V.INFIN we.PRON.1P nothing.N.M.SG+SM.[or].not.ADV+SM out.ADV to.PREP the.DET.DEF
 camp i nôl coed tân na sefyll
achievement.N.F.SG to.PREP fetch.V.INFIN trees.N.M.SG fire.N.M.SG (n)or.CONJ stand.V.INFIN
 yn tŷ achos oedden ni yn
PRT.[or].in.PREP house.N.M.SG cause.N.M.SG be.V.3P.IMPERF we.PRON.1P PRT.[or].in.PREP
 ofn
fear.N.M.SG

it was an old custom, yes, where we didn't [go] out to the camp[?] to fetch firewood or stand in the house because we were afraid

- (470) CRL: +< mm (...) mm (..) &n ofn .

CRL: mm mm ofn
aut: *mm.IM mm.IM fear.N.M.SG*
 mm, mm, afraid

- (471) SAR: oedd chwaer hyna(f) (y)n &hyn yn sâl yn aml .

SAR: oedd chwaer hynaf yn yn sâl yn aml
aut: *be.V.3S.IMPERF sister.N.F.SG older.ADJ PRT.[or].in.PREP PRT ill.ADJ PRT frequent.ADJ*
 the eldest daughter was often sick

- (472) SAR: diffyg bwyd oedd o .

SAR: diffyg bwyd oedd o
aut: *lack.N.M.SG food.N.M.SG be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S*
 it was lack of food

- (473) CRL: mm +...

CRL: mm
aut: *mm.IM*

- (474) SAR: oedd neb yn dyfod [?] lawr .

SAR: oedd neb yn dyfod lawr
aut: *be.V.3S.IMPERF anyone.PRON PRT come.V.INFIN floor.N.M.SG+SM*
 nobody used to come down

- (475) SAR: oedd neb yn dod .

SAR: oedd neb yn dod
aut: *be.V.3S.IMPERF anyone.PRON PRT come.V.INFIN*
 nobody came

- (476) SAR: dw i (y)n cofio misus Sioned.Orwig@s:cym&spa misus Price@s:cym&spa miss Catrin.Llwyd.Eleri@s:cym&spa yn edrych amdano(n) ni .

SAR: dw i yn cofio misus

aut: *be.V.1S.PRES I.PRON.1S PRT remember.V.INFIN Mrs.N.F.SG.[or].mrs.N.F.SG*

Sioned.Orwig_S^C misus Price_S^C miss Catrin.Llwyd.Eleri_S^C yn
name Mrs.N.F.SG.[or].mrs.N.F.SG name miss.N.F.SG name PRT

edrych amdanon ni

look.V.INFIN for-us.PREP+PRON.1P we.PRON.1P

I remember Mrs Sioned Orwig, Mrs Price, Miss Catrin Llwyd Eleri looking for us

- (477) SAR: oedd misus Hawys.Dafydd@s:cym&spa yn dod .

SAR: oedd misus Hawys.Dafydd_S^C yn dod

aut: *be.V.3S.IMPERF Mrs.N.F.SG.[or].mrs.N.F.SG name PRT come.V.INFIN*

Mrs Hawys Dafydd was coming

- (478) SAR: ond oedd hi (y)n gyrru Marge@s:cym&spa ei merch i weld sut oedd Cerys@s:cym&spa .

SAR: ond oedd hi yn gyrru Marge_S^C ei

aut: *but.CONJ be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S PRT drive.V.INFIN name his.ADJ.POSS.M.3S*

merch i weld sut oedd Cerys_S^C

daughter.N.F.SG to.PREP see.V.INFIN+SM how.INT be.V.3S.IMPERF name

she was taking Marge and her daughter to see how Cerys was

- (479) SAR: mm +...

SAR: mm

aut: *mm.IM*

- (480) SAR: a dyna faint o gymdog(ion) +//.

SAR: a dyna faint o gymdogion

aut: *and.CONJ that-is.ADV size.N.M.SG+SM of.PREP neighbours.N.M.PL+SM*

and that's how many neighbours...

- (481) SAR: oedd gyda ni fawr o gymdeithas .

SAR: oedd gyda ni fawr o gymdeithas

aut: *be.V.3S.IMPERF with.PREP we.PRON.1P big.ADJ+SM of.PREP society.N.F.SG+SM*

we had a lot of society

- (482) SAR: dim jyst .

SAR: dim jyst

aut: *not.ADV just.ADV*

just about none

(483) SAR: a chaen ni ddim mynd i (y)r ysgol .

SAR: a chaen ni ddim mynd i
aut: and.CONJ get.V.1P.IMPERF+AM we.PRON.1P not.ADV+SM go.V.INFIN to.PREP
 yr ysgol
 the.DET.DEF school.N.F.SG

and we weren't allowed to go to school

(484) CRL: +< mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

(485) SAR: oedd Dada (y)n deud oedd gyda fo ddim xxx fan (y)na .

SAR: oedd Dada yn deud oedd gyda fo
aut: be.V.3S.IMPERF name PRT say.V.INFIN be.V.3S.IMPERF with.PREP he.PRON.M.3S
 ddim fan yna
 not.ADV+SM place.N.MF.SG+SM there.ADV

Dad said he had no [...] there

(486) SAR: wel oedden ni wrth ein bodd .

SAR: wel oedden ni wrth ein bodd
aut: well.IM be.V.3P.IMPERF we.PRON.1P by.PREP our.ADJ.POSS.1P pleasure.N.M.SG

well, we loved it

(487) SAR: oedden ni ddim gallu (y)r Sbanish .

SAR: oedden ni ddim gallu yr Sbanish
aut: be.V.3P.IMPERF we.PRON.1P not.ADV+SM be_able.V.INFIN the.DET.DEF Spanish.N.F.SG

we couldn't speak Spanish

(488) CRL: mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

(489) SAR: dw i (we)di darllen yn rhyw lyfr (.) dim mor gymaint o flynyddau yn ôl
 (.) mae (y)n dweud mai Ceri_Tomos@s:cym&spa oedd y prif un yn erbyn dysgu (y)r
 Sbanish .

SAR: dw i wedi darllen yn rhyw lyfr
aut: be.V.1S.PRES I.PRON.1S after.PREP read.V.INFIN in.PREP some.PREQ book.N.M.SG+SM
 dim mor gymaint o flynyddau yn ôl mae yn
 not.ADV so.ADV so.much.ADJ+SM of.PREP years.N.F.PL+SM back.ADV be.V.3S.PRES PRT
 dweud mai Ceri_Tomos^C oedd y prif
 say.V.INFIN that_it_is.CONJ.FOCUS name be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF principal.PREQ
 un yn erbyn dysgu yr Sbanish
 one.NUM against.PREP teach.V.INFIN the.DET.DEF Spanish.N.F.SG

I've read in some book not so many years ago it says that Ceri Tomos was the main one against learning Spanish

- (490) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (491) SAR: Sbaeneg castellano@s:spa (y)dy o dim Sbanish ynde .
SAR: Sbaeneg castellano^S ydy o dim Sbanish
aut: Spanish.N.F.SG Spanish.N.M.SG be.V.3S.PRES he.PRON.M.3S not.ADV Spanish.N.F.SG
 ynde
 isn't.it.IM
 it's "Castillian", not "Spanish", eh
- (492) CRL: +< ia Sbaeneg Sbaeneg .
CRL: ia Sbaeneg Sbaeneg
aut: yes.ADV Spanish.N.F.SG Spanish.N.F.SG
 yes, Spanish
- (493) SAR: ac ro(eddw)n i yn deud wrtho beth o (y)r hanes .
SAR: ac roeddwn i yn deud wrtho
aut: and.CONJ be.V.1S.IMPERF I.PRON.1S PRT say.V.INFIN to_him.PREP+PRON.M.3S
 beth o yr hanes
 thing.N.M.SG+SM of.PREP the.DET.DEF story.N.M.SG
 and I was telling him some of the story
- (494) SAR: xxx gallu darllen ryw (y)chydig Gymraeg .
SAR: gallu darllen ryw ychydig
aut: be_able.V.INFIN.[or].capability.N.M.SG read.V.INFIN some.PREQ+SM a_little.QUAN
 Gymraeg
 Welsh.N.F.SG+SM
 [...] able to read a little Welsh
- (495) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (496) SAR: mae rai hyna(f) gallu .
SAR: mae rai hynaf gallu
aut: be.V.3S.PRES some.PRON+SM older.ADJ be_able.V.INFIN
 the older ones can
- (497) SAR: pedwar hyna(f) yn gallu Cymraeg a Sbanish .
SAR: pedwar hynaf yn gallu Cymraeg a Sbanish
aut: four.NUM.M older.ADJ PRT be_able.V.INFIN Welsh.N.F.SG and.CONJ Spanish.N.F.SG
 the four eldest know Welsh and Spanish

- (498) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (499) SAR: a Gymraeg xxx .
SAR: a Gymraeg
aut: and.CONJ Welsh.N.F.SG+SM
 and Welsh [...]
- (500) SAR: i ddarllen a sgrifennu .
SAR: i ddarllen a sgrifennu
aut: to.PREP read.V.INFIN+SM and.CONJ write.V.INFIN
 to read and write
- (501) SAR: ia (.) rhag iddyn nhw ddeud <bod o (y)n> [/]/ bod [/]/ be oedd o (y)n ddeud [?] .
SAR: ia rhag iddyn nhw ddeud bod
aut: yes.ADV from.PREP to.them.PREP+PRON.3P they.PRON.3P say.V.INFIN+SM be.V.INFIN
o yn bod be oedd o yn ddeud
he.PRON.M.3S PRT be.V.INFIN what.INT be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT say.V.INFIN+SM
 yes, in case they said what he was saying
- (502) CRL: &=laugh .
- (503) SAR: achos oedd o yn deud .
SAR: achos oedd o yn deud
aut: cause.N.M.SG be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT say.V.INFIN
 because he used to say
- (504) SAR: a wedyn ges i lawer o hanes fel (y)na .
SAR: a wedyn ges i lawer o
aut: and.CONJ afterwards.ADV get.V.1S.PAST+SM I.PRON.1S many.QUAN+SM of.PREP
hanes fel yna
story.N.M.SG like.CONJ there.ADV
 and then I got a lot of history that way
- (505) CRL: a o le wnest ti dysgu Sbaeneg .
CRL: a o le wnest ti
aut: and.CONJ of.PREP place.N.M.SG+SM.[or].where.INT+SM do.V.2S.PAST+SM you.PRON.2S
dysgu Sbaeneg
teach.V.INFIN Spanish.N.F.SG
 and where did you learn Spanish from?
- (506) SAR: +< xxx .

(507) SAR: eh@s:cym&spa ?

SAR: eh_S^C
aut: er.IM

(508) CRL: o le wnest ti dysgu Sbaeneg ?

CRL: o le wnest ti dysgu
aut: of.PREP place.N.M.SG+SM.[or].where.INT+SM do.V.2S.PAST+SM you.PRON.2S teach.V.INFIN
Sbaeneg
Spanish.N.F.SG
 where did you learn Spanish from?

(509) CRL: os oeddet ti yn siarad Cymraeg dyna gyd .

CRL: os oeddet ti yn siarad Cymraeg dyna
aut: if.CONJ be.V.2S.IMPERF you.PRON.2S PRT talk.V.INFIN Welsh.N.F.SG that.is.ADV
gyd
joint.ADJ+SM
 if you used to speak Welsh only

(510) SAR: um o llyfrau &a Sbaeneg ac ar_ôl i (y)r plant ddechrau mynd i yr ysgol ac_ati .

SAR: um o llyfrau Sbaeneg ac ar_ôl i
aut: um.IM of.PREP books.N.M.PL Spanish.N.F.SG and.CONJ after.PREP to.PREP
yr plant ddechrau mynd i yr ysgol
the.DET.DEF child.N.M.PL begin.V.INFIN+SM go.V.INFIN to.PREP the.DET.DEF school.N.F.SG
ac_ati
and_so_on.ADV
 um, from Spanish books, and after the children started going to school and so on

(511) SAR: o(eddw)n i (y)n darllen nhw (y)chydig bach xxx .

SAR: oeddwn i yn darllen nhw ychydig bach
aut: be.V.1S.IMPERF I.PRON.1S PRT read.V.INFIN they.PRON.3P a_little.QUAN small.ADJ
 I used to read them a little bit [...]

(512) SAR: oedd plant Bryncrwn@s:cym&spa yn chwarae yn Gymraeg i_gyd .

SAR: oedd plant Bryncrwn_S^C yn chwarae yn Gymraeg
aut: be.V.3S.IMPERF child.N.M.PL name PRT play.V.INFIN in.PREP Welsh.N.F.SG+SM
i_gyd
all.ADJ
 the Bryncrwn children all used to play in Welsh

(513) CRL: +< mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

- (514) SAR: ach(os) o(edde)n ni (y)n gallu mynd rywfaint i (y)r ysgol .
SAR: achos oedden ni yn gallu mynd
aut: cause.N.M.SG be.V.3P.IMPERF we.PRON.1P PRT be_able.V.INFIN go.V.INFIN
 rywfaint i yr ysgol
 amount.N.M.SG+SM to.PREP the.DET.DEF school.N.F.SG
 because I was able to go to school a little bit
- (515) CRL: +< ia .
CRL: ia
aut: yes.ADV
 yes
- (516) SAR: (y)chydig iawn .
SAR: ychydig iawn
aut: a_little.QUAN OK.ADV
 very little
- (517) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (518) SAR: ac yr athro &o Santiago@s:cym&spa athro neis oedd o .
SAR: ac yr athro Santiago^C athro neis
aut: and.CONJ the.DET.DEF teacher.N.M.SG name teacher.N.M.SG nice.ADJ
 oedd o
 be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S
 and the teacher, Santiago, he was a nice teacher
- (519) SAR: Pedro_Pena_Santiago@s:cym&spa oedd ei enw fo .
SAR: Pedro_Pena_Santiago^C oedd ei enw
aut: name be.V.3S.IMPERF his.ADJ.POSS.M.3S name.N.M.SG
 fo
 he.PRON.M.3S
 Pedro Pena Santiago was his name
- (520) SAR: briod efo merch xxx Gymraes .
SAR: briod efo merch Gymraes
aut: married.ADJ+SM with.PREP daughter.N.F.SG Welsh_person.N.F.SG+SM
 married to a girl [...] Welsh
- (521) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM

- (522) SAR: merch yr athro xxx dyn du (...) oedd yr athro hynny .
SAR: merch yr athro dyn du
aut: daughter.N.F.SG the.DET.DEF teacher.N.M.SG man.N.M.SG black.ADJ.[or].side.N.M.SG+SM
 oedd yr athro hynny
 be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF teacher.N.M.SG that.ADJ.DEM.SP
 a daughter of the teacher [...] a black man, that teacher was
- (523) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (524) SAR: a oedd o xxx .
SAR: a oedd o
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S
 and he was [...]
- (525) SAR: ac oedd o (y)n wneud y xxx +"/.
SAR: ac oedd o yn wneud y
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT make.V.INFIN+SM the.DET.DEF
 and he used to do the [...]...
- (526) SAR: +" [- spa] está bien que juega en galés .
SAR: está^S bien^S que^S juega^S en^S galés^S
aut: be.V.23S.PRES well.ADV that.CONJ play.V.23S.PRES in.PREP Welsh.N.M.SG
 it is ok that he plays in Welsh.
- (527) SAR: +" [- spa] pero viene mi hermana .
SAR: pero^S viene^S mi^S hermana^S
aut: but.CONJ come.V.23S.PRES my.ADJ.POSS.MF.1S.S sister.N.F.SG
 but my sister is coming.
- (528) SAR: meddai fo +".
SAR: meddai fo
aut: say.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S
 he said
- (529) SAR: a mae ei chwaer o yn dod wedyn ac yn dysgu chi <siarad yn> [//] chwarae yn Sbanish .
SAR: a mae ei chwaer o yn
aut: and.CONJ be.V.3S.PRES his.ADJ.POSS.M.3S sister.N.F.SG he.PRON.M.3S PRT
 dod wedyn ac yn dysgu chi siarad yn
 come.V.INFIN afterwards.ADV and.CONJ PRT teach.V.INFIN you.PRON.2P talk.V.INFIN PRT
 chwarae yn Sbanish
 play.V.INFIN in.PREP Spanish.N.F.SG
 and his sister comes then and teaches you to play in Spanish

- (530) CRL: hym +...
CRL: hym
aut: *hmm.IM*
- (531) SAR: ac oedden ni (y)n gallu ryw gymaint o hwnnw .
SAR: ac oedden ni yn gallu ryw
aut: *and.CONJ be.V.3P.IMPERF we.PRON.1P PRT be_able.V.INFIN some.PREQ+SM*
gymaint o hwnnw
so.much.ADJ+SM of.PREP that.PRON.M.SG
and I could understand some of that
- (532) SAR: wedyn oedd rai plant yn dysgu (y)n gynt .
SAR: wedyn oedd rai plant yn dysgu yn
aut: *afterwards.ADV be.V.3S.IMPERF some.PREQ+SM child.N.M.PL PRT teach.V.INFIN PRT*
gynt
earlier.ADJ+SM
then some children learned before that
- (533) SAR: oedd rhai yn cael cyfle i siarad .
SAR: oedd rhai yn cael cyfle i siarad
aut: *be.V.3S.IMPERF some.PRON PRT get.V.INFIN opportunity.N.M.SG to.PREP talk.V.INFIN*
some had the chance to speak it
- (534) CRL: siŵr o fod .
CRL: siŵr o fod
aut: *sure.ADJ of.PREP be.V.INFIN+SM*
for sure
- (535) SAR: oedden ni ddim .
SAR: oedden ni ddim
aut: *be.V.3P.IMPERF we.PRON.1P not.ADV+SM*
we didn't
- (536) SAR: oedd ddim modd dim un llyfr dim un gair yn mynd yna .
SAR: oedd ddim modd dim un llyfr dim
aut: *be.V.3S.IMPERF not.ADV+SM means.N.M.SG not.ADV one.NUM book.N.M.SG not.ADV*
un gair yn mynd yna
one.NUM word.N.M.SG PRT go.V.INFIN there.ADV
there was no way, not a single book, not a single word going there
- (537) CRL: +< oh@s:cym&spa .
CRL: oh_S^C
aut: *oh.IM*

- (538) SAR: <ac oedd Saesneg> [///] o(edde)n nhw (y)n dysgu Saesneg i ni .
SAR: ac oedd Saesneg oedden nhw yn
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF English.N.F.SG be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT
dysgu Saesneg i ni
teach.V.INFIN English.N.F.SG to.PREP we.PRON.1P
they used to teach us English
- (539) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (540) SAR: ac o(edde)n nhw wedi dysgu mai yr &i iaith yma oedd y castellano@s:spa
iaith y wlad .
SAR: ac oedden nhw wedi dysgu
aut: and.CONJ be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P after.PREP teach.V.INFIN
mai yr iaith yma oedd y
that_it_is.CONJ.FOCUS the.DET.DEF language.N.F.SG here.ADV be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF
castellano^S iaith y wlad
Spanish.N.M.SG language.N.F.SG the.DET.DEF country.N.F.SG+SM
and they used to teach that this language, Spanish, was the national language
- (541) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (542) SAR: wnaeson nhw erioed ddysgu dw i (ddi)m yn credu .
SAR: wnaeson nhw erioed ddysgu dw i
aut: do.V.13P.PRES+SM they.PRON.3P never.ADV teach.V.INFIN+SM be.V.1S.PRES I.PRON.1S
ddim yn credu
not.ADV+SM PRT believe.V.INFIN
they never taught it I don't think
- (543) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (544) SAR: ond oedd rai pobl (we)di dysgu yn Brynchrwn@s:cym&spa .
SAR: ond oedd rai pobl wedi dysgu
aut: but.CONJ be.V.3S.IMPERF some.PREQ+SM people.N.F.SG after.PREP teach.V.INFIN
yn Brynchrwn^C_S
in.PREP name
but some people had learned it at Brynchrwn

- (545) SAR: oedd (y)na wragedd ac ati a dynion yn gallu siarad efo ryw ddyn yn dod i (y)r lle .
SAR: oedd yna wragedd ac ati
aut: *be.V.3S.IMPERF there.ADV wives.N.F.PL+SM and.CONJ to_her.PREP+PRON.F.3S*
a dynion yn gallu siarad efo ryw
and.CONJ men.N.M.PL PRT be_able.V.INFIN talk.V.INFIN with.PREP some.PREQ+SM
ddyn yn dod i yr lle
man.N.M.SG+SM PRT come.V.INFIN to.PREP the.DET.DEF place.N.M.SG
there were wives and such, and and men able to speak it with some man who came to their place
- (546) SAR: fel y gallinero@s:spa oedden ni (y)n galw yn prynu ieir ac yn gwerthu xxx hen bethau dillad a [/] (.) a rai bwydydd ac ati mewn [?] ryw gerbyd bach fel (y)na .
SAR: fel y gallinero^S oedden ni
aut: *like.CONJ the.DET.DEF chicken_farmer.N.M.SG be.V.3P.IMPERF we.PRON.1P*
yn galw yn prynu ieir ac yn gwerthu hen
PRT call.V.INFIN PRT buy.V.INFIN hens.N.F.PL and.CONJ PRT sell.V.INFIN old.ADJ
bethau dillad a a rai bwydydd ac
things.N.M.PL+SM clothes.N.M.PL and.CONJ and.CONJ some.PREQ+SM foods.N.M.PL and.CONJ
ati mewn ryw gerbyd bach fel
to_her.PREP+PRON.F.3S in.PREP some.PREQ+SM carriage.N.M.SG+SM small.ADJ like.CONJ
yna
there.ADV
like the "gallinero" (poultry dealer) we called him, buying chickens and selling [...] old things, clothes and some foods and things, in some little van like that
- (547) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: *mm.IM*
- (548) CRL: +< ia .
CRL: ia
aut: *yes.ADV*
yes
- (549) CRL: ah@s:cym&spa .
CRL: ah_S^C
aut: *ah.IM*
- (550) SAR: a oedden nhw wedi arfer siarad efo yr Indiaid wedyn .
SAR: a oedden nhw wedi arfer siarad
aut: *and.CONJ be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P after.PREP use.V.INFIN talk.V.INFIN*
efo yr Indiaid wedyn
with.PREP the.DET.DEF name afterwards.ADV
and they were used to talking to the Indians then

- (551) SAR: oedd e (y)n xxx wedyn .
SAR: oedd e yn wedyn
aut: be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT afterwards.ADV
 it was [...] then
- (552) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (553) CRL: ia o(edde)n nhw (y)n cael dipyn mwy o cyfle .
CRL: ia oedden nhw yn cael dipyn
aut: yes.ADV be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT get.V.INFIN little_bit.N.M.SG+SM
 mwy o cyfle
 more.ADJ.COMP of.PREP opportunity.N.M.SG
 yes, they had a bit more opportunity
- (554) SAR: a fan (y)na mae (y)n anfantais ofnadwy .
SAR: a fan yna mae yn
aut: and.CONJ place.N.MF.SG+SM there.ADV be.V.3S.PRES PRT.[or].in.PREP
 anfantais ofnadwy
 disadvantage.N.F.SG terrible.ADJ
 and there it's a massive advantage
- (555) SAR: a colli yr ysgol gynta .
SAR: a colli yr ysgol gynta
aut: and.CONJ lose.V.INFIN the.DET.DEF school.N.F.SG first.ORD+SM
 and missing school first
- (556) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (557) SAR: waeth ryw faint o xxx wedyn wnei di ddim llenwi (y)r bwlch (y)na byth .
SAR: waeth ryw faint o wedyn
aut: worse.ADJ.COMP+SM some.PREQ+SM size.N.M.SG+SM of.PREP afterwards.ADV
 wnei di ddim llenwi yr
 do.V.2S.PRES+SM you.PRON.2S+SM not.ADV+SM fill.V.INFIN the.DET.DEF
 bwlch yna byth
 space.N.M.SG.[or].gap.N.M.SG there.ADV never.ADV
 never mind how much [...] afterwards, you won't ever fill that gap
- (558) CRL: na .
CRL: na
aut: PRT.NEG
 no

- (559) SAR: acho(s) (y)n hanes y wlad mae hanes hyn mae hanes +...
- SAR:** achos yn hanes y wlad
aut: *cause.N.M.SG PRT.[or].in.PREP story.N.M.SG the.DET.DEF country.N.F.SG+SM*
 mae hanes hyn mae hanes
be.V.3S.PRES story.N.M.SG this.ADJ.DEM.SP be.V.3S.PRES story.N.M.SG
 because in national history there's the history of this, there's the history of...
- (560) SAR: mae (y)na lawer o bethau yn ysgol colli addysg .
- SAR:** mae yna lawer o bethau yn
aut: *be.V.3S.PRES there.ADV many.QUAN+SM of.PREP things.N.M.PL+SM PRT.[or].in.PREP*
 ysgol colli addysg
school.N.F.SG lose.V.INFIN education.N.F.SG
 there are many things at school losing education
- (561) SAR: ond mi gafodd fy mhlant i trwy lwc .
- SAR:** ond mi gafodd fy mhlant i
aut: *but.CONJ PRT.AFF get.V.3S.PAST+SM my.ADJ.POSS.1S child.N.M.PL+NM to.PREP*
 trwy lwc
through.PREP luck.N.F.SG
 but my children got it, luckily
- (562) SAR: gafodd y tri bachgen mynd yn ôl bob eh@s:cym&spa twrn .
- SAR:** gafodd y tri bachgen mynd yn ôl
aut: *get.V.3S.PAST+SM the.DET.DEF three.NUM.M boy.N.M.SG go.V.INFIN back.ADV*
 bob eh_S^C twrn
each.PREQ+SM er.IM turn.N.M.SG
 the three boys got to go back every chance
- (563) SAR: a dechrau gyda un a dechrau llall wedyn +...
- SAR:** a dechrau gyda un a dechrau llall
aut: *and.CONJ begin.V.INFIN with.PREP one.NUM and.CONJ begin.V.INFIN other.PRON*
 wedyn
afterwards.ADV
 and starting with one and then starting the other afterwards
- (564) SAR: i Patagonia lle mae merch Penri@s:cym&spa ac Alun@s:cym&spa a siŵr bod nhw yma nawr .
- SAR:** i Patagonia lle mae merch Penri_S^C ac
aut: *to.PREP name where.INT be.V.3S.PRES daughter.N.F.SG name and.CONJ*
 Alun_S^C a siŵr bod nhw yma nawr
name and.CONJ sure.ADJ be.V.INFIN they.PRON.3P here.ADV now.ADV
 to Patagonia where Penri and Alun are, and I'm sure they're here now

- (565) CRL: siŵr o fod .
CRL: siŵr o fod
aut: sure.ADJ of.PREP be.V.INFIN+SM
 I'm sure
- (566) SAR: cofia atyn nhw os weli di nhw .
SAR: cofia atyn
aut: remember.V.2S.IMPER to_them.PREP+PRON.3P.[or].attract.V.2S.IMPER.[or].attract.V.3S.PRES
 nhw os weli di nhw
 they.PRON.3P if.CONJ see.V.2S.PRES+SM you.PRON.2S+SM they.PRON.3P
 remember me to them if you see them
- (567) CRL: +< (e)fallai (.) wel os dw i weld nhw ia .
CRL: efallai wel os dw i weld nhw
aut: perhaps.CONJ well.IM if.CONJ be.V.1S.PRES I.PRON.1S see.V.INFIN+SM they.PRON.3P
 ia
 yes.ADV
 maybe, well if I see them, yes
- (568) SAR: i [/] um i Patagonia@s:cym&spa trwy (y)r uh prifathro yr ysgol .
SAR: i um i Patagonia^C_S trwy yr uh
aut: to.PREP um.IM to.PREP name through.PREP the.DET.DEF uh.IM
 prifathro yr ysgol
 headmaster.N.M.SG the.DET.DEF school.N.F.SG
 to Patagonia through the headteacher of the school
- (569) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (570) SAR: achos oedd o (y)n gorffen ei ysgol yn un_deg tri ac yn andros o dalentog meddai (y)r +//.
SAR: achos oedd o yn gorffen ei
aut: cause.N.M.SG be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT complete.V.INFIN his.ADJ.POSS.M.3S
 ysgol yn un_deg tri ac yn andros o
 school.N.F.SG PRT ten.NUM three.NUM.M and.CONJ PRT exceptionally.ADV of.PREP
 dalentog meddai yr
 talented.ADJ+SM say.V.3S.IMPERF the.DET.DEF
 because he finished his school at 13 and was extremely talented, according to...
- (571) SAR: o(eddw)n i (y)n sylwi bod o (y)n xxx siarp i drïo dysgu rywbeth .
SAR: oeddwn i yn sylwi bod o yn siarp
aut: be.V.1S.IMPERF I.PRON.1S PRT notice.V.INFIN be.V.INFIN he.PRON.M.3S PRT sharp.ADJ
 i drïo dysgu rywbeth
 to.PREP try.V.INFIN+SM teach.V.INFIN something.N.M.SG+SM
 I noticed he was [...] sharp to try and learn something

- (572) SAR: oedd o (y)n isio cael dysgu (y)r cwbl .
SAR: oedd o yn isio cael dysgu
aut: be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT.[or].in.PREP want.N.M.SG get.V.INFIN teach.V.INFIN
 yr cwbl
the.DET.DEF all.ADJ
 he wanted to be able to learn it all
- (573) SAR: Edryd@s:cym&spa oedd ei enw fo .
SAR: Edryd_S^C oedd ei enw fo
aut: name be.V.3S.IMPERF his.ADJ.POSS.M.3S name.N.M.SG he.PRON.M.3S
 Edryd was his name
- (574) SAR: Leonardo@s:cym&spa en@s:spa galés@s:spa eh@s:cym&spa ?
SAR: Leonardo_S^C en^S galés^S eh_S^C
aut: name in.PREP Welsh.N.M.SG er.IM
 Leonardo in Welsh, eh?
- (575) SAR: a wedyn mi aeth ei frawd a mi aeth Tomos@s:cym&spa wedyn .
SAR: a wedyn mi aeth ei frawd
aut: and.CONJ afterwards.ADV PRT.AFF go.V.3S.PAST his.ADJ.POSS.M.3S brother.N.M.SG+SM
 a mi aeth Tomos_S^C wedyn
and.CONJ PRT.AFF go.V.3S.PAST name afterwards.ADV
 and then his brother went, and Tomos went afterwards
- (576) SAR: a dw i (ddi)m (we)di gweld Tomos@s:cym&spa ers_talwm .
SAR: a dw i ddim wedi gweld Tomos_S^C
aut: and.CONJ be.V.1S.PRES I.PRON.1S not.ADV+SM after.PREP see.V.INFIN name
 ers_talwm
for_some_time.ADV
 and I haven't seen Tomos for a long time
- (577) SAR: dw i (ddi)m wedi gweld o .
SAR: dw i ddim wedi gweld o
aut: be.V.1S.PRES I.PRON.1S not.ADV+SM after.PREP see.V.INFIN he.PRON.M.3S
 I haven't seen him
- (578) CRL: wnaeth Tomos@s:cym&spa ffonio tro blaen .
CRL: wnaeth Tomos_S^C ffonio tro blaen
aut: do.V.3S.PAST+SM name phone.V.INFIN turn.N.M.SG front.N.M.SG
 Tomos phoned that time before
- (579) SAR: +< a wedyn +/.
SAR: a wedyn
aut: and.CONJ afterwards.ADV
 and then

- (580) SAR: eh@s:cym&spa ?
SAR: eh_S^C
aut: er.IM
- (581) CRL: wnaeth Tomos@s:cym&spa ffonio fi ers (y)chydig o diwrnodiau .
CRL: wnaeth Tomos_S^C ffonio fi ers ychydig
aut: do.V.3S.PAST+SM name phone.V.INFIN I.PRON.1S+SM since.ADJ a_little.QUAN
o diwrnodiau
of.PREP day.N.M.PL
 Tomos phoned me a few days ago
- (582) SAR: oh@s:cym&spa diolch .
SAR: oh_S^C diolch
aut: oh.IM thanks.N.M.SG.[or].thank.V.INFIN
 oh thank you
- (583) CRL: o(edde)n nhw (y)n uh <llosgi (y)r> [/] uh (.) llosgi (y)r yuyos@s:spa .
CRL: oedden nhw yn uh llosgi yr uh
aut: be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT.[or].in.PREP uh.IM burn.V.INFIN the.DET.DEF uh.IM
llosgi yr yuyos^S
burn.V.INFIN the.DET.DEF weed.N.M.PL
 they were burning the weeds
- (584) CRL: be (y)dy <yuyos@s:spa yn Cymraeg> [=! laugh] ?
CRL: be ydy yuyos^S yn Cymraeg
aut: what.INT be.V.3S.PRES weed.N.M.PL in.PREP Welsh.N.F.SG
 what are weeds in Welsh
- (585) CRL: <yn y> [/] yn y ffos .
CRL: yn y yn y ffos
aut: in.PREP the.DET.DEF in.PREP the.DET.DEF ditch.N.F.SG
 in the ditch
- (586) CRL: ond <wn i> [/] wn i ddim efo pw y oedd yna xxx .
CRL: ond wn i wn i ddim
aut: but.CONJ know.V.1S.PRES+SM I.PRON.1S know.V.1S.PRES+SM I.PRON.1S not.ADV+SM
efo pw y oedd yna
with.PREP who.PRON be.V.3S.IMPERF there.ADV
 but I don't know he was with [...]
- (587) CRL: ond o(edde)n nhw +/.
CRL: ond oedden nhw
aut: but.CONJ be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P
 but they were...

- (588) SAR: llosgi be ?
SAR: llosgi be
aut: burn.V.INFIN what.INT
 burning what?
- (589) CRL: y yuyos@s:spa .
CRL: y yuyos^S
aut: the.DET.DEF weed.N.M.PL
 the weeds
- (590) CRL: be (y)dy yuyos@s:spa yn Gymraeg .
CRL: be ydy yuyos^S yn Gymraeg
aut: what.INT be.V.3S.PRES weed.N.M.PL in.PREP Welsh.N.F.SG+SM
 what's weeds in Welsh
- (591) SAR: chwyn .
SAR: chwyn
aut: complaint.N.MF.SG+AM
 weeds
- (592) CRL: chwyn (.) bueno@s:spa maen nhw (y)n llosgi hwnna o (y)r ffosydd .
CRL: chwyn bueno^S maen nhw yn llosgi
aut: complaint.N.MF.SG+AM well.E be.V.3P.PRES they.PRON.3P PRT burn.V.INFIN
 hwnna o yr ffosydd
aut: that.PRON.M.SG of.PREP the.DET.DEF ditches.N.F.PL
 weeds, right, they burn them in the ditches
- (593) CRL: maen nhw mynd trwy yr ffos i [/] i [/] i glanhau y ffosydd ti yn gwybod ?
CRL: maen nhw mynd trwy yr ffos
aut: be.V.3P.PRES they.PRON.3P go.V.INFIN through.PREP the.DET.DEF ditch.N.F.SG
 i i i glanhau y ffosydd ti yn
aut: to.PREP to.PREP to.PREP clean.V.INFIN the.DET.DEF ditches.N.F.PL you.PRON.2S PRT
 gwybod
aut: know.V.INFIN
 they go through the ditch, to clean the ditch, you know
- (594) SAR: ah@s:cym&spa .
SAR: ah_S^C
aut: ah.IM
- (595) CRL: felly wnaeth o ffonio xxx .
CRL: felly wnaeth o ffonio
aut: so.ADV do.V.3S.PAST+SM he.PRON.M.3S phone.V.INFIN
 so he phoned [...]

- (596) SAR: +< ah@s:cym&spa ia .
SAR: ah_S^C ia
aut: ah.IM yes.ADV
ah yes
- (597) SAR: xxx .
- (598) CRL: +< maen nhw fan (y)na .
CRL: maen nhw fan yna
aut: be.V.3P.PRES they.PRON.3P place.N.MF.SG+SM there.ADV
they're there
- (599) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (600) SAR: a wedyn mi gafodd Emilio@s:cym&spa (.) ysgoloriaeth maen nhw (y)n ddeud
xxx ynde (.) i fynd i ysgol Trelew@s:cym&spa .
SAR: a wedyn mi gafodd Emilio_S^C ysgoloriaeth
aut: and.CONJ afterwards.ADV PRT.AFF get.V.3S.PAST+SM name scholarship.N.F.SG
maen nhw yn ddeud ynde i fynd i
be.V.3P.PRES they.PRON.3P PRT say.V.INFIN+SM isn't.it.IM to.PREP go.V.INFIN+SM to.PREP
ysgol Trelew_S^C
school.N.F.SG name
and then Emilio got a scholarship, as they say [...], to go to Trelew school
- (601) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (602) CRL: ia .
CRL: ia
aut: yes.ADV
yes
- (603) SAR: ac oedd o (y)n mynd bob dydd .
SAR: ac oedd o yn mynd bob dydd
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT go.V.INFIN each.PREQ+SM day.N.M.SG
and he went every day
- (604) SAR: oedd o (ddi)m yn deud dim_byd .
SAR: oedd o ddim yn deud dim_byd
aut: be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S not.ADV+SM PRT say.V.INFIN anything.ADV
he didn't say anything

- (605) SAR: doedd o (ddi)m awydd mynd .
SAR: doedd o ddim awydd mynd
aut: be.V.3S.IMPERF.NEG he.PRON.M.3S not.ADV+SM desire.N.M.SG go.V.INFIN
 he wasn't keen on going
- (606) SAR: oedd o (we)di gorffen primaria@s:spa erbyn hyn .
SAR: oedd o wedi gorffen primaria^S erbyn
aut: be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S after.PREP complete.V.INFIN primary.ADJ.F.SG by.PREP
 hyn
this.PRON.SP
 he'd finished primary school by this time
- (607) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (608) SAR: (dy)dy (y)r merched ddim wedi cael gystal achos oedden ni ddim gallu gyrru
 nhw i ddim un ysgol lle oedden nhw raid talu .
SAR: dydy yr merched ddim
aut: be.V.3SP.PRES.NEG the.DET.DEF girl.N.F.PL nothing.N.M.SG+SM.[or].not.ADV+SM
 wedi cael gystal achos oedden ni
after.PREP get.V.INFIN so.good.ADJ+SM cause.N.M.SG be.V.3P.IMPERF we.PRON.1P
 ddim gallu gyrru nhw i ddim un
not.ADV+SM be_able.V.INFIN drive.V.INFIN they.PRON.3P to.PREP not.ADV+SM one.NUM
 ysgol lle oedden nhw raid talu
school.N.F.SG where.INT be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P necessity.N.M.SG+SM pay.V.INFIN
 the girls haven't had it so good because we weren't able to send them to any school where they
 had to pay
- (609) SAR: acho(s) mynd Patagonia@s:cym&spa (doe)s (y)na (ddi)m raid talu dim_byd
 dim_ond y dillad (.) a (y)r uh daith .
SAR: achos mynd Patagonia^C does
aut: cause.N.M.SG go.V.INFIN name be.V.3S.PRES.INDEF.NEG.[or].be.V.3S.PRES.INDEF.NEG+SM
 yna ddim raid talu dim_byd dim_ond
there.ADV not.ADV+SM necessity.N.M.SG+SM pay.V.INFIN anything.ADV only.ADV
 y dillad a yr uh daith
the.DET.DEF clothes.N.M.PL and.CONJ the.DET.DEF uh.IM journey.N.F.SG+SM
 because going to Patagonia there's no need to pay for anything, only the clothes and the journey
- (610) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (611) CRL: +< mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM

- (612) CRL: ia .
CRL: ia
aut: yes.ADV
 yes
- (613) SAR: ac o(edde)n nhw (y)n le ardderchog a (we)di dysgu wel peth ofnadwy ynde .
SAR: ac oedden nhw yn le ardderchog a
aut: and.CONJ be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT place.N.M.SG+SM excellent.ADJ and.CONJ
wedi dysgu wel peth ofnadwy ynde
aut: after.PREP teach.V.INFIN well.IM thing.N.M.SG terrible.ADJ isn't.it.IM
 and they were at an excellent place, and had learned an awful lot
- (614) SAR: mae lawer o rai wedi bod (y)na .
SAR: mae lawer o rai wedi bod
aut: be.V.3S.PRES many.QUAN+SM of.PREP some.PRON+SM after.PREP be.V.INFIN
yna
aut: there.ADV
 many have been there
- (615) CRL: +< mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (616) SAR: Eduardo_Tomos@s:cym&spa a reina wedi bod yna .
SAR: Eduardo_Tomos_S^C a reina wedi bod yna
aut: name and.CONJ those.PRON+SM after.PREP be.V.INFIN there.ADV
 Eduardo Tomos and those have been there
- (617) CRL: +< do .
CRL: do
aut: yes.ADV.PAST
 yes
- (618) SAR: ac oedd y brifathrawes (..) ddim yn gyrru notas@s:spa uh +//.
SAR: ac oedd y brifathrawes ddim yn
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF headmistress.N.F.SG+SM not.ADV+SM PRT
gyrru notas^S uh
aut: drive.V.INFIN note.N.F.PL uh.IM
 and the headmistress didn't used to send grades [?]...
- (619) SAR: be maen nhw yn ddeud yn y Sbanish eh@s:cym&spa ?
SAR: be maen nhw yn ddeud yn y
aut: what.INT be.V.3P.PRES they.PRON.3P PRT say.V.INFIN+SM in.PREP the.DET.DEF
Sbanish eh_S^C
aut: Spanish.N.F.SG er.IM
 what do they say in Spanish

- (620) SAR: +, i [/] i Rawson@s:cym&spa .
SAR: i i Rawson^C_S
aut: to.PREP to.PREP name
 ...to Rawson
- (621) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (622) SAR: ac oedden nhw o Rawson@s:cym&spa yn galw comisaría@s:spa wrth bod fi yn gweithio yn central@s:spa (.) i ofyn xxx am be ydy enw xxx .
SAR: ac oedden nhw o Rawson^C_S yn galw
aut: and.CONJ be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P from.PREP name PRT call.V.INFIN
 comisaría^S wrth bod fi yn gweithio yn central^S
 commissariat.N.F.SG by.PREP be.V.INFIN I.PRON.1S+SM PRT work.V.INFIN PRT centre.N.F.SG
 i ofyn am be ydy enw
 to.PREP ask.V.INFIN+SM for.PREP what.INT be.V.3S.PRES name.N.M.SG
 and they from Rawson would call the police station, since I was working nearby [?] to ask what [...] was the name of [...]
- (623) SAR: xxx .
- (624) SAR: mi fentraais fynd rownd yn Trelew@s:cym&spa .
SAR: mi fentraais fynd rownd yn Trelew^C_S
aut: PRT.AFF venture.V.1S.PAST+SM go.V.INFIN+SM round.N.F.SG in.PREP name
 I ventured to go round Trelew
- (625) SAR: o(eddw)n i ofn mynd wrth y xxx .
SAR: oeddwn i ofn mynd wrth y
aut: be.V.1S.IMPERF I.PRON.1S fear.N.M.SG go.V.INFIN by.PREP the.DET.DEF
 I was afraid to go from the [...]
- (626) SAR: o(eddw)n i (y)n cael dipyn o drafferth yn y dechrau efo pobl o_gwmpas .
SAR: oeddwn i yn cael dipyn o
aut: be.V.1S.IMPERF I.PRON.1S PRT get.V.INFIN little_bit.N.M.SG+SM of.PREP
 drafferth yn y dechrau efo pobl o_gwmpas
 trouble.N.MF.SG+SM PRT the.DET.DEF beginning.N.M.SG with.PREP people.N.F.SG around.ADV
 I was having a bit of trouble at first from the people around me
- (627) CRL: ia .
CRL: ia
aut: yes.ADV
 yes

- (628) SAR: jelws .
SAR: jelws
aut: jealous.ADJ
 jealous
- (629) SAR: mae (y)r jelysrwydd ofnadwy (y)na xxx (..) <yn y> [/] yn y byd yma erioed .
SAR: mae yr jelysrwydd ofnadwy yna yn
aut: be.V.3S.PRES the.DET.DEF jealousy.N.M.SG terrible.ADJ there.ADV in.PREP
 y yn y byd yma erioed
the.DET.DEF in.PREP the.DET.DEF world.N.M.SG here.ADV never.ADV
 there's terrible jealousy there [...] in this world always
- (630) CRL: &=laugh .
- (631) SAR: dyna be oedd Cain yn lladd Abel ei frawd ynde .
SAR: dyna be oedd Cain yn lladd Abel ei
aut: that.is.ADV what.INT be.V.3S.IMPERF name PRT kill.V.INFIN name his.ADJ.POSS.M.3S
 frawd ynde
brother.N.M.SG+SM isn't.it.IM
 that's why Cain killed his brother Abel
- (632) SAR: am bod o [?] (y)n jelws iddo .
SAR: am bod o yn jelws iddo
aut: for.PREP be.V.INFIN he.PRON.M.3S PRT jealous.ADJ to.him.PREP+PRON.M.3S
 because he was jealous of him
- (633) SAR: a mae sôn am hwnna yn y Beibl ofnadwy .
SAR: a mae sôn am hwnna yn
aut: and.CONJ be.V.3S.PRES mention.V.INFIN for.PREP that.PRON.M.SG in.PREP
 y Beibl ofnadwy
the.DET.DEF Bible.N.M.SG terrible.ADJ
 and it mentions that an awful lot in the Bible
- (634) SAR: ac ta_beth mi gorfod mynd lawr a <mi ddoth &a> [/] mi ddoth allan (..) i (y)r gegin yn y [/] yr uh ffrynt fan (y)na (.) i dendio fi .
SAR: ac ta_beth mi gorfod mynd lawr
aut: and.CONJ anyway.ADV I.PRON.1S have_to.V.INFIN go.V.INFIN floor.N.M.SG+SM
 a mi ddoth mi ddoth allan i
and.CONJ PRT.AFF come.V.3S.PAST+SM PRT.AFF come.V.3S.PAST+SM out.ADV to.PREP
 yr gegin yn y yr uh ffrynt
the.DET.DEF kitchen.N.F.SG+SM in.PREP the.DET.DEF the.DET.DEF uh.IM front.N.M.SG
 fan yna i dendio fi
place.N.MF.SG+SM there.ADV to.PREP tend.V.INFIN+SM I.PRON.1S+SM
 and anyway I had to go down and he came out, to the kitchen in the front there, to tend to me

- (635) SAR: a ddeudais i bod fi wedi mynd achos bod nhw yn galw o Rawson@s:cym&spa i (y)r comisaría@s:spa i ddeud wrtha i na bod y notas@s:spa Emilio@s:cym&spa yn machgen i ddim cael ei gyrru Rawson@s:cym&spa .

SAR: a ddeudais i bod fi wedi
aut: and.CONJ say.V.1S.PAST+SM I.PRON.1S be.V.INFIN I.PRON.1S+SM after.PREP
 mynd achos bod nhw yn galw o Rawson^C_S
 go.V.INFIN cause.N.M.SG be.V.INFIN they.PRON.3P PRT call.V.INFIN from.PREP name
 i yr comisaría^S i ddeud wrtha
 to.PREP the.DET.DEF commissariat.N.F.SG to.PREP say.V.INFIN+SM to_me.PREP+PRON.1S
 i na bod y notas^S Emilio^C_S
 I.PRON.1S PRT.NEG be.V.INFIN that.PRON.REL note.N.F.PL.[or].sense.V.2S.PRES name
 yn machgen i ddim cael ei gyrru
 in.PREP boy.N.M.SG+NM to.PREP not.ADV+SM get.V.INFIN his.ADJ.POSS.M.3S drive.V.INFIN
 Rawson^C_S
 name

and I said I'd gone because they were calling the police station from Rawson to tell me that the grades for my son Emilio weren't being sent to Rawson

- (636) CRL: mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

- (637) SAR: a mi atebodd e (y)n ddigon swrth +"/.

SAR: a mi atebodd e yn ddigon swrth
aut: and.CONJ PRT.AFF answer.V.3S.PAST he.PRON.M.3S PRT enough.QUAN+SM sullen.ADJ

and he answered quite bluntly:

- (638) SAR: +" dach chi (y)n meddwl am bod o (y)n bachgen chi bod o (ddi)m yn <cael marc o.gwbl> [?] .

SAR: dach chi yn meddwl am bod o
aut: be.V.2P.PRES you.PRON.2P PRT think.V.INFIN for.PREP be.V.INFIN he.PRON.M.3S
 yn bachgen chi bod o ddim yn
 PRT.[or].in.PREP boy.N.M.SG you.PRON.2P be.V.INFIN he.PRON.M.3S not.ADV+SM PRT
 cael marc o.gwbl
 get.V.INFIN mark.N.M.SG at_all.ADV

you think since he's a son of yours that he doesn't get a mark at all

- (639) SAR: xxx <mentrodd &t (y)n.ôl> [?] a gadawodd xx .

SAR: mentrodd yn.ôl a gadawodd
aut: venture.V.3S.PAST back.ADV and.CONJ leave.V.3S.PAST
 [...] ventured back and left [...]

- (640) SAR: minnau oedd gen i (ddi)m_byd i wneud ond mynd (y)n.ôl .

SAR: minnau oedd gen i ddim_byd i
aut: I.PRON.EMPH.1S be.V.3S.IMPERF with.PREP I.PRON.1S anything.ADV+SM to.PREP
 wneud ond mynd yn.ôl
 make.V.INFIN+SM but.CONJ go.V.INFIN back.ADV

myself I had nothing to do but to go back

- (641) SAR: a wnes i ddim meddwl +...
- SAR:** a wnes i ddim meddwl
aut: and.CONJ do.V.1S.PAST+SM I.PRON.1S not.ADV+SM think.V.INFIN
 and I didn't think...
- (642) CRL: +< &=shush xxx .
- (643) SAR: wnes i ddim meddwl am mynd i (y)r comisaría@s:spa i gael &n dirección@s:spa rhei (y)na o Rawson@s:cym&spa .
- SAR:** wnes i ddim meddwl am mynd i
aut: do.V.1S.PAST+SM I.PRON.1S not.ADV+SM think.V.INFIN for.PREP go.V.INFIN to.PREP
 yr comisaría^S i gael dirección^S rhei
 the.DET.DEF commissariat.N.F.SG to.PREP get.V.INFIN+SM direction.N.F.SG some.PRON
 yna o Rawson^C_S
 there.ADV from.PREP name
 I didn't think to go to the police station to get an address for them in Rawson
- (644) OSE: www .
- (645) CRL: [- spa] no toque no toque que están grabando .
- CRL:** no^S toque^S no^S toque^S que^S
aut: not.ADV touch.V.123S.SUBJ.PRES not.ADV touch.V.123S.SUBJ.PRES that.CONJ
 están^S grabando^S
 be.V.23P.PRES record.V.PRESPART
 don't touch it, they're making a recording.
- (646) SAR: [- spa] calladito +/.
- SAR:** calladito^S
aut: quiet.ADJ.M.SG.DIM.[or].quiet.N.M.SG.DIM
 quiet.
- (647) CRL: [- spa] es de la señora que está allá con el abuelo .
- CRL:** es^S de^S la^S señora^S que^S está^S
aut: be.V.23S.PRES of.PREP the.DET.DEF.F.SG lady.N.F.SG that.PRON.REL be.V.23S.PRES
 allá^S con^S el^S abuelo^S
 there.ADV with.PREP the.DET.DEF.M.SG grandmother.N.M.SG
 it belongs to the lady that is outside with your grandfather.
- (648) SAR: ac uh wnes i ddim meddwl mynd i comisaría@s:spa i gael &na &e yno [/ /] y
 (.) cyfeiriad rownd ffordd Rawson i siarad .
- SAR:** ac uh wnes i ddim meddwl
aut: and.CONJ uh.IM do.V.1S.PAST+SM I.PRON.1S not.ADV+SM think.V.INFIN
 mynd i comisaría^S i gael yno y
 go.V.INFIN to.PREP commissariat.N.F.SG to.PREP get.V.INFIN+SM there.ADV the.DET.DEF
 cyfeiriad rownd ffordd Rawson i siarad
 direction.N.M.SG round.N.F.SG road.N.F.SG name to.PREP talk.V.INFIN
 and I didn't think of going to the police station to get the address around Rawson way to talk

- (649) SAR: wnes i (ddi)m meddwl .
SAR: wnes i ddim meddwl
aut: do.V.1S.PAST+SM I.PRON.1S not.ADV+SM think.V.INFIN
 I didn't think
- (650) CRL: +< na .
CRL: na
aut: PRT.NEG
 no
- (651) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (652) SAR: o(eddw)n i gymaint o ofn colli ngwaith fan (a)cw .
SAR: oeddw n i gymaint o ofn colli
aut: be.V.1S.IMPERF I.PRON.1S so.much.ADJ+SM of.PREP fear.N.M.SG lose.V.INFIN
 ngwaith fan acw
 work.N.M.SG+NM place.N.MF.SG+SM over.there.ADV
 I was so afraid of losing my job there
- (653) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (654) SAR: ac uh mi basiodd yr amser .
SAR: ac uh mi basiodd yr amser
aut: and.CONJ uh.IM PRT.AFF pass.V.3S.PAST+SM the.DET.DEF time.N.M.SG
 and time passed
- (655) SAR: a mae Emilio@s:cym&spa (y)n deud +"/.
SAR: a mae Emilio_S^C yn deud
aut: and.CONJ be.V.3S.PRES name PRT say.V.INFIN
 and Emilio says:
- (656) SAR: +" oh@s:cym&spa mae well fel (y)na +".
SAR: oh_S^C mae well fel yna
aut: oh.IM be.V.3S.PRES better.ADJ.COMP+SM like.CONJ there.ADV
 "oh, it's better that way"
- (657) SAR: +" achos o(eddw)n i (ddi)m yn licio mynd i Trelew@s:cym&spa .
SAR: achos oeddw n i ddim yn licio mynd
aut: cause.N.M.SG be.V.1S.IMPERF I.PRON.1S not.ADV+SM PRT like.V.INFIN go.V.INFIN
 i Trelew_S^C
 to.PREP name
 "because I didn't like going to Trelew"

- (658) SAR: +" ond o(eddw)n i (y)n mynd am fod ti isio fi mynd .
SAR: ond oeddwn i yn mynd am fod
aut: but.CONJ be.V.1S.IMPERF I.PRON.1S PRT go.V.INFIN for.PREP be.V.INFIN+SM
ti isio fi mynd
you.PRON.2S want.N.M.SG I.PRON.1S+SM go.V.INFIN
"but I was going because you wanted me to go"
- (659) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (660) SAR: a felly gollodd o ei ysgoloriaeth .
SAR: a felly gollodd o ei ysgoloriaeth
aut: and.CONJ so.ADV lose.V.3S.PAST+SM of.PREP his.ADJ.POSS.M.3S scholarship.N.F.SG
and so he lost his scholarship
- (661) CRL: xxx .
- (662) SAR: ac <ers tua hyn> [/] erbyn hyn yn canol (.) mis &h Hydref .
SAR: ac ers tua hyn erbyn hyn
aut: and.CONJ since.ADJ towards.PREP this.PRON.SP by.PREP this.PRON.SP
yn canol mis Hydref
PRT.[or].in.PREP middle.N.M.SG month.N.M.SG October.N.M.SG
and by this time, the middle of October
- (663) SAR: naw mis tan yn nawr .
SAR: naw mis tan yn nawr
aut: nine.NUM month.N.M.SG until.PREP PRT now.ADV
nine months until now
- (664) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (665) SAR: yr un_deg pump .
SAR: yr un_deg pump
aut: the.DET.DEF ten.NUM five.NUM
the 15th
- (666) SAR: gaeson ni ddim ein [/] ein arian .
SAR: gaeson ni ddim ein ein
aut: get.V.1P.PAST+SM we.PRON.1P not.ADV+SM our.ADJ.POSS.1P our.ADJ.POSS.1P
arian
money.N.M.SG
we didn't get our money

- (667) SAR: wedyn brin cyflog fach fach o(eddw)n ni (y)n gael .
SAR: wedyn brin cyflog fach fach
aut: afterwards.ADV scarce.ADJ+SM wage.N.MF.SG small.ADJ+SM small.ADJ+SM
 oeddwn ni yn gael
be.V.1S.IMPERF we.PRON.1P PRT get.V.INFIN+SM
 so I was getting very very little pay
- (668) SAR: ond o(eddw)n i (y)n dal yna (.) achos er_mwyn (f)y mhlant .
SAR: ond oeddwn i yn dal yna achos
aut: but.CONJ be.V.1S.IMPERF I.PRON.1S PRT continue.V.INFIN there.ADV cause.N.M.SG
 er_mwyn fy mhlant
for_the_sake_of.PREP my.ADJ.POSS.1S child.N.M.PL+NM
 but I was still there for the children's sake
- (669) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (670) SAR: a (y)r bechgyn ar y ffarm weithio ac yn gweithio ar hyd ffermydd allan xxx
 .
SAR: a yr bechgyn ar y ffarm
aut: and.CONJ the.DET.DEF boys.N.M.PL on.PREP the.DET.DEF farm.N.F.SG
 weithio ac yn gweithio ar hyd ffermydd allan
work.V.INFIN+SM and.CONJ PRT work.V.INFIN on.PREP length.N.M.SG farms.N.F.PL out.ADV
 and the boys on the farm working, and working across the farms out [...]
- (671) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (672) SAR: ac uh +...
SAR: ac uh
aut: and.CONJ uh.IM
 and er...

- (673) SAR: ac wedyn dyma mis Ionawr (.) dyma ddyn yn dod i insbecto mae yn debyg iawn de (.) efo (y)r arian a nodiadau a notas@s:spa Emilio@s:cym&spa a chwbl wedi mynd bob dydd i (y)r ysgol a wedi bod yn anferth o fachgen da a wedi stydio xxx .

SAR: ac wedyn dyma mis Ionawr dyma
aut: and.CONJ afterwards.ADV this.is.ADV month.N.M.SG January.N.M.SG this.is.ADV
 ddyn yn dod i insbecto mae
 be.V.3P.PRES+SM.[or].man.N.M.SG+SM PRT come.V.INFIN to.PREP inspect.V.INFIN be.V.3S.PRES
 yn debyg iawn de efo yr arian a
 PRT similar.ADJ+SM very.ADV be.IM+SM with.PREP the.DET.DEF money.N.M.SG and.CONJ
 nodiadau a notas^S Emilio^C a chwbl wedi mynd
 notes.N.M.PL and.CONJ note.N.F.PL name and.CONJ all.ADJ+AM after.PREP go.V.INFIN
 bob dydd i yr ysgol a wedi
 each.PREQ+SM day.N.M.SG to.PREP the.DET.DEF school.N.F.SG and.CONJ after.PREP
 bod yn anferth o fachgen da a wedi
 be.V.INFIN PRT huge.ADJ of.PREP boy.N.M.SG+SM good.ADJ and.CONJ after.PREP
 stydio
 study.V.INFIN

and so then in January a man comes to inspect, probably, about Emilio's money and notes and grades [?], and everything, had gone every day to the school and had been an incredibly good boy and studied [...]

- (674) SAR: cym(r)yd um (.) diddordeb maen nhw (y)n deud ynde yn y gwaith ac ati .

SAR: cymryd um diddordeb maen nhw yn deud
aut: take.V.INFIN um.IM interest.N.M.SG be.V.3P.PRES they.PRON.3P PRT say.V.INFIN
 ynde yn y gwaith ac ati
 isn't.it.IM in.PREP the.DET.DEF work.N.M.SG and_so_on.ADV

taking an interest, they say, in work and things

- (675) SAR: xxx .

- (676) SAR: a mi ddoth .

SAR: a mi ddoth
aut: and.CONJ PRT.AFF come.V.3S.PAST+SM

and he came

- (677) SAR: a dyma (y)n gofyn i mi +"/.

SAR: a dyma yn gofyn i mi
aut: and.CONJ this.is.ADV PRT ask.V.INFIN to.PREP I.PRON.1S

and he asked me:

- (678) SAR: +" dan [/] dan ni (y)n roi yr arian i chi nawr .

SAR: dan dan ni yn
aut: under.PREP.[or].be.V.1P.PRES.[or].until.PREP+SM be.V.1P.PRES we.PRON.1P PRT
 roi yr arian i chi nawr
 give.V.INFIN+SM the.DET.DEF money.N.M.SG to.PREP you.PRON.2P now.ADV

"we're giving you the money now"

- (679) SAR: +" well i chi mynd ar y ffarm .
SAR: well i chi mynd ar y
aut: better.ADJ.COMP+SM to.PREP you.PRON.2P go.V.INFIN on.PREP the.DET.DEF
 ffarm
 farm.N.F.SG
 "you'd better go on the farm
- (680) SAR: meddai fi +".
SAR: meddai fi
aut: say.V.3S.IMPERF I.PRON.1S+SM
 I said
- (681) SAR: oedd hi (y)n gydiol â (y)r rai ran o (y)r dre dydy .
SAR: oedd hi yn gydiol â yr
aut: be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S PRT connected.ADJ+SM with.PREP the.DET.DEF
 rai ran o yr dre dydy
 some.PREQ+SM part.N.F.SG+SM of.PREP the.DET.DEF town.N.F.SG+SM be.V.3SP.PRES.NEG
 it was connected with some of those from the town
- (682) SAR: mae (y)n cael ei agor i_gyd nawr .
SAR: mae yn cael ei agor i_gyd nawr
aut: be.V.3S.PRES PRT get.V.INFIN his.ADJ.POSS.M.3S open.V.INFIN all.ADJ now.ADV
 it's all opened up now
- (683) SAR: jyst iawn .
SAR: jyst iawn
aut: just.ADV OK.ADV
 just about
- (684) SAR: uh rowch o i Emilio@s:cym&spa mi aeth hynny .
SAR: uh rowch o i Emilio^C_S
aut: uh.IM give.V.2P.PRES+SM he.PRON.M.3S.[or].from.PREP.[or].of.PREP to.PREP name
 mi aeth hynny
 PRT.AFF go.V.3S.PAST that.PRON.SP
 er, give it to Emilio, it went
- (685) SAR: a mi roth Emilio@s:cym&spa hanner yr arian i fi .
SAR: a mi roth Emilio^C_S hanner yr arian
aut: and.CONJ PRT.AFF give.V.3S.PAST name half.N.M.SG the.DET.DEF money.N.M.SG
 i fi
 to.PREP I.PRON.1S+SM
 and Emilio gave me half the money

(686) CRL: mm +...

CRL: mm

aut: mm.IM

(687) SAR: a xxx (y)r hanner arall brynodd bâr o foch a ryw iâr cywion bach a ryw xxx a (dip)yn bach o fwyd iddyn nhw .

SAR: a yr hanner arall brynodd bâr

aut: and.CONJ the.DET.DEF half.N.M.SG other.ADJ buy.V.3S.PAST+SM pair.N.M.SG+SM

o foch a ryw iâr cywion bach

of.PREP pigs.N.M.PL+SM and.CONJ some.PREQ+SM hen.N.F.SG chick.N.M.PL small.ADJ

a ryw a dipyn bach o fwyd

and.CONJ some.PREQ+SM and.CONJ little.bit.N.M.SG+SM small.ADJ of.PREP food.N.M.SG+SM

iddyn nhw

to_them.PREP+PRON.3P they.PRON.3P

and [...] the other half he bought a couple of pigs and some little chicks and some [...] and a little bit of food for them

(688) SAR: a fan (y)na oedd o (y)n grwt bach pymtheg oed ar y ffarm yn byw fan (y)na .

SAR: a fan yna oedd o yn

aut: and.CONJ place.N.MF.SG+SM there.ADV be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT

grwt bach pymtheg oed ar y ffarm yn

lad.N.M.SG+SM small.ADJ fifteen.NUM age.N.M.SG on.PREP the.DET.DEF farm.N.F.SG PRT

byw fan yna

live.V.INFIN place.N.MF.SG+SM there.ADV

and there he was, a little lad of 15 on the farm living there

(689) SAR: oedd hynny yn y xxx mae (y)n wir .

SAR: oedd hynny yn y mae yn

aut: be.V.3S.IMPERF that.PRON.SP PRT.[or].in.PREP that.PRON.REL be.V.3S.PRES PRT

wir

true.ADJ+SM

that was [...], it's true

(690) SAR: dod (y)n ôl ac ymlaen oedden nhw .

SAR: dod yn ôl ac ymlaen oedden nhw

aut: come.V.INFIN back.ADV and.CONJ forward.ADV be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P

they used to come back and forth

(691) SAR: ac yn cysgu yn y dre (.) pan oedd o (y)n mynd i Drelew@s:cym&spa a (.) pan oedd o (y)n mynd i (y)r ysgol wed(yn) .

SAR: ac yn cysgu yn y dre pan

aut: and.CONJ PRT sleep.V.INFIN in.PREP the.DET.DEF town.N.F.SG+SM when.CONJ

oedd o yn mynd i Drelew_S a pan

be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT go.V.INFIN to.PREP name and.CONJ when.CONJ

oedd o yn mynd i yr ysgol

be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT go.V.INFIN to.PREP the.DET.DEF school.N.F.SG

wedyn

afterwards.ADV

and sleeping in town when he went to Trelew and when he went to school afterwards

(692) SAR: o(edde)n nhw (y)n mynd i (y)r ysgol yn gyson .

SAR: oedden nhw yn mynd i yr ysgol yn
aut: be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT go.V.INFIN to.PREP the.DET.DEF school.N.F.SG PRT
 gyson
 constant.ADJ+SM.[or].even.ADJ+SM
 they went to school regularly

(693) SAR: oedd dim trafferth i gael o dim un ohonach chi (y)n y bore mynd i (y)r ysgol .

SAR: oedd dim trafferth i gael o
aut: be.V.3S.IMPERF not.ADV trouble.N.MF.SG to.PREP get.V.INFIN+SM he.PRON.M.3S
 dim un ohonach chi yn y
 not.ADV one.NUM from_you.PREP+PRON.2P you.PRON.2P in.PREP the.DET.DEF
 bore mynd i yr ysgol
 morning.N.M.SG go.V.INFIN to.PREP the.DET.DEF school.N.F.SG
 there was no trouble getting any of you in the morning to go to school

(694) SAR: oedd ddim raid galw .

SAR: oedd ddim raid galw
aut: be.V.3S.IMPERF not.ADV+SM necessity.N.M.SG+SM call.V.INFIN
 there was no need to call

(695) CRL: +< mm +...

CRL: mm
aut: mm.IM

(696) CRL: mmhm .

CRL: mmhm
aut: mmhm.IM

(697) SAR: oedd pob un yn mynd ac yn blant reit dda (he)fyd .

SAR: oedd pob un yn mynd ac yn blant
aut: be.V.3S.IMPERF each.PREQ one.NUM PRT go.V.INFIN and.CONJ PRT child.N.M.PL+SM
 reit dda hefyd
 quite.ADV good.ADJ+SM also.ADV
 each one went and were very good children too

(698) SAR: trwy bopeth ynde does neb yn berffaith .

SAR: trwy bopeth ynde does
aut: through.PREP everything.N.M.SG+SM isn't_it.IM be.V.3S.PRES.INDEF.NEG.[or].be.V.3S.PRES.INDEF.NEG+SM
 neb yn berffaith
 anyone.PRON PRT perfect.ADJ+SM
 through everything, nobody's perfect

- (699) SAR: ond i mi mhlant i ydy (y)r cwbl sy gen i .
SAR: ond i mi mhlant i ydy yr
aut: but.CONJ to.PREP I.PRON.1S child.N.M.PL+NM to.PREP be.V.3S.PRES the.DET.DEF
 cwbl sy gen i
 all.ADJ be.V.3SP.PRES.REL with.PREP I.PRON.1S
 but to me my children are all I have
- (700) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (701) SAR: er bod (y)na [/] (y)na nietos@s:spa a bisnietos@s:spa erbyn hyn .
SAR: er bod yna yna nietos^S a
aut: er.IM be.V.INFIN there.ADV there.ADV grandson.N.M.PL and.CONJ
 bisnietos^S erbyn hyn
 great-grandson.N.M.PL by.PREP this.PRON.SP
 although there are grandchildren and great-grandchildren by now
- (702) SAR: &ba wyrion a gorwyrion de yn Gymraeg .
SAR: wyrion a gorwyrion de yn Gymraeg
aut: grandson.N.M.PL and.CONJ great-grandson.N.M.PL be.IM+SM in.PREP Welsh.N.F.SG+SM
 grandchildren and great-grandchildren, right, in Welsh
- (703) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (704) SAR: raid ti drio &r (.) mynd (y)m laen efo (y)r Gymraeg xxx .
SAR: raid ti drio mynd ymlaen efo
aut: necessity.N.M.SG+SM you.PRON.2S try.V.INFIN+SM go.V.INFIN forward.ADV with.PREP
 yr Gymraeg
 the.DET.DEF Welsh.N.F.SG+SM
 you'll have to try and carry on with Welsh [...]
- (705) CRL: +< mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (706) SAR: mae lot o ddysgu yn_does .
SAR: mae lot o ddysgu yn_does
aut: be.V.3S.PRES lot.QUAN of.PREP teach.V.INFIN+SM be.V.3S.PRES.INDEF.TAG
 there's a lot of learning, isn't there

- (707) SAR: lot .
SAR: lot
aut: lot.QUAN
a lot
- (708) CRL: +< ia siŵr o fod yn +...
CRL: ia siŵr o fod yn
aut: yes.ADV sure.ADJ of.PREP be.V.INFIN+SM PRT.[or].in.PREP
yes, it must be...
- (709) CRL: xxx .
- (710) SAR: +< llawer (y)dy (y)r gair yn Gymraeg .
SAR: llawer ydy yr gair yn Gymraeg
aut: many.QUAN be.V.3S.PRES the.DET.DEF word.N.M.SG in.PREP Welsh.N.F.SG+SM
"llawer" is the word in Welsh
- (711) CRL: +< llawer &=laugh .
CRL: llawer
aut: many.QUAN
a lot
- (712) SAR: dan ni (y)n iwsio (y)r gair lot .
SAR: dan ni yn iwsio yr gair lot
aut: be.V.1P.PRES we.PRON.1P PRT use.V.INFIN the.DET.DEF word.N.M.SG lot.QUAN
we use the word "lot"
- (713) CRL: ia .
CRL: ia
aut: yes.ADV
yes
- (714) SAR: ac oedd Julia@s:cym&spa a Llinos@s:cym&spa yn Dolafon@s:cym&spa yn deud dyna (y)r gair +"/.
SAR: ac oedd Julia^C a Llinos^C yn Dolafon^C yn
aut: and.CONJ be.V.3S.IMPERF name and.CONJ name in.PREP name PRT
deud dyna yr gair
say.V.INFIN that.is.ADV the.DET.DEF word.N.M.SG
and Julia and Llinos in Dolavon said that was the word
- (715) SAR: +" mae (y)n siŵr mai gair uh Moses_Jones@s:cym&spa oedd uh hwnna .
SAR: mae yn siŵr mai gair uh Moses_Jones^C
aut: be.V.3S.PRES PRT sure.ADJ that_it.is.CONJ.FOCUS word.N.M.SG uh.IM name
oedd uh hwnna
be.V.3S.IMPERF uh.IM that.PRON.M.SG
"that must have been one of Moses Jones's words"

- (716) CRL: +< &=hiss .
- (717) SAR: meddai Julia@s:cym&spa .
SAR: meddai Julia_S^C
aut: say.V.3S.IMPERF name
 said Julia
- (718) SAR: un xxx oedd hi .
SAR: un oedd hi
aut: one.NUM be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S
 she was a [...]
- (719) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (720) SAR: mae (we)di marw nawr .
SAR: mae wedi marw nawr
aut: be.V.3S.PRES after.PREP die.V.INFIN now.ADV
 she's dead now
- (721) SAR: Sara@s:cym&spa xxx ers_talwm .
SAR: Sara_S^C ers_talwm
aut: name for_some_time.ADV
 Sara [...] long ago
- (722) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (723) SAR: oedd hi (y)n mynd efo Llinos@s:cym&spa a (e)i gŵr xxx .
SAR: oedd hi yn mynd efo Llinos_S^C a
aut: be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S PRT go.V.INFIN with.PREP name and.CONJ
ei gŵr
his.ADJ.POSS.M.3S man.N.M.SG
 she was going with Llinos and her husband
- (724) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (725) CRL: ond ddoe wnaeth uh Elsie_Williams@s:cym&spa ffonio .
CRL: ond ddoe wnaeth uh Elsie_Williams_S^C ffonio
aut: but.CONJ yesterday.ADV do.V.3S.PAST+SM uh.IM name phone.V.INFIN
 but yesterday Elsie Williams phoned

- (726) CRL: yr merch hi uh Rhian@s:cym&spa .
CRL: yr merch hi uh Rhian^C
aut: the.DET.DEF daughter.N.F.SG she.PRON.F.3S uh.IM name
 her daughter Rhian
- (727) CRL: Elsie@s:cym&spa .
CRL: Elsie^C
aut: name
- (728) SAR: ah@s:cym&spa Elsie@s:cym&spa (.) ia .
SAR: ah^C Elsie^C ia
aut: ah.IM name yes.ADV
 ah, Elsie, yes
- (729) CRL: +< ond mae hi nawr y pastora@s:spa y Cwm_Madryn .
CRL: ond mae hi nawr y pastora^S
aut: but.CONJ be.V.3S.PRES she.PRON.F.3S now.ADV the.DET.DEF pastor.N.F.SG
 y Cwm_Madryn
 the.DET.DEF name
 but she's now the pastor at Madryn valley
- (730) SAR: yndyn dw i (we)di ddarllen yn y papur bod hi (y)n dod yma tra oedd ryw
 bastor@s:cym&spa a (e)i wraig wedi bod fan (h)yn mae (y)n debyg .
SAR: yndyn dw i wedi ddarllen yn
aut: be.V.3P.PRES.EMPH be.V.1S.PRES I.PRON.1S after.PREP read.V.INFIN+SM in.PREP
 y papur bod hi yn dod yma
 the.DET.DEF paper.N.M.SG be.V.INFIN she.PRON.F.3S PRT come.V.INFIN here.ADV
 tra oedd ryw bastor^C a ei
 while.CONJ be.V.3S.IMPERF some.PREQ+SM pastor.N.M.SG+SM and.CONJ his.ADJ.POSS.M.3S
 wraig wedi bod fan hyn mae yn
 wife.N.F.SG+SM after.PREP be.V.INFIN place.N.MF.SG+SM this.ADJ.DEM.SP be.V.3S.PRES PRT
 debyg
 similar.ADJ+SM
 yes, I read in the paper that she's coming here while some pastor and his wife had been here,
 probably
- (731) CRL: +< well .
CRL: well
aut: better.ADJ.COMP+SM
 better
- (732) CRL: ah@s:cym&spa ia .
CRL: ah^C ia
aut: ah.IM yes.ADV
 ah yes

- (733) SAR: mae (y)n dda clywed bod nhw (y)n wneud (ry)wbeth .
SAR: mae yn dda clywed bod nhw yn
aut: be.V.3S.PRES PRT good.ADJ+SM hear.V.INFIN be.V.INFIN they.PRON.3P PRT
 wneud rywbeth
make.V.INFIN+SM something.N.M.SG+SM
 it's good to hear that they're doing something
- (734) SAR: o(eddw)n i byth yn clywed dim_byd amdan wneud dim_byd .
SAR: oeddwn i byth yn clywed dim_byd
aut: be.V.1S.IMPERF I.PRON.1S never.ADV PRT hear.V.INFIN anything.ADV
 amdan wneud dim_byd
for_them.PREP+PRON.3P make.V.INFIN+SM anything.ADV
 I never used to hear anything about doing anything
- (735) CRL: bueno@s:spa hi gor(f)od gyrru cyfarchion y diwrnod y pen_blwydd i ti .
CRL: bueno^S hi gorfod gyrru cyfarchion y
aut: well.E she.PRON.F.3S have_to.V.INFIN drive.V.INFIN greetings.N.M.PL the.DET.DEF
 diwrnod y pen_blwydd i ti
day.N.M.SG the.DET.DEF birthday.N.M.SG to.PREP you.PRON.2S
 right, she has to send birthday greetings to you
- (736) SAR: oh@s:cym&spa diar xxx .
SAR: oh_S^C diar
aut: oh.IM dear.IM
 oh dear [...]
- (737) CRL: +< xxx achos mae hi fynd bob dydd Gwener <i &m> [//] i Fadryn@s:cym&spa .
CRL: achos mae hi fynd bob dydd
aut: cause.N.M.SG be.V.3S.PRES she.PRON.F.3S go.V.INFIN+SM each.PREQ+SM day.N.M.SG
 Gwener i i Fadryn_S^C
Friday.N.F.SG to.PREP to.PREP name
 [...] because she goes every Friday to Puerto Madryn
- (738) CRL: oedd hi isio gwrdd â fi a +...
CRL: oedd hi isio gwrdd â fi
aut: be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S want.N.M.SG meet.V.INFIN+SM with.PREP I.PRON.1S+SM
 a
and.CONJ
 she wanted to meet with me and...
- (739) SAR: +< ah@s:cym&spa .
SAR: ah_S^C
aut: ah.IM

(740) SAR: +< yndy mae Donald@s:cym&spa yna yn_dydy .

SAR: yndy mae Donald_S^C yna yn_dydy
aut: be.V.3S.PRES.EMPH be.V.3S.PRES name there.ADV be.V.3S.PRES.TAG
 yes, Donald's there, isn't he

(741) CRL: ia ond oedd hi fynd am uh rywbeth o (y)r capel hefyd .

CRL: ia ond oedd hi fynd am uh
aut: yes.ADV but.CONJ be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S go.V.INFIN+SM for.PREP uh.IM
 rywbeth o yr capel hefyd
 something.N.M.SG+SM of.PREP the.DET.DEF chapel.N.M.SG also.ADV
 yes but she was going for something from chapel too

(742) SAR: ia .

SAR: ia
aut: yes.ADV
 yes

(743) CRL: oedd hi isio siarad efo fi achos dw i (we)di mynd i (y)r capel ers_talwm .

CRL: oedd hi isio siarad efo fi
aut: be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S want.N.M.SG talk.V.INFIN with.PREP I.PRON.1S+SM
 achos dw i wedi mynd i yr
 cause.N.M.SG be.V.1S.PRES I.PRON.1S after.PREP go.V.INFIN to.PREP the.DET.DEF
 capel ers_talwm
 chapel.N.M.SG for_some_time.ADV

she wanted to talk to me because I went to the chapel long ago

(744) SAR: ia .

SAR: ia
aut: yes.ADV
 yes

(745) CRL: a felly oedd hi isio siarad efo fi .

CRL: a felly oedd hi isio siarad efo
aut: and.CONJ so.ADV be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S want.N.M.SG talk.V.INFIN with.PREP
 fi
 I.PRON.1S+SM

and so she wanted to talk with me

(746) SAR: ah@s:cym&spa (dy)na neis .

SAR: ah_S^C dyna neis
aut: ah.IM that_is.ADV nice.ADJ
 ah, that's nice

(747) CRL: +< a felly wedyn bob [/] bob dydd Gwener oedd hi fynd i Fadryn@s:cym&spa .

CRL: a felly wedyn bob bob dydd
aut: and.CONJ so.ADV afterwards.ADV each.PREQ+SM each.PREQ+SM day.N.M.SG

Gwener oedd hi fynd i Fadryn_S^C
Friday.N.F.SG be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S go.V.INFIN+SM to.PREP name

and so then every Friday she was going to Puerto Madryn

(748) SAR: ia .

SAR: ia
aut: yes.ADV
 yes

(749) CRL: felly wnes i deud bod dydd Gwener na mm heddiw na +//.

CRL: felly wnes i deud bod dydd Gwener
aut: so.ADV do.V.1S.PAST+SM I.PRON.1S say.V.INFIN be.V.INFIN day.N.M.SG Friday.N.F.SG

na mm heddiw na
PRT.NEG.[or].who-not.PRON.REL.NEG.[or].(n)or.CONJ.[or].than.CONJ mm.IM today.ADV PRT.NEG

so I said every Friday, no, um, today, no...

(750) CRL: achos oedd hi dod fyny achos oedd pen_blwydd ti .

CRL: achos oedd hi dod fyny achos
aut: cause.N.M.SG be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S come.V.INFIN up.ADV cause.N.M.SG

oedd pen_blwydd ti
be.V.3S.IMPERF birthday.N.M.SG you.PRON.2S

because she came up because it was your birthday

(751) SAR: +< ia .

SAR: ia
aut: yes.ADV
 yes

(752) SAR: +< ia .

SAR: ia
aut: yes.ADV
 yes

(753) CRL: felly wnaeth cofio atat ti am y pen_blwydd a phopeth .

CRL: felly wnaeth cofio atat ti
aut: so.ADV do.V.3S.PAST+SM remember.V.INFIN to_you.PREP+PRON.2S you.PRON.2S

am y pen_blwydd a phopeth
for.PREP the.DET.DEF birthday.N.M.SG and.CONJ everything.N.M.SG+AM

so she sent greetings to you for the birthday and everything

- (754) SAR: +< ia .
SAR: ia
aut: yes.ADV
yes
- (755) SAR: +< ah@s:cym&spa (dy)na ti neis .
SAR: ah_S^C dyna ti neis
aut: ah.IM that_is.ADV you.PRON.2S nice.ADJ
ah that's nice
- (756) CRL: a rywdro arall wnawn ni siarad .
CRL: a rywdro arall wnawn ni siarad
aut: and.CONJ some_time.ADV+SM other.ADJ do.V.1P.PRES+SM we.PRON.1P talk.V.INFIN
and some other time we'll talk
- (757) SAR: diolcha iddi pan xxx +//.
SAR: diolcha iddi pan
aut: thank.V.2S.IMPER to_her.PREP+PRON.F.3S when.CONJ
thank her when [...]
- (758) CRL: +< mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (759) SAR: Diana@s:cym&spa sy (y)n ferch neis .
SAR: Diana_S^C sy yn ferch neis
aut: name be.V.3SP.PRES.REL PRT daughter.N.F.SG+SM nice.ADJ
Diana is a nice girl
- (760) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (761) CRL: na .
CRL: na
aut: PRT.NEG
no
- (762) SAR: a dw i (y)n nabod Elsie@s:cym&spa (y)chydig bach .
SAR: a dw i yn nabod Elsie_S^C ychydig
aut: and.CONJ be.V.1S.PRES I.PRON.1S PRT know_someone.V.INFIN name a_little.QUAN
bach
small.ADJ
and I know Elsie a little bit

- (763) CRL: +< ella [?] .
CRL: ella
aut: maybe.ADV
perhaps
- (764) SAR: oedd hi (y)n fach a (dy)na i_gyd .
SAR: oedd hi yn fach a dyna i_gyd
aut: be.V.3S.IMPERF she.PRON.F.3S PRT small.ADJ+SM and.CONJ that.is.ADV all.ADJ
she was little and that's it
- (765) SAR: mmhm .
SAR: mmhm
aut: mmhm.IM
- (766) SAR: <Elsie@s:cym&spa sy (y)n ferch &=stammer> [/] Diana@s:cym&spa sy (y)n ferch neis .
SAR: Elsie^C_S sy yn ferch Diana^C_S sy yn
aut: name be.V.3SP.PRES.REL PRT daughter.N.F.SG+SM name be.V.3SP.PRES.REL PRT
ferch neis
daughter.N.F.SG+SM nice.ADJ
Elsie is a nice girl
- (767) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (768) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (769) SAR: pawb yma (y)n meddwl o Diana.Williams@s:cym&spa .
SAR: pawb yma yn meddwl o Diana.Williams^C_S
aut: everyone.PRON here.ADV PRT think.V.INFIN from.PREP name
everyone here thinks of Diana Williams
- (770) CRL: xxx .
- (771) SAR: a be arall xxx wybod .
SAR: a be arall wybod
aut: and.CONJ what.INT other.ADJ know.V.INFIN+SM
and what else [...] know

- (772) CRL: +< a felly mae .
CRL: a felly mae
aut: and.CONJ so.ADV be.V.3S.PRES
 and that's how it is
- (773) CRL: na isio gwybod sut wyt ti <faint oedd y> [/] faint oedd yr uh (.) oeddet ti cael heddiw .
CRL: na isio gwybod sut wyt ti
aut: PRT.NEG want.N.M.SG know.V.INFIN how.INT be.V.2S.PRES you.PRON.2S
 faint oedd y faint oedd yr
 size.N.M.SG+SM be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF size.N.M.SG+SM be.V.3S.IMPERF the.DET.DEF
 uh oeddet ti cael heddiw
 uh.IM be.V.2S.IMPERF you.PRON.2S get.V.INFIN today.ADV
 no, wanting to know how you are, how, er, old you are today
- (774) SAR: +< wel mae &n &n iechyd i (y)n ardderchog nawr .
SAR: wel mae iechyd i yn ardderchog nawr
aut: well.IM be.V.3S.PRES health.N.M.SG to.PREP PRT excellent.ADJ now.ADV
 well, my health is excellent now
- (775) CRL: +< mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (776) SAR: trwy (y)r gaeaf .
SAR: trwy yr gaeaf
aut: through.PREP the.DET.DEF winter.N.M.SG
 all winter
- (777) CRL: mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (778) SAR: methu bwyta .
SAR: methu bwyta
aut: fail.V.INFIN eat.V.INFIN
 can't eat
- (779) SAR: yr stumog yn gwrthod mynd .
SAR: yr stumog yn gwrthod mynd
aut: the.DET.DEF stomach.N.F.SG PRT disallow.V.INFIN.[or].refuse.V.INFIN go.V.INFIN
 stomach refuses to go

- (780) SAR: ac o(eddw)n i (y)n mynd lawr .
SAR: ac oeddwn i yn mynd lawr
aut: and.CONJ be.V.1S.IMPERF I.PRON.1S PRT go.V.INFIN floor.N.M.SG+SM
 and I was going down
- (781) CRL: +< mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (782) SAR: bues i yn y clinig am [/] (..) am [/] um am anemia@s:cym&spa (.) am
 wythnos .
SAR: bues i yn y clinig am am um
aut: be.V.1S.PAST I.PRON.1S in.PREP the.DET.DEF clinic.N.M.SG for.PREP for.PREP um.IM
 am anemia_S am wythnos
 for.PREP anaemia.N.F.SG for.PREP week.N.F.SG
 I was at the clinic for anaemia for a week
- (783) CRL: +< mm +...
CRL: mm
aut: mm.IM
- (784) CRL: +< mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (785) SAR: a mi xxx gwella .
SAR: a mi gwella
aut: and.CONJ PRT.AFF improve.V.3S.PRES.[or].improve.V.INFIN
 and it [...] to improve
- (786) CRL: ia .
CRL: ia
aut: yes.ADV
 yes
- (787) CRL: mmhm .
CRL: mmhm
aut: mmhm.IM
- (788) SAR: bues i_mewn clinig arall wedyn .
SAR: bues i_mewn clinig arall wedyn
aut: be.V.1S.PAST in.ADV.[or].in.PREP clinic.N.M.SG other.ADJ afterwards.ADV
 I was at another clinic afterwards

- (789) SAR: ond dw i (ddi)m yn licio doctoriaid (y)ma yn fan (h)yn .
SAR: ond dw i ddim yn licio doctoriaid
aut: but.CONJ be.V.1S.PRES I.PRON.1S not.ADV+SM PRT like.V.INFIN doctor.N.M.PL
 yma yn fan hyn
here.ADV PRT place.N.MF.SG+SM this.ADJ.DEM.SP
 but I don't like the doctors here
- (790) SAR: ers_talwm (.) o(edde)n nhw (y)n revisar@s:spa yn.doedden ?
SAR: ers_talwm oedden nhw yn revisar^S
aut: for_some_time.ADV be.V.3P.IMPERF they.PRON.3P PRT review.V.INFIN
 yn.doedden
be.V.3P.IMPERF.TAG
 in the past they used to examine you, didn't they?
- (791) CRL: hym +...
CRL: hym
aut: hmm.IM
- (792) SAR: uh archwilio <maen nhw (y)n ddeud> [/] de maen nhw (y)n ddeud .
SAR: uh archwilio maen nhw yn ddeud de
aut: uh.IM inspect.V.INFIN be.V.3P.PRES they.PRON.3P PRT say.V.INFIN+SM be.IM+SM
 maen nhw yn ddeud
be.V.3P.PRES they.PRON.3P PRT say.V.INFIN+SM
 er, examination, they call it
- (793) CRL: +< ie xxx .
CRL: ie
aut: yes.ADV
 yes
- (794) SAR: ac yn gweld xxx a gofyn iddo fo felly sut oedd o (y)n teimlo a o le oedd o wedi dod a lle oedd o wedi bod efo doctor cynt wedyn os oedd o ddim +...
SAR: ac yn gweld a gofyn iddo
aut: and.CONJ PRT see.V.INFIN and.CONJ ask.V.INFIN to_him.PREP+PRON.M.3S
 fo felly sut oedd o yn teimlo a
he.PRON.M.3S so.ADV how.INT be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S PRT feel.V.INFIN and.CONJ
 o le oedd o wedi dod a
of.PREP where.INT+SM be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S after.PREP come.V.INFIN and.CONJ
 lle oedd o wedi bod efo doctor
where.INT be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S after.PREP be.V.INFIN with.PREP doctor.N.M.SG
 cynt wedyn os oedd o ddim
earlier.ADJ afterwards.ADV if.CONJ be.V.3S.IMPERF he.PRON.M.3S not.ADV+SM
 and look [...], and ask him how he felt and where he'd come from and where he'd been with a doctor before, then if he hadn't...

(795) CRL: mm +...

CRL: mm

aut: mm.IM

(796) SAR: a nawr (dy)dyn nhw ddim yn wneud hynna .

SAR: a nawr dydyn nhw

aut: and.CONJ now.ADV be.V.3P.PRES.NEG.[or].be.V.3P.PRES.NEG+SM they.PRON.3P

ddim yn wneud hynna

not.ADV+SM PRT make.V.INFIN+SM that.PRON.SP

and now they don't do that

(797) CRL: mmhm .

CRL: mmhm

aut: mmhm.IM

(798) SAR: maen nhw (y)n siarad a dibynnu ar hynna .

SAR: maen nhw yn siarad a dibynnu ar

aut: be.V.3P.PRES they.PRON.3P PRT talk.V.INFIN and.CONJ depend.V.INFIN on.PREP

hynna

that.PRON.SP

they talk, and depend on that

(799) SAR: a wnân nhw ddim_byd heb bod os na (y)dyn nhw (y)n siarad a dod i xxx efo (y)r bobl sâl wnân nhw ddim o (e)u deall nhw .

SAR: a wnân nhw ddim_byd heb bod

aut: and.CONJ do.V.3P.PRES+SM they.PRON.3P anything.ADV+SM without.PREP be.V.INFIN

os na ydyn nhw yn siarad a dod

if.CONJ PRT.NEG be.V.3P.PRES they.PRON.3P PRT talk.V.INFIN and.CONJ come.V.INFIN

i efo yr bobl sâl wnân nhw

to.PREP with.PREP the.DET.DEF people.N.F.SG+SM ill.ADJ do.V.3P.PRES+SM they.PRON.3P

ddim o eu deall nhw

not.ADV+SM of.PREP their.ADJ.POSS.3P understand.V.INFIN they.PRON.3P

and they'll do nothing without talking and coming to [...] with the sick people, they'll do nothing to understand them

(800) CRL: mm +...

CRL: mm

aut: mm.IM

(801) CRL: wel dw i (y)n credu bod hyn wedi gorffen achos ydan ni (.) mwy na hanner awr +/.

CRL: wel dw i yn credu bod hyn

aut: well.IM be.V.1S.PRES I.PRON.1S PRT believe.V.INFIN be.V.INFIN this.PRON.SP

wedi gorffen achos ydan ni mwy

after.PREP complete.V.INFIN cause.N.M.SG be.V.1P.PRES we.PRON.1P more.ADJ.COMP

na hanner awr

than.CONJ half.N.M.SG hour.N.F.SG

well I think this has finished because we're more than half an hour...

(802) SAR: +< wel <mae hwnna> [/] (.) mae hwnna (y)n ddigon ?

SAR: wel   mae   hwnna   mae   hwnna   yn
aut: well.IM be.V.3S.PRES that.PRON.M.SG be.V.3S.PRES that.PRON.M.SG PRT
 ddigon
 enough.QUAN+SM
 well, is that enough?

(803) CRL: dw i (y)n credu hanner awr wnaeth y dynes deud .

CRL: dw   i   yn   credu   hanner   awr   wnaeth
aut: be.V.1S.PRES I.PRON.1S PRT believe.V.INFIN half.N.M.SG hour.N.F.SG do.V.3S.PAST+SM
 y   dynes   deud
 the.DET.DEF woman.N.F.SG say.V.INFIN
 I think it was half an hour the woman said

(804) CRL: a dw i (y)n credu bod xx [/] mae hi aros i ni gorffen .

CRL: a   dw   i   yn   credu   bod   mae
aut: and.CONJ be.V.1S.PRES I.PRON.1S PRT believe.V.INFIN be.V.INFIN be.V.3S.PRES
 hi   aros   i   ni   gorffen
 she.PRON.F.3S wait.V.INFIN to.PREP we.PRON.1P complete.V.INFIN
 and I think that [...] she's waiting for us to finish

(805) SAR: +< na .

SAR: na
aut: PRT.NEG
 no

(806) SAR: +< posibl .

SAR: posibl
aut: possible.ADJ
 possible